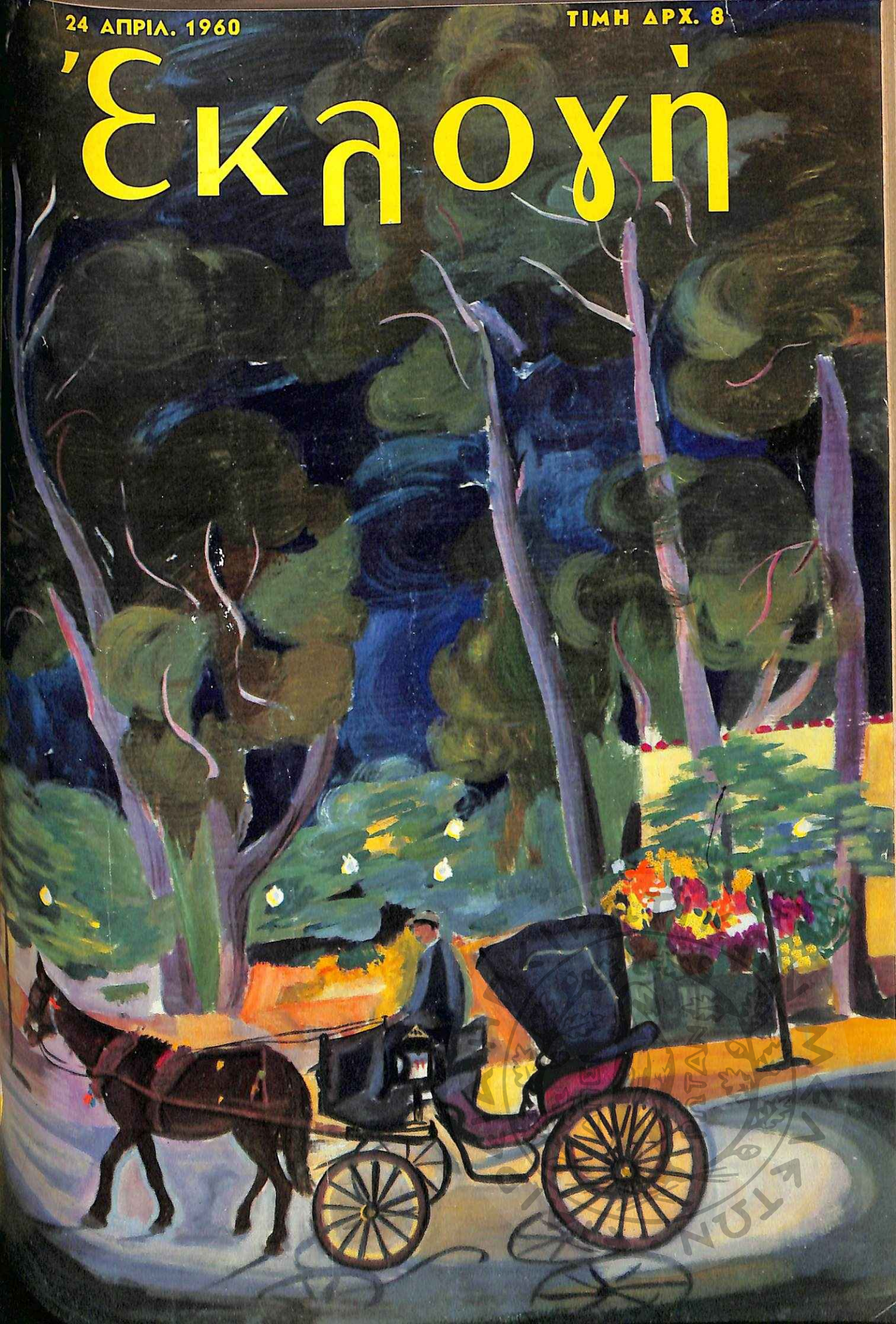

24 ΑΠΡΙΛ. 1960

ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 8

Ἑκταρχή

Ζαευόετε με τό 'Αούκριτον Υ/Π "Ολυμπία"

23.000 ΤΟΝΝΩΝ-ΝΑΥΠΗΓΗΣΩΣ 1953

Η ώρα του βραδυνού όρεκτικού σ' ένα
από τὰ πέντε Μπάρ του "ΟΛΥΜΠΙΑ"

Τό 'Υπερωκεάνιον "ΟΛΥΜΠΙΑ"
προσφέρει σέ όλους άνεξαιρέτως
τούς επίβάτας του πρωτοφανείς
άνέσεις καί πολυτέλειαν.

ΓΕΝ. ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΑΦΟΙ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε.

Έκδοχή

Τόμος ΙΕΤ'

Τεύχος 179

24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1960

Άρθρα

- 19 Η ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
Winston Churchill
- 26 Ο ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΤΩΝ ΜΠΗΤΝΙΚΕΣ
John Ciardi
- 28 ΑΚΟΥΡΑΣΤΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ
J. Raeliff
- 34 Ο ΒΙΑΙΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΠΟ-
ΛΙΤΙΣΜΟΥ Ν. Μ. Παπαδόπουλος
- 41 Ο ΔΙΟΛΚΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ
Μιλτ. Παρασκευαΐδης
- 46 ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ, ΠΕ-
ΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΔΥΣΤΥΧΙΑ
Julian Huxley

Διηγήματα

- 22 Ο ΒΡΑΧΟΚΗΠΟΣ (Απόσπασμα)
Νίκος Καζαντζάκης
- 44 Η ΚΡΥΦΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΟΥΩΛΤΕΡ
Mitty James Thurber

ΠΕΘΑΝΕ ΣΑΝ ΚΥΡΙΑ

Carter Dickson
Αστυνομικό μυθιστόρημα (συνέχεια)

Ποιήματα

- 27 ΑΝΤΙΝΟΟΣ καί ΚΙΤ Π. Τακόπουλος
- 28 ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ Στέλιος 'Αστεμάκης
- 42 ΝΟΙΚΟΚΥΡΟΥΛΑ Μ. Μανωλάκου

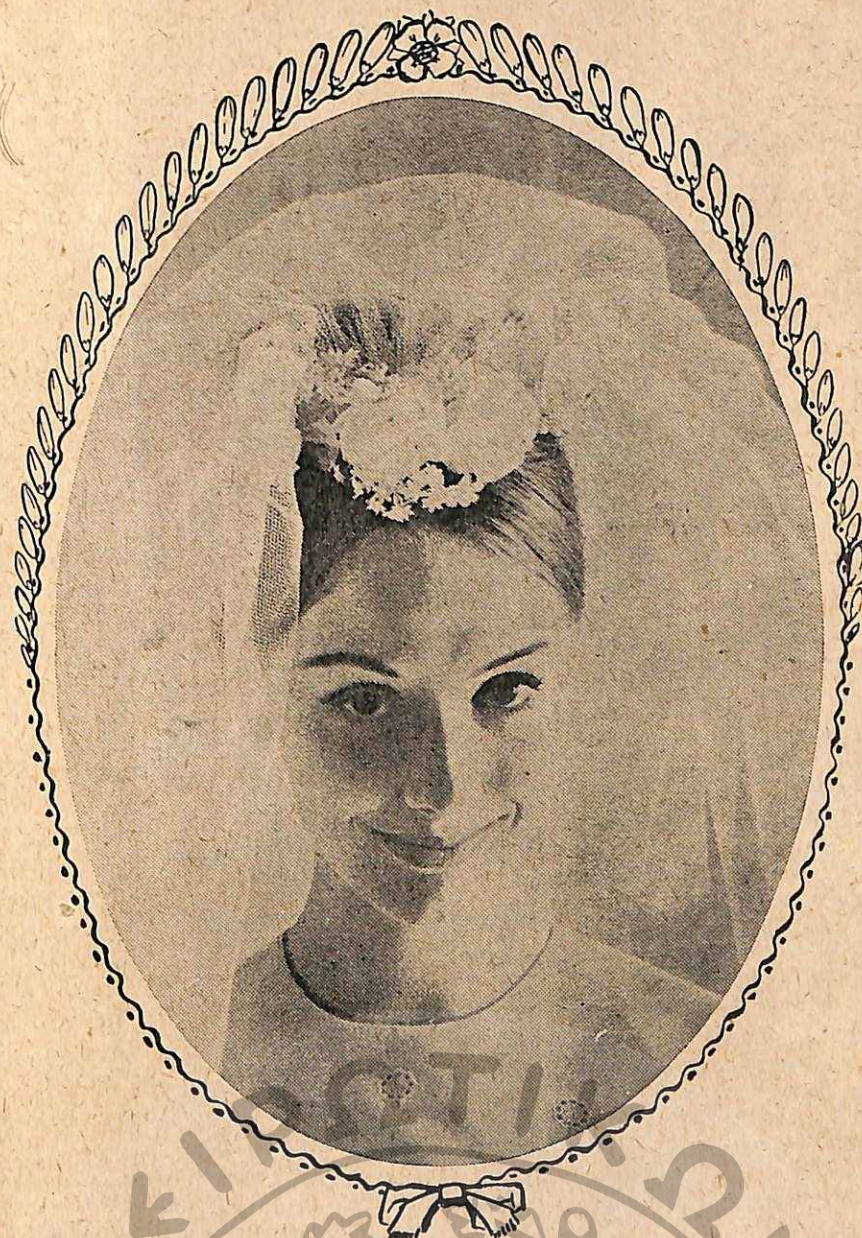
Κριτική

- 10 ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ
- 55 Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΙ Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ
Κ. Ι. Γεδέπουλος
- 56 ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ
Ανατόλης Λαζαρίδης
- 58 ΘΕΑΤΡΟ: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΑΜΟΥ
ΣΤ. ΜΙΑ ΣΤΑΘΕΡΗ ΓΥΝΑΙΚΑ
Στ. 'Αλεξάνδρου
- 61 ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ: Η ΓΛΥ-
ΚΕΙΑ ΖΩΗ — ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ
ΠΟΥ ΑΓΡΙΕΥΕ Ρ. Σώκου-Maradei

Διάφορα

- 2 ΑΘΗΝΑΓΓΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
- 13 ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
- 17 ΑΝΑΖΗΤΕΙΤΑΙ ΙΣΟΖΥΓΙΣΜΟΣ
- 23 ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ
- 30 Η ΑΝΟΙΞΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ
- 40 ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ
Σκέτσα Μίνου 'Αγγυράκη
- 46 ΕΓΡΑΨΕΣ ΤΟ ΕΡΓΟ, ΔΕΣ ΤΩΡΑ
ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ
- 63 ΠΟΙΟΣ ΒΡΗΚΕ ΤΑ ΣΠΙΡΤΑ

Σταυρόλεξο 9, Σημεία καί Τέρατα 50,
Σκάκι 59, Διαγωνισμός 60, Λύσεις 64
Τό εξώφυλλο μας: «Κηφισιά»
της Ντ. 'Αντωνιάδου

Από τό 1881
έως σήμερα, πάντα καί παντού

ΚΟΥΦΕΤΑ ΓΩΓΟΥ

Καταστήματα Γώγου, Καλαμιώτου 12

Τηλ. 24-965

ΑΘΗΝΑΪΚΟ

ΘΕΑΤΡΑ

ΦΟΙΤΗΤΑΙ—του Γρηγορίου Ξενοπούλου σε σκηνοθεσία Σωκράτη Καραντινού, σκηνικά Κλ. Κλώνη, κοστούμια Άντ. Φωκά. Πρωταγωνιστούν η Μιράντα, η Αντιγόνη Βαλάκου, ο Δ. Παπαμιχαήλ, ο Ν. Τζόνις, ο Τ. Γαλανός, ο Α. Βλαχόπουλος, η Π. Παπαδάκη και ο Χρ. Νέζερ. («Εθνικό Θέατρο», Αγίου Κωνσταντίνου 22, τηλ. 523-242. Άπογ. 5.30 μ.μ., βραδ. 8.30 μ.μ.).

ΤΑ ΔΕΝΤΡΑ ΠΕΘΑΙΝΟΥΝ ΟΡΘΙΑ—του Άλεξ. Κασόνα. Μετάφραση Τουλίας Ίατρίδου, σκηνοθεσία Βασίλη Διαμαντόπουλου, σκηνογραφίες Βαγγέλη Όλυντιου. Πρωταγωνιστούν ο Βασίλης Διαμαντόπουλος και η Μαρία Άλκαίου. (Παίζεται από 10 Δεκ. 1959. «Νέο Θέατρο», Στουρνάρα 53, τηλ. 527-497. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ—του Έμλιν Ουόλλιαμς. Μετάφραση Ν. Ζουμπουλάκη, σκηνοθεσία Δ. Μυράτ και σκηνογραφίες Γ. Άνεμογιάννη. Πρωταγωνιστούν ο Δημήτρης Μυράτ, η Βούλα Ζουμπουλάκη, η Άλκη Γεωργιάδου, η Άννα Πατατζή, ο Άλκιος Άλεξανδράκης και ο Γιάννης Αργύρης. (Παίζεται από 3 Μαρτίου, «Διάνα», Ίπποκράτους 7, τηλ. 616-903. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΓΛΥΚΟ ΠΟΥΛΙ ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ—του Τενεσσά Ουόλλιαμς, σε μετάφραση Μ. Πλωρίτη, σκηνοθεσία Κ. Κούν, σκηνικά Γ. Στεφανέλλη και μουσική Μ. Χατζηδάκη. Πρωταγωνιστεί η Μελίνα Μερκούρη. (Παίζεται από 15 Μαρτίου «Θέατρο Τέχνης», υπόγειο «Ορφείας», τηλ. 28-706. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

Θά συνεχίσει με το έργο:

ΑΥΛΗ ΤΩΝ ΘΑΥΜΑΤΩΝ—του Ίακώβου Καμπανέλλη. Σκηνοθεσία Κρόλου Κούν, σκηνικά Τσαρούχη, μουσική Μ. Χατζηδάκη. Παίζουν Άγγελική Καπελλάρη, Μαρία Μαριμαρινού, Δημήτρης Χατζημάρκος, Κώστας Μπάκας, Γιώργος Λαζάνης.

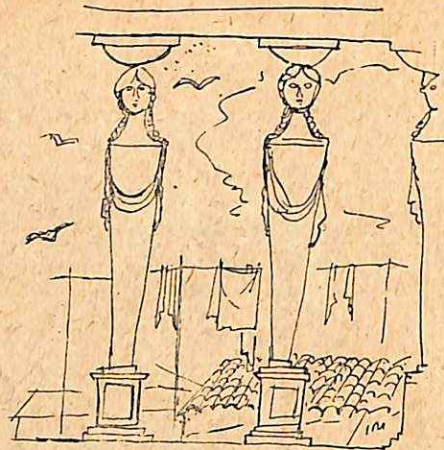
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΑΜΟΥ—του Λέσλι Στήβενς. Μετάφραση Πλ. Μουσαίου, σκηνοθεσία Μ. Χρηστίδη, σκηνικά Μ. Άγγελόπουλου. Πρωταγωνιστούν ο Δ. Χόρν, η Β. Ζαφειτάκου, η Μ. Κοντού και ο Μ. Χρηστίδης. («Κεντρικόν», Πλατεία Κολοκοτρώνη, τηλ. 21-559. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΤΟΠΟ ΣΤΑ ΝΕΙΑΤΑ—του Α. Φοντόρ. Μετάφραση Μ. Κουγιουμτζόγλου, σκηνοθεσία Κ. Μουσούρη, σκηνικά Μ. Άγγελόπουλου. Πρωταγωνιστούν ο Κώστας Μουσούρης και η Άλκη Βουγιουκλάκη. (Παίζεται από 13 Οκτ. 1959, «Μουσούρη», Πλατεία Καρύστη, τηλ. 27-248. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

Η ΔΙΑΒΟΛΕΜΕΝΗ ΜΥΛΩΝΟΥ—του Άλεξάνδρου Κασόνα. Μετάφραση Τουλίας Ίατρίδου, σκηνικά Μ. Αραβαντινίου. Πρωταγωνιστούν η Μαίρη Άρσόνη, ο Άνδρεας Φιλιππίδης και ο Άνδρεας Μπαρκογιάννης. (Παίζεται από 25 Φεβρουαρίου «Ακρόπολις», Ίπποκράτους 9, τηλ. 614-481. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΜΙΑ ΣΤΑΘΕΡΗ ΓΥΝΑΙΚΑ—του Σόμερσετ Μόμ. Πρωταγωνιστούν η Κατερίνα, ο Α. Κωνσταντάρας, ο Χρ. Τσαγιάνης, η Άν. Λώρη, η Κ. Αλμπροπούλου, η Π. Σαντορινιάου, ο Κ. Ρηγόπουλος, «Ίντεαλ», Πανεπιστημίου 46, τηλ. 614-596. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΥΠΕΡΦΥΣΙΚΟΣ ΜΠΕΜΠΕΣ—γερμανική κωμωδία. Πρωταγωνιστούν ο Δ. Σταρένιος, η Θ. Ίωαννίδου, η Ν. Σταρένιος, ο Γ. Κοντούλης, η Β. Θεο-

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ

Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ
24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7

29. Έθνική έορτή της Ίαπωνίας — (γενέθλια Αυτοκράτορος).

30. Έθνική έορτή της Ολλανδίας — (γενέθλια Βασιλίσσης Τζουλιάνας).

Έκδοξη

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ, ΜΟΥΡΟΥΖΗ 1

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 57 - ΤΗΛ. 527.081

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ: ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ Ι. ΜΑΚΡΗΣ

ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 44

Δ/ΝΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Ν. ΚΟΝΤΟΡΟΣ, Μ. ΑΣΙΑΣ 1

Γενικώς τα Αθηναϊκά Θέατρα άρχουν τη Δευτέρα δηλ την ημέρα και την Παρασκευή το απόγευμα, ενώ η βραδυή της ίδιας ημέρας (8 μ.μ.) είναι κλεισμένη στα περισσότερα Θέατρα από την «Εργατική Έστια». Πάντως, επειδή είναι ένδεχομένο ώρισμένα προγράμματα να αλλάξουν αλφινδώς, καλό είναι το κοινό να έπιβεβαιώνη τον άνωτέρω πίνακα παρακολουθώντας τον ημερήσιο τύπο.

Φίλοι, ο Β. Παγγουλάτος, ο Γ. Βελέντζας και η Γ. Βαλμά. («Έως τις 30 Άπριλ., «Δημοτικό Θέατρο Πειραιώς», τηλ. 41-351. Άπογ. 6 μ.μ., βραδ. 9 μ.μ.).

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΤΙΜΙΟΣ—των Ν. Τσιφόρου και Π. Βασιλειάδη. Πρωταγωνιστούν Χρήστος Εύθυμιου και η Έλια Λιβυκού. (Θέατρο «Αθηνών», Βουκουρεστίου 10, τηλ. 35-524. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

Επιθεωρήσεις

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΤΕΜΠΕΛΗΣ—μουσική κωμωδία του Στέφ. Φωτιάδη σε μουσική Ίωσήφ Ριτσιάρδη. Πρωταγωνιστούν η Άννα και η Μαρία Καλουτά, ο Νίκος Ρίξος, ο Γιάννης Γκιωνάκης και ο

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Τάκης Μηλιάδης και χορεύουν οι Σαλίνης Προκοπίου. («Κυβέλης», Πλατεία Συντάγματος, τηλ. 34-491. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΜΙΑ ΒΟΛΤΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ—των Άσπαραχου Στυροπούλου - Παπαδόου. Μουσική Μ. Φανίδη, χορογραφίες Μ. Καστρινού και σκηνικά Γ. Άνεμογιάννη. Πρωταγωνιστούν ο Άλκιος Μακρής, η Ρένα Ντόρ, ο Βασίλης Αβραμίδης και ο Κούλης Σκολίγκας. Χορεύουν οι Καστρινός-Ζώνα. (Παίζεται από 5 Φεβρ. «Μουσούρη», Πατησίων 27, τηλ. 525-262. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

Παιδικό θέατρο

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ—μουσική κωμωδία του Β. Λυκιαρδόπουλου με τον Γιάννη Καλατζή, πουλο και τη Μίρκα Καλατζοπούλου στην πρώτη ρόλους. (Κάθε Κυριακή 11 π.μ., Θέατρο «Κυβέλης», πλατεία Συντάγματος, τηλ. 34-491).

ΣΤΕΡΝΗ ΜΟΥ ΓΝΩΣΗ και **Η ΧΙΟΝΑΤΗ ΜΕ ΤΟΥΣ 7 ΝΑΝΟΥΣ**—της Σοφίας Πισσαρίδη με πρωταγωνιστές μικρούς ήθοποιους. Κυριακή 11 π.μ., Θέατρο «Αθηνών», Βουκουρεστίου 10, τηλ. 35-524).

ΚΑΡΑΓΚΙΩΣΗΣ—από τον Εύγενο Σπαδάκη. (Κάθε Κυριακή 4 μ.μ. για μικρούς και για μεγάλους «Νέο Θέατρο», Στουρνάρα 53, τηλ. 527-497).

Ο ΠΑΠΟΥΤΣΩΜΕΝΟΣ ΓΑΤΟΣ—της Κυβέλης Μ. Ράτ. Παίζουν μικροί ήθοποιοι και χορεύει ο δικό μπαλέτο της Σχολής Χαλιδισοπούλου. (Κάθε Κυριακή, 11 π.μ., Θέατρο «Ίντεαλ», Πανεπιστημίου 46, τηλ. 614-596).

ΜΠΑΡΜΠΑ - ΜΥΤΟΥΣΗΣ—διασκευές από κωμωδία του Αισώπου, ένα παραμύθι και μία κωμωδία με τον Κλοβίο και τη Σουβλίτσα. (Κάθε Κυριακή 11 π.μ., 12 μ. και 4 μ.μ., ΧΕΝ, Ακρόπολις 11).

ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΒΕΛΟΣ—με τον παιδικό θίασο της Βίλμας Κόρου. (Κάθε Κυριακή 11 π.μ., μουσικό Θέατρο» Πειραιώς, τηλ. 41-351).

ΧΟΡΟΣ

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ 30 ΧΡΟΝΩΝ ΣΧΟΛΗΣ ΚΟΥΛΑΣ ΠΡΑΤΕΙΑ—Το πρόγραμμα έχει τον γενικό τίτλο «Έλληνικό τρίπτυχο», με τὰ έξι μέλη: 1. Λογόνετης (από τ' άκριτικά τραγούδια του Λιστ ή Αένα Ζαμπούρα. 3) Τ' Απ-Γιαννίνα κλήδονα. Σολιστ η Μαρία Χόρς. Χορεύουν Γαζή, Ζαμπούρα, Χόρς. Μουσική Α. Μαντάνιου. Κοστούμια Γ. Τσαρούχη. 4) Μ. Κατράκης. Στο πιάνο ο Δ. Μακρής. 5) Walter Nussgruber. Χορογραφία ο Α. Καστρινός. Κοστούμια Rosalia Chladek. 6) Ζουζού Γαζή (στο βραβείο έργο της «Μήδεια» της Μ. Μπουρνάζου (ή «Μήδεια» της Α. Νουμάς). 7) Α. Νουμάς. 8) Σ. Νουμάς. 9) Α. Νουμάς. 10) Α. Νουμάς. 11) Α. Νουμάς. 12) Α. Νουμάς. 13) Α. Νουμάς. 14) Α. Νουμάς. 15) Α. Νουμάς. 16) Α. Νουμάς. 17) Α. Νουμάς. 18) Α. Νουμάς. 19) Α. Νουμάς. 20) Α. Νουμάς. 21) Α. Νουμάς. 22) Α. Νουμάς. 23) Α. Νουμάς. 24) Α. Νουμάς. 25) Α. Νουμάς. 26) Α. Νουμάς. 27) Α. Νουμάς. 28) Α. Νουμάς. 29) Α. Νουμάς. 30) Α. Νουμάς. 31) Α. Νουμάς. 32) Α. Νουμάς. 33) Α. Νουμάς. 34) Α. Νουμάς. 35) Α. Νουμάς. 36) Α. Νουμάς. 37) Α. Νουμάς. 38) Α. Νουμάς. 39) Α. Νουμάς. 40) Α. Νουμάς. 41) Α. Νουμάς. 42) Α. Νουμάς. 43) Α. Νουμάς. 44) Α. Νουμάς. 45) Α. Νουμάς. 46) Α. Νουμάς. 47) Α. Νουμάς. 48) Α. Νουμάς. 49) Α. Νουμάς. 50) Α. Νουμάς. 51) Α. Νουμάς. 52) Α. Νουμάς. 53) Α. Νουμάς. 54) Α. Νουμάς. 55) Α. Νουμάς. 56) Α. Νουμάς. 57) Α. Νουμάς. 58) Α. Νουμάς. 59) Α. Νουμάς. 60) Α. Νουμάς. 61) Α. Νουμάς. 62) Α. Νουμάς. 63) Α. Νουμάς. 64) Α. Νουμάς. 65) Α. Νουμάς. 66) Α. Νουμάς. 67) Α. Νουμάς. 68) Α. Νουμάς. 69) Α. Νουμάς. 70) Α. Νουμάς. 71) Α. Νουμάς. 72) Α. Νουμάς. 73) Α. Νουμάς. 74) Α. Νουμάς. 75) Α. Νουμάς. 76) Α. Νουμάς. 77) Α. Νουμάς. 78) Α. Νουμάς. 79) Α. Νουμάς. 80) Α. Νουμάς. 81) Α. Νουμάς. 82) Α. Νουμάς. 83) Α. Νουμάς. 84) Α. Νουμάς. 85) Α. Νουμάς. 86) Α. Νουμάς. 87) Α. Νουμάς. 88) Α. Νουμάς. 89) Α. Νουμάς. 90) Α. Νουμάς. 91) Α. Νουμάς. 92) Α. Νουμάς. 93) Α. Νουμάς. 94) Α. Νουμάς. 95) Α. Νουμάς. 96) Α. Νουμάς. 97) Α. Νουμάς. 98) Α. Νουμάς. 99) Α. Νουμάς. 100) Α. Νουμάς. 101) Α. Νουμάς. 102) Α. Νουμάς. 103) Α. Νουμάς. 104) Α. Νουμάς. 105) Α. Νουμάς. 106) Α. Νουμάς. 107) Α. Νουμάς. 108) Α. Νουμάς. 109) Α. Νουμάς. 110) Α. Νουμάς. 111) Α. Νουμάς. 112) Α. Νουμάς. 113) Α. Νουμάς. 114) Α. Νουμάς. 115) Α. Νουμάς. 116) Α. Νουμάς. 117) Α. Νουμάς. 118) Α. Νουμάς. 119) Α. Νουμάς. 120) Α. Νουμάς. 121) Α. Νουμάς. 122) Α. Νουμάς. 123) Α. Νουμάς. 124) Α. Νουμάς. 125) Α. Νουμάς. 126) Α. Νουμάς. 127) Α. Νουμάς. 128) Α. Νουμάς. 129) Α. Νουμάς. 130) Α. Νουμάς. 131) Α. Νουμάς. 132) Α. Νουμάς. 133) Α. Νουμάς. 134) Α. Νουμάς. 135) Α. Νουμάς. 136) Α. Νουμάς. 137) Α. Νουμάς. 138) Α. Νουμάς. 139) Α. Νουμάς. 140) Α. Νουμάς. 141) Α. Νουμάς. 142) Α. Νουμάς. 143) Α. Νουμάς. 144) Α. Νουμάς. 145) Α. Νουμάς. 146) Α. Νουμάς. 147) Α. Νουμάς. 148) Α. Νουμάς. 149) Α. Νουμάς. 150) Α. Νουμάς. 151) Α. Νουμάς. 152) Α. Νουμάς. 153) Α. Νουμάς. 154) Α. Νουμάς. 155) Α. Νουμάς. 156) Α. Νουμάς. 157) Α. Νουμάς. 158) Α. Νουμάς. 159) Α. Νουμάς. 160) Α. Νουμάς. 161) Α. Νουμάς. 162) Α. Νουμάς. 163) Α. Νουμάς. 164) Α. Νουμάς. 165) Α. Νουμάς. 166) Α. Νουμάς. 167) Α. Νουμάς. 168) Α. Νουμάς. 169) Α. Νουμάς. 170) Α. Νουμάς. 171) Α. Νουμάς. 172) Α. Νουμάς. 173) Α. Νουμάς. 174) Α. Νουμάς. 175) Α. Νουμάς. 176) Α. Νουμάς. 177) Α. Νουμάς. 178) Α. Νουμάς. 179) Α. Νουμάς. 180) Α. Νουμάς. 181) Α. Νουμάς. 182) Α. Νουμάς. 183) Α. Νουμάς. 184) Α. Νουμάς. 185) Α. Νουμάς. 186) Α. Νουμάς. 187) Α. Νουμάς. 188) Α. Νουμάς. 189) Α. Νουμάς. 190) Α. Νουμάς. 191) Α. Νουμάς. 192) Α. Νουμάς. 193) Α. Νουμάς. 194) Α. Νουμάς. 195) Α. Νουμάς. 196) Α. Νουμάς. 197) Α. Νουμάς. 198) Α. Νουμάς. 199) Α. Νουμάς. 200) Α. Νουμάς. 201) Α. Νουμάς. 202) Α. Νουμάς. 203) Α. Νουμάς. 204) Α. Νουμάς. 205) Α. Νουμάς. 206) Α. Νουμάς. 207) Α. Νουμάς. 208) Α. Νουμάς. 209) Α. Νουμάς. 210) Α. Νουμάς. 211) Α. Νουμάς. 212) Α. Νουμάς. 213) Α. Νουμάς. 214) Α. Νουμάς. 215) Α. Νουμάς. 216) Α. Νουμάς. 217) Α. Νουμάς. 218) Α. Νουμάς. 219) Α. Νουμάς. 220) Α. Νουμάς. 221) Α. Νουμάς. 222) Α. Νουμάς. 223) Α. Νουμάς. 224) Α. Νουμάς. 225) Α. Νουμάς. 226) Α. Νουμάς. 227) Α. Νουμάς. 228) Α. Νουμάς. 229) Α. Νουμάς. 230) Α. Νουμάς. 231) Α. Νουμάς. 232) Α. Νουμάς. 233) Α. Νουμάς. 234) Α. Νουμάς. 235) Α. Νουμάς. 236) Α. Νουμάς. 237) Α. Νουμάς. 238) Α. Νουμάς. 239) Α. Νουμάς. 240) Α. Νουμάς. 241) Α. Νουμάς. 242) Α. Νουμάς. 243) Α. Νουμάς. 244) Α. Νουμάς. 245) Α. Νουμάς. 246) Α. Νουμάς. 247) Α. Νουμάς. 248) Α. Νουμάς. 249) Α. Νουμάς. 250) Α. Νουμάς. 251) Α. Νουμάς. 252) Α. Νουμάς. 253) Α. Νουμάς. 254) Α. Νουμάς. 255) Α. Νουμάς. 256) Α. Νουμάς. 257) Α. Νουμάς. 258) Α. Νουμάς. 259) Α. Νουμάς. 260) Α. Νουμάς. 261) Α. Νουμάς. 262) Α. Νουμάς. 263) Α. Νουμάς. 264) Α. Νουμάς. 265) Α. Νουμάς. 266) Α. Νουμάς. 267) Α. Νουμάς. 268) Α. Νουμάς. 269) Α. Νουμάς. 270) Α. Νουμάς. 271) Α. Νουμάς. 272) Α. Νουμάς. 273) Α. Νουμάς. 274) Α. Νουμάς. 275) Α. Νουμάς. 276) Α. Νουμάς. 277) Α. Νουμάς. 278) Α. Νουμάς. 279) Α. Νουμάς. 280) Α. Νουμάς. 281) Α. Νουμάς. 282) Α. Νουμάς. 283) Α. Νουμάς. 284) Α. Νουμάς. 285) Α. Νουμάς. 286) Α. Νουμάς. 287) Α. Νουμάς. 288) Α. Νουμάς. 289) Α. Νουμάς. 290) Α. Νουμάς. 291) Α. Νουμάς. 292) Α. Νουμάς. 293) Α. Νουμάς. 294) Α. Νουμάς. 295) Α. Νουμάς. 296) Α. Νουμάς. 297) Α. Νουμάς. 298) Α. Νουμάς. 299) Α. Νουμάς. 300) Α. Νουμάς. 301) Α. Νουμάς. 302) Α. Νουμάς. 303) Α. Νουμάς. 304) Α. Νουμάς. 305) Α. Νουμάς. 306) Α. Νουμάς. 307) Α. Νουμάς. 308) Α. Νουμάς. 309) Α. Νουμάς. 310) Α. Νουμάς. 311) Α. Νουμάς. 312) Α. Νουμάς. 313) Α. Νουμάς. 314) Α. Νουμάς. 315) Α. Νουμάς. 316) Α. Νουμάς. 317) Α. Νουμάς. 318) Α. Νουμάς. 319) Α. Νουμάς. 320) Α. Νουμάς. 321) Α. Νουμάς. 322) Α. Νουμάς. 323) Α. Νουμάς. 324) Α. Νουμάς. 325) Α. Νουμάς. 326) Α. Νουμάς. 327) Α. Νουμάς. 328) Α. Νουμάς. 329) Α. Νουμάς. 330) Α. Νουμάς. 331) Α. Νουμάς. 332) Α. Νουμάς. 333) Α. Νουμάς. 334) Α. Νουμάς. 335) Α. Νουμάς. 336) Α. Νουμάς. 337) Α. Νουμάς. 338) Α. Νουμάς. 339) Α. Νουμάς. 340) Α. Νουμάς. 341) Α. Νουμάς. 342) Α. Νουμάς. 343) Α. Νουμάς. 344) Α. Νουμάς. 345) Α. Νουμάς. 346) Α. Νουμάς. 347) Α. Νουμάς. 348) Α. Νουμάς. 349) Α. Νουμάς. 350) Α. Νουμάς. 351) Α. Νουμάς. 352) Α. Νουμάς. 353) Α. Νουμάς. 354) Α. Νουμάς. 355) Α. Νουμάς. 356) Α. Νουμάς. 357) Α. Νουμάς. 358) Α. Νουμάς. 359) Α. Νουμάς. 360) Α. Νουμάς. 361) Α. Νουμάς. 362) Α. Νουμάς. 363) Α. Νουμάς. 364) Α. Νουμάς. 365) Α. Νουμάς. 366) Α. Νουμάς. 367) Α. Νουμάς. 368) Α. Νουμάς. 369) Α. Νουμάς. 370) Α. Νουμάς. 371) Α. Νουμάς. 372) Α. Νουμάς. 373) Α. Νουμάς. 374) Α. Νουμάς. 375) Α. Νουμάς. 376) Α. Νουμάς. 377) Α. Νουμάς. 378) Α. Νουμάς. 379) Α. Νουμάς. 380) Α. Νουμάς. 381) Α. Νουμάς. 382) Α. Νουμάς. 383) Α. Νουμάς. 384) Α. Νουμάς. 385) Α. Νουμάς. 386) Α. Νουμάς. 387) Α. Νουμάς. 388) Α. Νουμάς. 389) Α. Νουμάς. 390) Α. Νουμάς. 391) Α. Νουμάς. 392) Α. Νουμάς. 393) Α. Νουμάς. 394) Α. Νουμάς. 395) Α. Νουμάς. 396) Α. Νουμάς. 397) Α. Νουμάς. 398) Α. Νουμάς. 399) Α. Νουμάς. 400) Α. Νουμάς. 401) Α. Νουμάς. 402) Α. Νουμάς. 403) Α. Νουμάς. 404) Α. Νουμάς. 405) Α. Νουμάς. 406) Α. Νουμάς. 407) Α. Νουμάς. 408) Α. Νουμάς. 409) Α. Νουμάς. 410) Α. Νουμάς. 411) Α. Νουμάς. 412) Α. Νουμάς. 413) Α. Νουμάς. 414) Α. Νουμάς. 415) Α. Νουμάς. 416) Α. Νουμάς. 417) Α. Νουμάς. 418) Α. Νουμάς. 419) Α. Νουμάς. 420) Α. Νουμάς. 421) Α. Νουμάς. 422) Α. Νουμάς. 423) Α. Νουμάς. 424) Α. Νουμάς. 425) Α. Νουμάς. 426) Α. Νουμάς. 427) Α. Νουμάς. 428) Α. Νουμάς. 429) Α. Νουμάς. 430) Α. Νουμάς. 431) Α. Νουμάς. 432) Α. Νουμάς. 433) Α. Νουμάς. 434) Α. Νουμάς. 435) Α. Νουμάς. 436) Α. Νουμάς. 437) Α. Νουμάς. 438) Α. Νουμάς. 439) Α. Νουμάς. 440) Α. Νουμάς. 441) Α. Νουμάς. 442) Α. Νουμάς. 443) Α. Νουμάς. 444) Α. Νουμάς. 445) Α. Νουμάς. 446) Α. Νουμάς. 447) Α. Νουμάς. 448) Α. Νουμάς. 449) Α. Νουμάς. 450) Α. Νουμάς. 451) Α. Νουμάς. 452) Α. Νουμάς. 453) Α. Νουμάς. 454) Α. Νουμάς. 455) Α. Νουμάς. 456) Α. Νουμάς. 457) Α. Νουμάς. 458) Α. Νουμάς. 459) Α. Νουμάς. 460) Α. Νουμάς. 461) Α. Νουμάς. 462) Α. Νουμάς. 463) Α. Νουμάς. 464) Α. Νουμάς. 465) Α. Νουμάς. 466) Α. Νουμάς. 467) Α. Νουμάς. 468) Α. Νουμάς. 469) Α. Νουμάς. 470) Α. Νουμάς. 471) Α. Νουμάς. 472) Α. Νουμάς. 473) Α. Νουμάς. 474) Α. Νουμάς. 475) Α. Νουμάς. 476) Α. Νουμάς. 477) Α. Νουμάς. 478) Α. Νουμάς. 479) Α. Νουμάς. 480) Α. Νουμάς. 481) Α. Νουμάς. 482) Α. Νουμάς. 483) Α. Νουμάς. 484) Α. Νουμάς. 485) Α. Νουμάς. 486) Α. Νουμάς. 487) Α. Νουμάς. 488) Α. Νουμάς. 489) Α. Νουμάς. 490) Α. Νουμάς. 491) Α. Νουμάς. 492) Α. Νουμάς. 493) Α. Νουμάς. 494) Α. Νουμάς. 495) Α. Νουμάς. 496) Α. Νουμάς. 497) Α. Νουμάς. 498) Α. Νουμάς. 499) Α. Νουμάς. 500) Α. Νουμάς. 501) Α. Νουμάς. 502) Α. Νουμάς. 503) Α. Νουμάς. 504) Α. Νουμάς. 505) Α. Νουμάς. 506) Α. Νουμάς. 507) Α. Νουμάς. 508) Α. Νουμάς. 509) Α. Νουμάς. 510) Α. Νουμάς. 511) Α. Νουμάς. 512) Α. Νουμάς. 513) Α. Νουμάς. 514) Α. Νουμάς. 515) Α. Νουμάς. 516) Α. Νουμάς. 517) Α. Νουμάς. 518) Α. Νουμάς. 519) Α. Νουμάς. 520) Α. Νουμάς. 521) Α. Νουμάς. 522) Α. Νουμάς. 523) Α. Νουμάς. 524) Α. Νουμάς. 525) Α. Νουμάς. 526) Α. Νουμάς. 527) Α. Νουμάς. 528) Α. Νουμάς. 529) Α. Νουμάς. 530) Α. Νουμάς. 531) Α. Νουμάς. 532) Α. Νουμάς. 533) Α. Νουμάς. 534) Α. Νουμάς. 535) Α. Νουμάς. 536) Α. Νουμάς. 537) Α. Νουμάς. 538) Α. Νουμάς. 539) Α. Νουμάς. 540) Α. Νουμάς. 541) Α. Νουμάς. 542) Α. Νουμάς. 543) Α. Νουμάς. 544) Α. Νουμάς. 545) Α. Νουμάς. 546) Α. Νουμάς. 547) Α. Νουμάς. 548) Α. Νουμάς. 549) Α. Νουμάς. 550) Α. Νουμάς. 551) Α. Νουμάς. 552) Α. Νουμάς. 553) Α. Νουμάς. 554) Α. Νουμάς. 555) Α. Νουμάς. 556) Α. Νουμάς. 557) Α. Νουμάς. 558) Α. Νουμάς. 559) Α. Νουμάς. 560) Α. Νουμάς. 561) Α. Νουμάς. 562) Α. Νουμάς. 563) Α. Νουμάς. 564) Α. Νουμάς. 565) Α. Νουμάς. 566) Α. Νουμάς. 567) Α. Νουμάς. 568) Α. Νουμάς. 569) Α. Νουμάς. 570) Α. Νουμάς. 571) Α. Νουμάς. 572) Α. Νουμάς. 573) Α. Νουμάς. 574) Α. Νουμάς. 575) Α. Νουμάς. 576) Α. Νουμάς. 577) Α. Νουμάς. 578) Α. Νουμάς. 579) Α. Νουμάς. 580) Α. Νουμάς. 581) Α. Νουμάς. 582) Α. Νουμάς. 583) Α. Νουμάς. 584) Α. Νουμάς. 585) Α. Νουμάς. 586) Α. Νουμάς. 587) Α. Νουμάς. 588) Α. Νουμάς. 589) Α. Νουμάς. 590) Α. Νουμάς. 591) Α. Νουμάς. 592) Α. Νουμάς. 593) Α. Νουμάς. 594) Α. Νουμάς. 595) Α. Νουμάς. 596) Α. Νουμάς. 597) Α. Νουμάς. 598) Α. Νουμάς. 599) Α. Νουμάς. 600) Α. Νουμάς. 601) Α. Νουμάς. 602) Α. Νουμάς. 603) Α. Νουμάς. 604) Α. Ν

ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

(Με δρχήστρα)

«ΑΣΤΕΡΙΑ» — (Ακτὴ Γλυφάδας, τηλ. 33-607 καὶ 04-124). Κέντρο μοντέρνο καὶ πολυτελὲς λειτουργεῖ τὴν ἡμέρα ὡς ἐστιατόριο. Τὸ βράδυ, καθὼς καὶ τὴν Κυριακὴν τὸ ἀπόγευμα παίζει ἡ δρχήστρα τοῦ Τέλη Ἀποστολάκου καὶ τραγουδᾷ τὸ «Τρίο Καντάνε»...
«ΑΘΗΝΑΙΑ» — (Πανεπιστημίου 6, τηλ. 617-381). Μικρὸ, σκοτεινὸ, συμπαθὲς κέντρο ποὺ στηρίζει τὴν ἀτμόσφαιρά του στὴ λαμπρὴ δρχήστρα Λέβ — Κανακάκη. Καλὴ κουζίνα μὲ τιμὲς λογικὲς. Λειτουργεῖ ἀπὸ 9 π.μ. — τὸ π.μ. — «ΚΟΡΟΝΕΤ» — («Kings' Palace Hotel», Πανεπιστημίου 2, τηλ. 28-956). Εὐρύχωρο πολυτελὲς καὶ μοντέρνο, μὲ τὴν ἰταλικὴν δρχήστρα Cinque Diavoli καὶ τὸ κουνιέττο τοῦ Γιάννη Σπάρτακου... «ΑΚΡΟΠΟΛ» (Πατησίων 51, τηλ. 523-851). Εὐχάριστο καὶ πολιτισμένο. Παίζει ἡ δρχήστρα Λούκας καὶ τραγουδᾷ ὁ Τζιμνι...
«ΜΟΚΑΜΠΟ» — (Πανεπιστημίου 10, τηλ. 20-236). Πλούσιο διεθνὲς πρόγραμμα ποὺ ἐμφανίζεται δύο φορές, στίς 11.15 π.μ. καὶ στίς 1.30 π.μ. Τραγουδοῦν ἡ Jovita Lura, ἡ Barbara Hillon σὲ Νοτιοαμερικανικοὺς ρυθμοὺς καὶ ἡ Μπομπούκα σὲ Ἀνατολίτικους χορούς... «ΤΖΑΚΙ» — (Μουρούζη 11, τηλ. 71-185). Ἡ Νανά Μουσχοῦρη εἶναι τὸ πῶς ἐνδιαφέρων στέλεχος μιᾶς ομάδος Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν ποὺ ἀρχίζουν τὸ πρόγραμμά τους στίς 11 π.μ. — «ΚΑΣΤΡΟ» — (Μνησικλέους 8, Πλάκα, τηλ. 25-447). Ὁ Γιώργος Οἰκονομίδης, ὁ Τώνης Μαρνιάδης, ἡ Μάρια Σίβα, ἡ Γιόβανα, τὸ «Τρίο Μορέων», οἱ Δ. Ἀλμα — Γ. Φλερὸ, τὰ Μπαλέττα Κουσιὰ καὶ ἡ δρχήστρα Μουσάκη προσφέρουν τὸ πρόγραμμά τους ἐνῶ οἱ θαμνὲς τῶν καὶ χορεύουν... «ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ» — (Φλέσσα 4 — Πλάκα, τηλ. 22.000). Ἡ Μπελίντα, ὁ Σῶτος Παναγιώπουλος καὶ ἡ δρχήστρα Γ. Κατσαροῦ δίνουν κάθε βράδυ κέφι καὶ μπῆρο στοὺς θαμνὲς τοῦ κέντρου... «ΒΡΑΧΟΣ» — (Ἀγγ. Βλάχου 6, τηλ. 35.880). Εὐχάριστο πρόγραμμα μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Ρένα Βλαχοπούλου... «ΦΛΑΜΙΓΚΟ» — (Ὁδὸς 6, τηλ. 33.592). Ἀνεκδιημένο, μὲ τὴν δρχήστρα Γ. Καράμη καὶ τὸ Ἀγγλικὸ τρίο «Μέλλοντος» προσφέρει καλὴ μουσικὴ καὶ ξένα νομμερα... «ΡΟΞΥ ΚΛΑΜΠ» — (Ὁδὸς 10, τηλ. 23-132). Μουσικὴ χόλλ, ρεστωράν, μπάρ, μὲ τὴν ἀρραζιὼν Inga καὶ Polf...

(Χωρὶς δρχήστρα)

«ΣΙΑΒΕΡ ΧΑΟΥΣ» — (Γλυφάδα). Πολυθόρυβο καὶ νεανικὸ. Οἱ θαμνὲς χορεύουν μὲ ἀτμόν καὶ μπόξ... «ΔΕΛΦΙΝΙ» — (Βέρκιζα). Ὅσοι ἀναζητοῦν πρωτοτυπία μποροῦν νὰ χορτάσουν στὸ ὑπόγειο τοῦ κέντρου ποὺ ἡ διακόσμηση τοῦ θυμίζει νεοταξί... «ΙΠΠΟΚΑΜΠΟΣ» — (Ραφίνα). Ἐνὰ ἔξλιον σπῆς τὴν πλαγιά τῆς Ραφίνας καὶ ὁ Ἀρίας στὸ πῆλο συνθέτουν ἕνα φιλικὸ περιβάλλον... «ΩΡΕΒΟΥΑΡ» — (Πατησίων 136). Διακριτικὴ καὶ πολιτισμένη ἀτμόσφαιρα μὲ χαμηλὰ φῶτα καὶ σιγανὴ μουσικὴ ἀπὸ μαγνητόφωνο... «ΣΕΒΕΝΤΗΝ» — (Βουκουρεστίου). Συμπαθὲς καὶ ἀθύρσο μὲ τζάκι, βιβλία καὶ περιοδικὰ γιὰ ὅσους κατεβαίνουν μόνοι... «ΜΠΑΜΠΥΣ ΜΠΑΡ» — (Πανεπιστημίου 7). Εὐχάριστη ἀτμόσφαιρα μὲ ἡμίφως καὶ μαγνητόφωνο... «ΛΑΡΚΟ ΜΠΑΡ» — (Παράρτημα τοῦ «Kings Palace Hotel», Πανεπιστημίου 2). Ἀνοικτὸ ὅλη τὴν ἡμέρα. Σόλο μουσικὴ 6-9 π.μ. «ΚΑΛΑΜΑΚΙ No 2» — (Δευτέρια στάσις Καλαμάκι). Χορευτικὸ, πολυτελὲς καὶ διανυκτερεύον.

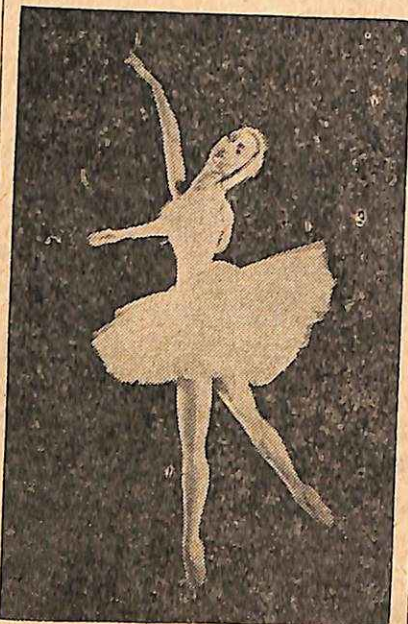
(Δαϊκὰ)

ΤΡΙΑΝΑ — (Λεωφ. Συγγροῦ 170, τηλ. 960-354). Συγκρότημα Καζαντζιδῆ πλαισιωμένο μὲ Τούρκισσες χορεύτριες... «ΠΡΟΣΙΝΙΟΛ» — (Τέρμα Σεπλίων, τηλ. 870-853). Ὁρχήστρα Χρυσάφη — Τρουπάκη, τραγουδᾷ ὁ Ν. Γιουλάνης καὶ χορεύουν χανούμισσες... «ΚΟΛΟΚΟΤΡΑΝΗΣ» — (Γερὰ δὸς 50, στάσις Ἀγ. Γεωργίου). Παίζει τὸ συγκρότημα Μπιθιώτη — Ζαμπέτα... «ΠΙΝΑΟΣ» — (Πίνδου καὶ Τυάνων, Ν. Φιλαδέλφεια, τηλ. 89-058). Ὁ Δασκαλάκης μὲ τὸ συγκρότημά του...

(Διανυκτερεύοντα)

«ΜΕΤΡΟ» — (Ὑπόγειος στοὰ Ὁμονοίας)... «ΠΡΕΣΤΟ» — (Πατησίων 14)... «ΟΛΥΜΠΙΑ» — (Πλάταιο Ὁμονοίας)... «ΓΑΛΛΙΑ» — (Σταδίου 61)... «ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ» (Πλ. Κολωνακίου)... «ΕΡΜΗΣ» — (Πιπίνου 90)... «ΚΑΝΑΡΙΑ» — (Λεωφ. Ἀλεξάνδρας 227)...

ΜΑΡΙΟΝΕΤΤΕΣ ΤΟΥ ΣΑΛΤΣΜΠΟΥΡΓΚ

Ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ Χέρμαν Ἀίχερ. Θὰ παρουσιάσῃ τὸ ἑξῆς πρόγραμμα: Ὀπερες: Μότσαρτ: «Απόλλων καὶ Ἰακίνθη», «Σεβαστιανὸς καὶ Σεβαστιανή», «Κηπουρὶνα ἀπὸ ἀγάπης», «Ἰμπρεσάριο», «Δὸν Τζοβάνι», «Μαγικὴ Φλογέρα», «Ἀπαγωγή ἀπὸ τὸ σερᾶν». Ὀπερέττες: Στράους: «Νυχτερίδα». Μπαλέτο καὶ Παντομίμα: Μότσαρτ: «Μικρὴ νυχτερινὴ μουσικὴ». Σαὶν Σάνς: «Ὁ θάνατος τοῦ κύκνου». Τσαϊκόφσκι: «Καρναβάλος». Στράους: «Στὸν ὄραϊο γαλάζιο δούναβη», Θέατρο (πρόζα): Ρεμόντ: «Τὸ διαμάντι τοῦ βασιλιά τῶν φαντασμάτων», Σαίξπηρ: «Θυέλλα». Χόγερ: «Ὁ ἱστορικὸς Δὸν Ζουάν τοῦ Σάλτσμπουργκ». Παραμῦθια: «Νιφάδες τοῦ χιονοῦ» κ.ά. (Θέατρο «Διονύσιος», Ἀμερικῆς 10, τηλ. 22-612. Ἀπὸ 26 Ἀπρὶλ, ἕως 11 Μαΐου. Ἀπογ. 6.30 π.μ., βραδ. 9.30 π.μ.).

ΤΕΑΤΡΟ ΠΙΚΚΟΛΟ ΠΟΝΤΡΕΚΑ — Ἰταλικὲς Μαριονέτες. (Ἀπὸ 27 Ἀπρὶλ, ἕως 15 Μαΐου στὸ θέατρο «Κοτοπούλη», τηλ. 614-692, ἀπογευμ. 6.45 βραδ. 9.45).

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

(Μέσω τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν)
Εἰς Μνήμην Ἀγίου Σαμπακοπούλου — Δρχ. 20.000 γιὰ τὴν καλύτερην ἀνέκδοτη μελέτη μὲ τίτλο: «Ἡ θεωρητικὴ θεμελίωσις, προϋπόθεσις καὶ αἵτημα τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, κατὰ τὰ ἄρθρα 904 καὶ 913 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐν σχέσει πρὸς τὸ Ρωματικὸν δίκαιον καὶ ἐν παραβολῇ πρὸς τὸ ἰσχυρὸν γαλλικὸν δίκαιον».
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ «Νομικῶν Ἐπιστημῶν» — Δρχ. 15.000, γιὰ τὴν συστηματικὴν ἐρμηνείαν τῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐγγράφων τῶν περιοχομένων στὸν Κώδικα τοῦ νοταρίου Ἀθηνῶν Παναγῆ Πούλου 1822-1833.

(Οἱ μελέτες πρέπει νὰ ὑποβληθοῦν στὰ γραφεῖα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν σὲ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίτυπα μέχρι τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1961).

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΘΑΥΜΑΤΩΝ — (Λοῦνα Πάρκ — Λεωφόρος Συγγροῦ, Κήπος Βαλλιάνου). Ξένες ἀτραξιὲς, ταχυδακτυλουργοί, ζογλέρ, μίμοι, σὲ συνδιασμό μὲ ποικίλα θεαματικὰ παιχνίδια. Ἐμφανίζεται ἐπίσης πολυμελὲς δρχήστρα Νέων, ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ μαέστρου Μουραμπά. Τὸ καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα παισιώνουν ἐναλλασσόμενες τραγουδίστριες καὶ ἐπιθεωρησιακὰ νομμερα.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

(Ἀΐθουσα «Παρνασσοῦ» ὅπου συνθῆκε ἡ εἰσαγωγὴ εἶναι ἐλευθέρη).

Ε. ΦΩΤΙΑΔΗΣ — «Ὁ καθηγητὴς Δ. Μπαλέρος» (24 Ἀπρὶλ, 11.30 π.μ.).

Ι. ΓΟΥΛΑΣ — «Ζαχαρίας Παπαντωνίου» (25 Ἀπρὶλ, 7.30 π.μ.).

Ι. ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ — «Τὰ ψυχολογικὰ περσέματα τῆς μεταναστεύσεως» (26 Ἀπρὶλ, 7.30 π.μ.).

ΑΓΓ. ΑΓΑΠΗΤΟΣ — «Τὰ συμπεράσματα ἐκ τῆς ὁλῆς σειρᾶς τῶν διαλέξεων τῆς Ἑταιρείας Ἑλληνικῶν Σπουδῶν». Στὴν διαλέξιν ὁ π. ρευρεθὴ καὶ ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς. (28 Ἀπρὶλ, 7.30 π.μ.).

Α. ΜΑΝΤΕΛΛΟΣ — «Τὰ συμπεράσματα τῶν διαλέξεων διὰ τὰ προβλήματα τῆς νόσου τοῦ Χάνιου» (3 Μαΐου, 7.30 π.μ.).

(Μορφωτικὸς Σὺλλογος «Ἀθῆναιον», 8' πρὸς τὰ μαθημάτων, Αἶθουσα ΧΕΝ, Ἀμερικῆς 11).

Γ. ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΣ — «Ἀφανεῖς τῆς νεολογιστικῆς ἱστορίας» (κάθε Δευτέρα, 6.30-7.30 π.μ.).

Γ. ΑΜΠΟΤ — «Ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ γλῶσσα τοῦ διαστήματος» (κάθε Δευτέρα, 7.30-8.30 π.μ.).

Ι.Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ — «Πρόσωπα καὶ κινήσεις τῆς νεοελληνικῆς πεζογραφίας» (κάθε Τρίτη, 6.30-7.30 π.μ.).

Ε. Π. ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΣ — «Χαρακτηρολογία» (Τρίτη, 7.30-8.30 π.μ.).

Κ. ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΣ — «Θέματα Κοινωνολογίας καὶ Ἠθικῆς» (κάθε Πέμπτη, 7-8 π.μ.).

Γ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ — «Φρειδερίκος Σοπὴν» (κάθε Πέμπτη, 8-9 π.μ.).

(Ἑταιρεία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ, Εὐσταθίου 12).

Ε. ΦΩΤΙΑΔΗΣ — «Ἀναγεννηταὶ τοῦ νεοελληνικοῦ» (25 Ἀπρὶλ, 7.30 π.μ.).

Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ — «Ταξιδιωτικὴ ἐντυπωσιαστικὴ ἀπὸ τὴν Ὀλλανδία» (26 Ἀπρὶλ, 7.30 π.μ.).

Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥΛΗΣ — «Αἱ περὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ προβλέψεις τοῦ Σπένγκελ» (27 Ἀπρὶλ, 7.30 π.μ.).

Β. ΛΑΖΑΝΑΣ — «Ἡ παραγωγικὴ ἀπασχόλησις τῶν κοφολάων» (28 Ἀπρὶλ, 7.30 π.μ.).

ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ — «Μορφὲς τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαίας» (29 Ἀπρὶλ, 7.30 π.μ.).

(Ἑλληνικὴ Φωτογραφικὴ Ἑταιρεία, Βουκουρεστίου 28α).

Γ. ΜΑΡΑΓΚΙΑΝΗΣ — «Ἡ κίνησις στὴ φωτογραφίαν καὶ τὸ στιγμιότυπο ὡς θέμα» (27 Ἀπρὶλ, 8 π.μ.).

Γ. ΜΩΡΑΚΗΣ — «Ἐγχρωμες διαφάνειες» (27 Ἀπρὶλ, 8 π.μ.).

Κ. ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΣ — «Ἡ φωτογραφία ὡς μαθηματικὴ ἰδιότητα» (4 Μαΐου, 8 π.μ.).

(ΧΕΝ, Ἀμερικῆς 11, «Ὁμιλίαι καὶ Σύνταγμα»).

Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ — «Ἡ γυναικὶς ἀντίσταση» (κάθε Δευτέρα 7 π.μ.).

Γ. ΧΑΡΒΑΤΗ — «Ψυχολογικὰ προβλήματα» (Τρίτη, 7.30 π.μ.).

Χ. ΜΟΣΚΗ — ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ — «Ἡ γυναικὶς ἀντίσταση» (κάθε Πέμπτη, 7.30 π.μ.).

Σ. ΠΟΡΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ — «Πρόδες βοήθειαι» (Παρασκευή, 6.30 π.μ.).

«ΑΛΕΚΤΩΡ»

Τώρα πού εἶναι
 «ανοιξή»...

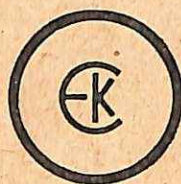

καὶ τὰ γουλιούδια
 ἀνθίζουν...

ΕΒΓΑ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ Α.Ε.

Μιά εξαιρετική προσφορά στους αναγνώστες μας

Ο "ΚΥΚΛΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ..

«Ο κύκλος της 'Εκλογής» έχει μόνον δύο εβδομάδων επίσημη ζωή, αλλά έχει ήδη προκαλέσει το γενικό ενδιαφέρον. Άλλα τι σημαίνει — για όσους δεν γνωρίζουν — Κύκλος της 'Εκλογής; Η ιστορία του είναι μικρή και σύντομη. Μερικοί φανατικοί φίλοι του περιοδικού δημιούργησαν τη «Λέσχη των φίλων της 'Εκλογής», με σκοπό να ασχολούνται με το περιοδικό να το βοηθούν, να το παρακολουθούν, να συνεργάζονται, να συζητούν τα άρθρα του. Έτσι ξεκίνησε ο «Κύκλος». Η συν-

Ανδρικά Υφάσματα

I. ΑΗΔΟΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.

Αιόλου 46

Κρύσταλλα - Ραδιόφωνα

ΑΛΚΑ

Σταδίου 31

Εστιατόριο
Χορευτικό Κέντρο

CORONET

Πανεπιστημίου 2

Δίσκοι - Ραδιόφωνα - Πίκ-απ

"DISCOPHILE"

Αμερικής 15

Αποθήκη Υφασμάτων

"ΕΡΙΟΜΑΡ Α.Ε."

Ντέκα 5

Γυναικεία Είδη

ΕΤΑΜ

Βουκουρεστίου 8

Βιβλία - Δίσκοι
"ΙΚΑΡΟΣ"
Βουλής 4

Βιβλία - Δίσκοι

"ΙΚΑΡΟΣ"

Βουλής 4

Πορσελάνες - Δώρα

ΜΟΥΡΑΝΟ

Βουκουρεστίου 11

Ελληνικά Βιβλία

"ΣΑΛΙΒΕΡΟΣ"

Σταδίου 14

Αντικείμενα τέχνης,
διακοσμήσεις, κοσμήματα
ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Βαλαωρίτου 9α
(Τηλ. 616-15)

Φωτογραφικά Είδη
ΦΩΤΟ - ΣΤΟΥΝΤΙΟ
Γ. Μωσσε

Σταδίου 3

Νεωτερισμοί

"ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ", Α.Ε.

Σταδίου 35

Και μιά απλή απάντηση
στην έρώτηση:
— Πώς μπορεί κανείς να
γίνει μέλος του Κύκλου
της 'Εκλογής;
— Με το να έγγραφη συν-
δρομητής στο περιοδικό
«'Εκλογή».

αποφασίστηκε η διεύρυνση του «Κύ-
κλου». Το πρώτο βήμα έγινε. Όλοι οι
συνδρομητές έλαβαν ένα δελτίο που
πιστοποιεί ότι είναι μέλη του «Κύκλου
της 'Εκλογής».

Με την απλή επίδειξη αυτού του
δελτίου, θα έχουν έκπτωση 10% στα
καταστήματα που αναφέρονται σ' αυτή
τη σελίδα.

Αυτή είναι η αρχή. Για τον Κύκλο
γίνονται πολλές σκέψεις, πολλά σχέδια.

Προσεχώς:

Στόν «Κύκλο της 'Εκλογής» θα
συμπεριληφθούν πέντε έκλεκτα
καταστήματα της Θεσσαλονίκης.

Καταστήματα των 'Αθηνών που
προσφέρουν 10% Έκπτωση
στα μέλη
του «Κύκλου της 'Εκλογής»

ΙΠΠΟΔΡΟΜΟΣ

ΑΝΑΖΗΤΕΙΤΑΙ ΙΣΟΖΥΓΙΣΜΟΣ

Όταν η απλή αριθμητική δεν ισχύει στις ιπποδρομίες

Νέο σοβαρό πρόβλημα απασχολεί
τους αρμοδίους του Φαληρικού
Δέλτα: «Ο δίκαιος ισοζυγισμός των
εβδομάδων Ιππών». Συγκεκριμένα πολ-
λά γράφθηκαν τις τελευταίες ημέρες για
την καθιέρωση ενός παγίου συστήμα-
τος, που θα πρέπει να εφαρμόζουν οι
ισοζυγιστές και ανάμεσα στ' άλλα δη-
μοσιεύθηκε και η πληροφορία, ότι θα
ζητηθούν στοιχεία, μέσω της εδώ γερ-
μανικής Πρεσβείας, από τους γερμανι-
κούς Ιπποδρόμους, όπου οι ισοζυγι-
στοί εφαρμόζουν, φαίνεται... ανώτερα

στην πραγματικότητα το όλο πρό-
βλημα δεν είναι, παρά τρικυμία μέσα
σε ένα πατήρι νερό. Γιατί δεν χρειάζον-
ται παρά λίγα δράμια μυαλό και μερι-
κά δρόμια έντιμότητας και ο ισοζυγι-
σμός θα είναι δίκαιος. Και ένας δίκαι-
ος ισοζυγισμός αποτελεί προϋπόθεση
για την τιμία διεξαγωγή των Ιπποδρο-
μιών και αποτελεσματικό φάρμακο κα-
τά του ένδημου στον Φαληρικό Ιπ-
ποδρόμο - ή μάλλον σε κάθε Ιππο-
δρόμο - πειρασμού καταδολιεύσεως των

Αλλά ως γίνουμε σαφέστεροι: «Ο κα-
ταδολιεύσεως των βαρών κάθε αλόγου, γί-
νεται ανάλογα με τις επιδόσεις του, σε
εξοπλισμό με τις επιδόσεις των αλό-
γων που τρέχουν στην ίδια ιπποδρομία
αυτό. Το πιο συνηθισμένο είναι να
επιβαρύνεται με τρία κιλά ένα αλόγο
στην ίδια του έλαση, με τρία κιλά ένα άλλο
μετά τη νίκη του έναντι των συναγωνι-
στών του στην ίδια έλαση, με τρία κιλά
μετά το μέτρο αυτό, δεν λύνει το ζήτη-
μα. Υπάρχουν αλόγα που νικούν όστε-
ρα από σκληρόν αγώνα και με ελάχιστη
διαφορά από τους αντιπάλους των και
έτσι που νικούν με καταπληκτική εύ-
κολία. «Ο ισοζυγιστής λοιπόν, είναι ύ-
παινος να σταθμίσει και τον τρό-
πο που νικά ένα αλόγο, καθώς και την
επιβάρυνση και άλλους παράγοντες. Και
τότε, πάντα καλά τη δουλειά τους. Συγ-
κεκριμένα, υπάρχουν αλόγα που δεν κα-
ταφέρνουν να αντιμετωπίσουν νικηφόρα
την έλαση, αλλά να νικήσουν με το
πρόσθετο βάρος. Αντίθετα, υπάρχουν άλ-
λοι που έχουν στο ενεργητικό τους πέν-
τε ή περισσότερες νίκες μέσα στο Ι-
πποδρόμο, αλλά να μην έχουν ποτέ τον αυξοντα
πρόσθετο βάρος. «Η παραμικρή όμως
αδυναμία στον ισοζυγισμό, έχει ολέθριες
επιδράσεις, που τις πληρώνουν-ποιοί άλ-
λοι, - οι φίλιπποι. Όταν δηλαδή ένας

ιδιοκτήτης αλόγου, που νίκησε, βλέπει
το αλόγο του ότι επιβαρύνθηκε δυσανά-
λογα με τη νίκη του, μουρμουρίζει «κα-
τά φρένας και κατά θυμόν». «Έτσι εί-
σαι, κύριε ισοζυγιστή; Θα σου το φέ-
ρω την Κυριακή τελευταία, για να μη
μου το φορτώνεις άδικα.»

Και οι ταλαίπωροι φίλιπποι, που
παίζουν τα ώραία τους λεπτά επί του
διαπρέσαντος στην προηγούμενη ιππο-
δρομιακή συγκέντρωση Κουχαϊλάν, λό-
γου χάρη, τον βλέπουν να καταποντίζε-
ται μαζί με τα λεπτά τους. Και η δι-

καιολογία είναι εύκολη: «Υπέκυψεν εις
τά καταθλιπτικά βάρη του», όπως γρά-
φουν και τα ιπποδρομιακά έντυπα. Α-
πό δεικνύει δηλαδή ο ιδιοκτήτης από τον
ισοζυγιστή και τα σπασμένα τα πλη-
ρώνουν οι θαμώνες του Ιπποδρόμου.
Αλλά και ο ισοζυγιστής δεν φταίει πάν-
τοτε, γιατί ξέρει πολύ καλά, ότι αρκε-
τοί ενδιαφερόμενοι χρησιμοποιούν συ-
χνά κάθε μέσο για να τον ξεγελάσουν
και να πετύχουν όσο μπορούν πιο μι-
κρή επιβάρυνση του αλόγου τους. Το
συνήθετο από τα μέσα αυτά είναι,
να δώσουν εντολή στον αναβάτη του α-
λόγου να νικήσει... δύσκολα. Έτσι, όχι
λόγου να νικήσει ένα αλόγο που
θλά μπορεί να επιβληθεί «διά περι-
πάτου» (κατά την ιπποδρομιακή διά-
λεκτο) να νικήσει με βραχεία κεφαλή.
Και τα καμώματα του τζόκευ, που κοι-
τάζει πίσω του για να δει σε πόση α-
πόσταση βρίσκονται οι αντίπαλοί του,
ώστε να συγκρατήσει το αλόγο του για
να έρθει πρώτο με μικρή διαφορά, κι-
νούν την αγανάκτηση των φίλιππων,
γιατί συχνά μεγάλα φασορί νικήθηκαν,

έπειδή ο αναβάτης τους ήθελε να επι-
βληθεί με πολύ μικρή διαφορά από τους
αντιπάλους του. Φυσικά ο ισοζυγιστής
που πρέπει να βλέπει αυτά τα τερτί-
πια με τα κυάλια του, αφού τα βλέπουν
και οι χειμαζόμενοι φίλιπποι διά γυ-
μνού οφθαλμού, φροντίζει να φιλοδα-
ρή με μερικά κιλά παραπάνω τον «δύ-
σκολο» νικητή, που με τη σειρά του
πάλι έκδικείται τον ισοζυγιστή, κατα-
ποντίζόμενος, την άλλη Κυριακή «εις
τόν σωρόν των ήττημένων». Το γεγονός
άλλωστε, ότι πολλά αλόγα τρέχουν μό-
νο και μόνο για να «ρίξουν» τα κιλά
τους, είναι αναμφισβήτητο. Αλλιώς τι-
κα δεν εξηγείται πώς συμβαίνει τη μία
Κυριακή να έχουν ένδεχόμενη απόδοση
40 δραχμές και την επόμενη 400! (Τη
μια δηλαδή παίζονται από τον κύκλο
τους γιατί τρέχουν για να κερδίσουν
και την άλλη, τρέχουν απλώς για να κο-
ροϊδέψουν τον κύριο ισοζυγιστή).

Άλλη περίπτωση που πρέπει να ε-
χρη ύπ' όψη του ο καλός ισοζυγιστής εί-
ναι το αν ένα αλόγο κερδίσει με χίλια
βάσανα μια κούρσα ή αν έχη έρθει σε
καταπληκτική φόρμα, όποτε είναι μα-
θηματικά δέβαιο πως θα σημειώσει σει-
ρά ολόκληρη νικών. Δεν είναι σπάνιο
το παράδειγμα αλόγων που νικούν την
Κυριακή και ξανατρέχουν την Τετάρτη
επιβαρυνόμενα με πέντε και όχι με τρία
κιλά, σύμφωνα με τον κώδικα των ιπ-
ποδρομιών και όμως ξανακινούν με εύ-
κολία. Αν αυτά τα αλόγα ο ισοζυγι-
στής τα επιβαρύνει με τα ίδια κιλά με
τα οποία επιβαρύνει ένα συμπτωματι-
κό νικητή άχαμνόντα, τότε ασφαλώς
δεν κάνει καλά τη δουλειά του. Από
τόν Ιπποδρόμο έχουν περάσει, όπως
γνωρίζουν πολύ καλά οι φίλιπποι, αρκε-
τά «υπεράλογα», που σημείωσαν ξη-
καί έπτα νίκες τη μία κατόπιν της άλ-
λης και που η παρουσία τους σε μια
ιπποδρομία ανάγκαζε τους ιδιοκτήτες
των άλλων αλόγων να τα διαγράφουν
γιατί ήξεραν πως δεν είχαν καμιά έλ-
πίδα επιτυχίας.

Συμπέρασμα: Δεν χρειάζεται ούτε
σπατάλη φαιάς ουσίας από τους έγκε-
φάλους του Φαληρικού Δέλτα, ούτε πλη-
ροφορίες από την αλλοδαπή. Χρειάζε-
ται μονάχα να διαθέτουν οι ισοζυγιστές
έξυπνάδα - πονηριά ίσως - φαντασία
και όχι στενοκεφαλιά και, προ πάντος,
αντικειμενικότητα και δικαιοσύνη. Αύ-
τη ή τελευταία άλλωστε είναι απαραί-
τητη γενικότερα αν δεχθούμε ότι οι
ιπποδρομίες είναι και σπόρ και όχι μο-
νάχα «τζόγος».

—ΤΣΙΛΑΓΚ

Από τα καλύτερα δημοσιεύματα του κόσμου

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Σαν σενάριο...

ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΘΑ ΑΝΗΣΥΧΗΣΕ
 ίσως τόσο πολύ όταν οι Γάλλοι ά-
 γουσ πείραμα στη Σαχάρα όσο ο καθη-
 γητής Μαρσέλ Σέην που διαβάσαμε
 τελευταία την Ιστορία του σε ένα Ά-
 μερικανικό περιοδικό. Ο Σέην μελετού-
 σε από εικοσιπέντε χρόνια την προέλευ-
 ση και την σύνθεση των κοσμικών ακτί-
 νων. Ήξερε στον τομέα αυτό δεν
 είχε κανείς άλλος στον κόσμο και τώ-
 ρα είχε φθάσει στο σημείο που ώνειρευό-
 ται πάντα. Η Άμερικανική Κυβέρνηση
 είχε αντίληψη της σημασίας των πειρα-
 μάτων του. «Θα έχετε στην διάθεσή
 σας ό,τι χρειάζεστε για τις έρευνές
 σας» του είπαν. Την επομένη ο αντίναύ-
 αρχος Μάκ Έλρου έπαιρνε έντολή από
 το Πεντάγωνο να αναλάβει την διοίκη-
 ση ενός μικρού στόλου από ένα αερο-
 πλάνο και έξι καταδρομικά που
 θα πρόσφεραν τη συμβολή τους στο
 πείραμα. Ο Σέην δεν έκρυβε τη συ-
 χνησή του. Θα μπορούσε επιτέλους
 να διαπιστώσει οριστικά αν οι κοσμικές
 ακτίνες προέρχονταν από καινούργια
 άστρα όπως πίστευε πάντα. Το πείρα-
 μα θα γινόταν μεταξύ 23 Ιανουαρίου
 και 5 Φεβρουαρίου. Τότε επικρατούν
 οι καλύτερες κλιματολογικές συνθήκες
 στην Καραϊβική όπου θα κατέπλεε ο
 μικρός στολίσκος με επικεφαλής το αε-
 ροπλάνοφόρο «Βάλλεϋ Φόρτζ». Από έ-
 κει, μια ώρισμένη στιγμή που θα την
 καθόριζε ο Σέην, αφού επικοινωνούσε
 με τους μετεωρολόγους δεκατεσσάρων
 χωρών, θα εξαπολύονταν τεράστια μπα-
 λλίνα για να έρευνήσουν την ατμόσφαι-
 ρα.

Όλα ήταν έτοιμα. Και τότε ξέσπα-
 ο η καταστροφή. Ο πρόεδρος ντε
 Γκωλ ανήγγειλε ότι η Γαλλία θα δο-
 νούσε την πρώτη ατομική της δόμ-
 η στη Σαχάρα. Πότε; Δεν είχε καθο-
 ριστεί ακόμη. Άρχες Φεβρουαρίου ή
 Ιανουαρίου έλεγαν οι πληροφορί-
 ες από το Παρίσι. Το ατομικό μανιτά-
 ρι της Σαχάρας άπειλούσε να κατα-
 στείλει όλες τις έτοιμασίες που είχαν
 γίνει για το πείραμα και μαζί μ' αυ-
 τές των έπιστημονικό μόχθο εικοσιπέν-
 τε έτών. «Δεν χρειάζεται να σου εξη-
 γήσω τις περιπλοκές που θα μάς δη-

μιουργήσει ή ραδιενέργεια αν με προλά-
 βη ή έκρηξη της Σαχάρας», έγραψε τον
 περασμένο Δεκέμβριο ο Σέην στον Γάλ-
 λο καθηγητή Φρανσίς Περρέν πρόεδρο
 της Γαλλικής Έπιτροπής Άτομικής Έ-
 νεργείας. Ο Περρέν ύποσχέθηκε ότι θα
 έκανε ό,τι μπορούσε. Άλλά οι μέρες περ-
 νούσαν και τα σύννεφα στον δρίζοντα
 πλήθαιναν. Οι ξένοι ανταποκριτές με-
 τέδιδαν από το Παρίσι ότι ή δοκιμή
 της Σαχάρας ήταν ζήτημα ήμερών. Η
 άγωνία του Σέην είχε φθάσει στο κα-
 τακόρυφό της. Δεν κοιμόταν σχεδόν κα-
 θόλου και έτρωγε ελάχιστα, αλλά εξα-
 κολουούσε να προετοιμάζει το πείρα-
 μα του σαν να μη συνέβαινε τίποτε.
 «Αν δε γίνη τώρα δεν θα γίνη ποτέ»,
 είπε στο βοηθό του μια μέρα. Ο Περ-
 ρέν του τηλεφώνησε ότι είχε διαβιβά-
 σει την παράκλησή του στον ντε Γκωλ
 και ότι περίμενε από ώρα σε ώρα
 απάντηση. Στις 18 Ιανουαρίου το
 «Βάλλεϋ Φόρτζ» απέπλευσε από το Νόρ-
 φολκ με προορισμό την Καραϊβική. Ό-
 λοι είχαν χάσει τις έλπίδες τους εκτός

νια. Άλλά δεν πρόλαβε να χαρή τη νί-
 κη του. Λίγες ήμέρες μετά την έπιστρο-
 φή του στην Άμερική του ήλθε ή έπι-
 θυμία να κάνει πατινάζ. Έκεί, καθώς
 στροβιλιζόταν στην παγωμένη πίστα,
 τον βρήκε μια καρδιακή συγκοπή και τον
 άφησε στον τόπο.

Πάτ έναντίον Κάλλας

ΘΑ ΑΠΟΔΕΙΞΩ στην Κάλλας ότι
 είμαι ανώτερη της», δήλωσε ή κ.
 Πάτ. Για όσους δεν ξέρουν την κ. Πάτ
 θα πρέπει να πούμε ότι είναι το κατα-
 πλεκτικώτερο φωνητικό ταλέντο της έ-
 ποχής μας. Μπορεί να πιάσει με τη φω-
 νή της έξη όκτάδες, έχει θαυμάσιο μέ-
 ταλλο και άπεριόριστη άντοχή. Άλλά
 το μεγαλύτερο πλεονέκτημα της κ. Πάτ
 είναι ότι δεν έκνευρίζεται, δεν τσακώνε-
 ται με τους μαέστρους και δεν πετά το
 γοβάκι της έναντίον των θεατών όταν
 την άποδοκιμάζουν. Είναι βολική, ήσυ-
 χη και καλοπροαίρετη. Τραγουδά όπό-
 ταν θελήσετε και όταν τη βαρεθήτε γυ-
 ρίζετε το κουμπί και το τραγούδι στα-
 ματά. Γιατί ξεχάσαμε να σας πούμε ότι
 ή κ. Πάτ είναι ένα ηλεκτρονικό μηχανή-
 μα που άποτελεί την τελευταία λέξη της
 έπιστήμης. Όσοι την άκουσαν έμειναν
 ένθουσιασμένοι. «Είναι ή ωραιότερη φω-
 νή που άκουσα ως τώρα», δήλωσε ένας
 μαέστρος που δεν αναφέρεται το όνομά
 του για λόγους σκοπιμότητας. Τώρα ό-
 λος ο μουσικός κόσμος της Άμερικής
 περιμένει με συγκρατημένη άναπνοή το
 πρώτο ρεσιτάλ που θα δώσει ή κ. Πάτ.
 Λέγεται ότι οι θιγόμενες πριμαντόνες
 σκοπεύουν να γεμίσουν την πλατεία με
 ανθρώπους τους οι όποιοι θα σφυρίξουν
 την κ. Πάτ. Άλλά ή κ. Πάτ διαθέτει και
 αυτό άκόμη το πλεονέκτημα άπέναντι
 στις ζωντανές συναδέλφους της. Άδια-
 φορεί για τα σφυρίγματα της πλατείας
 και σαν άληθινή καλλιτέχνης ένδιαφέρε-
 ται μόνο για το τραγούδι της.

Επίκαιρο

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ επεισόδια της
 Βουλής θύμισαν κάτι που είπε πριν
 80 χρόνια ο Ροϊδης. «Οι Άγγλοι», έ-
 γγραφε στον Άσμοδαίο του, «έχουν
 δύο Βουλές - την Άνω και την Κάτω,
 Ημείς έχομεν μίαν... άνω - κάτω».

Η σπορά του μίσους.

(Copyright «Punch» «Eagle»)

Ο ΒΡΑΧΟΚΗΠΟΣ

Γνωρίζοντας από την "Απώ Ανατολή" ο Ν. Καζαντζάκης συνθέτει από τις νωπές εμπειρίες του ένα ρομάντσο γαλλικό: *Le jardin des rochers*. Όπως ο ίδιος γράφει, χρησιμοποιεί πολλά από τα άθροισμα της "Ιαπωνίας" και έβαλε κι όλη περίπου την "Ασκητική". Δέει στην άρχή να το ονομάσει *Διπλή πορεία*, μα ύστερα βλέπει πως ή διπλή πορεία είναι το μέσον και ο Κήπος των Βράχων ο σκοπός. «Την πνευματική πείρα εκείνης της εποχής», γράφει στην εισαγωγή του ο μεταφραστής του έργου από τα γαλλικά Παντελής Προβελάνης, «είναι που μυθοποιεί εδώ, όταν χαμώνεται πως μετουσιώνει τις δοκιμασίες του έξωτικού ταξιδιού του σε μία κοσμοθεωρία. Αλλά το αποτέλεσμα είναι συγκλονιστικό! Μέσα από τις περιπέτειες της καρδιάς και του πνεύματος, ο ήρωας του μυθιστορήματος αξιώνεται να δώσει ένα νόημα στον κόσμο και να διατυπώσει μία θεωρία για τον προορισμό του ανθρώπου. «Διπλή πορεία». Ο ήρωας καταλήγει στον «Κήπο των βράχων», ένα κήπο δίχως λουλούδια, δίχως δέντρα, δίχως νερό, αλλά που με τους γυμνούς βράχους του δίνει την εικόνα της ελεύθερης ψυχής που δεν έχει ψευδαισθήσεις, δεν έχει ελπίδες. Ο ήρωας του «Βραχόκηπου» μυσταγωγείται προς το τέρας αυτό από τον Έρωτα. Η κύρια δοκιμασία του συνίσταται στο έρωτικό πάθος που του εμπνέει μια παρθενική Κινεζούλα, θυγατέρα του σεβάσμιου μανταρινού που τον φιλοξενεί. Ο έρωτάς τους έχει το μεταρσιωτικό και απελπισμένο ύφος του ρομαντισμού: οι έραστές συμπάσχουν ως το τέλος, αλλά ο πόθος τους παραμένει ανεκπλήρωτος. Θά 'λεγες πως ένα συναίσθημα ένοχής μουνιάζει τα μέλη τους. Ο άντρας, τελικώς, απαρνείται θεληματικά την ευτυχία για ν' αφαιρεθεί στην πνευματική του άθληση ή γυναίκα αφήνει να συνεπαρθεί από την κοινωνική επανόρθωση, εκπληρώνοντας κι αυτή το χρέος της — χρέος υποταγής σ' έναν υπερατομικό σκοπό». Από τον «Βραχόκηπο» αναδημοσιεύουμε τα κεφ. 22 και 23.

Μια άρχοντική πόρτα, φρεσκοβαμμένη κόκκινη, όρθωνοιχη. Τα δρομάκια τριγύρω είναι γεμάτα από ανθρώπους τυλιμένους σε άπθινα κουρέλια.

Καλόγεροι ζητιάνοι, άκουμπώντας στο μακρύ ραβδί τους με τα κουδουνάκια, άπλώνουν, ψαλμωδίζοντας σιγανά, το άδειο γαδάθι τους. Παιδιά γυμνά, άγόρια και κορίτσια, κυλιούνται μέσα σ' ένα νερόλακκο στο ταυροδρόμι, μαζί με κάτι ξανθά γουρουνάκια και κάτι γαλαζοπράσινες πάπιες.

Μακριές σειρές από χειράμαξα δεξιά και ζερβά στην πόρτα παρέκει οί κουλές, καθισμένοι άνακούρκουδα, καπνίζον παραδομένο στ' όνειρό τους.

—Τό πατρογονικό μου! είπε ο Λή - Τέχ πηδώντας από τη ρίσα του.

Και καθώς παρατηρούσα ξαφνιασμένος αυτόν το γιορταστικό διάκοσμο, ο φίλος μου με καθυσέχασε:

—Όχι, δεν είναι προς τιμή σας! σούριξε, και νόμισα πως τσάκωσα μία στάλα εірωνεία στη φωνή του. Ο πατέρας μου γιορτάζει σήμερα τα όγδόντα του χρόνια. Ηρθατε στην ώρα πάνω. Λάβετε τον κόπο, άγαπητέ φίλε, να διαβείτε το κατώφλι μας.

Μια σύσμιχη βουή. Κουφά τυμπανολαλήματα, στριγγιές φλογέρες, μουθουνιστές φωνές. Από κάτω ως άπάνω, δλάκερη ή αύλη στολισμένη χαρούμενα με στενομάκρουλες παντιέρες πλουμισμένες με χρυσά γράμματα.

Ο Λή - Τέχ παίρνει να μου μεταφράζει τις επιγραφές με ύφος λιγάκι βαρυστημένο: «Οί μεγάλοι θεοί του φωτός να σε κρατήσουν, χρόνους πολλούς άκόμα, πάνω στη γή!» «Γίους κι έγγονούς και δισέγγονους!» «Είσαι το βλογημένο δέντρο, όλάνθιστο και κατάκαρπο!»

ψές κυράδες δυνατή μυρουδιά από γασαμί και μόσκο. Μία συνάθροιση από έξωτικά πουλιά με χτυπητά χρώματα.

Στο δάθος, πάνω σ' ένα πρόχειρο πατάρι, ένας θιάσος από νεαρούς ήθοποιους έπαιζε μίαν παλιά κωμωδία: όμορφα, φκιασιδωμένα άγόρια έκαναν τις

—Είναι οί μεταξωτές ταινίες που έλαβε ο πατέρας μου από τους φίλους του. Του έστειλαν και περιστέρια, γλυκίσματα και σπάνια χειρόγραφα. Σας παρακαλώ, έλάτε κι έσεις να εύχηθείτε στο γέρο.

Προσκύνησα το γερο - μανταρίνο. Ητανε θρονιάσμένος σε μία βαθιά πολυθρόνα με ψιλοσκαλισμένους δράκοντες. Ητανε πολύ χοντρός, μ' άνάριο γενάκι, με κρεμαστά μουστάκια, με χέρια θαμαστά όμορφα. Έμοιαζε με γέρο Βούδα πολύ θλιμμένο.

Η μεγάλη σάλα ήτανε καργαρισμένη άρχοντες με μεταξωτά ρούχα, κομ-

μοιραίες γυναίκες, οί φωνές τους έδιναν από τη μύτη τους άγριοι ληστές διαστρεμμένοι και ύποκριτες καλόγεροι: κι οί στριγγιές φλογέρες συνόδευαν και τόνιζαν, άμέριμνες, αυτά τα πολύ ανθρώπινα πάθη.

Ο γερο - μανταρίνος μου χαμογέλασε και πρόφερε μερικές κινέζικες λέξεις.

—Είναι εύχαριστημένος, μου έγραψε ο Λή - Τέχ. Σας παρακαλεί να γησε ο Λή - Τέχ. Σας παρακαλεί να μην συχωρέσετε που δεν έφερε ξένες γλώσσες. Δεν μπορεί, λέει, παρά να σας χαμογελάσει.

Υπηρετές κυκλοφορούσαν άναμεσα στους καλεσμένους και πρόσφεραν, πάνω σε δίσκους από λάκα, μικρά - μικρά φλιτζάνια τσάι, άρωματισμένο με γασαμί. Οί καλεσμένοι γελοούσαν, κομψοποιούσαν, κάπνιζαν, μασούλιζαν καθύπερθε τους πεπονόσπορους.

Μελετούσα κρυφά το φίλο μου το Λή - Τέχ. Η μάσκα του είχε γίνει πιο σκληρή, τα μάτια του σκοτεινότερα. Τό βλέμμα του ήτανε πάντα μακρινό, άνητο, στηλωμένο σ' ένα σταθερό σημείο.

«Πρέπει να εργάζεται πολύ, συλλογιστήκα: πρέπει να κατατρύγεται από μία μεγάλη προσπάθεια. Άγωνίζεται ενάντια στους Κόκκινους, Άγωνίζεται ενάντια στους δολερούς και δυνατούς αδερφούς του, τους Γιαπωνέζους».

—Άγαπητέ φίλε, του είπα, οί γασαμί πωνέζοι θεατρίνοι μου έκαμαν βαθιά έντύπωση, μα δεν μπορούσα να καταλάβω γιατί μιλούσαν απ' τη μύτη.

Ο Λή - Τέχ μουμούρισε μέσα στο δόντι του:

—Πίθηκοι...

—Λή - Τέχ, είπα για να τον ψάξω μία στάλα, γιατί αυτό το άηλο μίσος για την Ιαπωνία;

—Δεν είναι διόλου μίσος, παρά καταφρόνια.

—Μα είναι άδέρφια σας, Λή - Τέχ.

—Μπας κι είστε εիրηνιστής;

—Ο πόλεμος είναι τρομερό μαμα τον είδα!

—Ναί, τρομερό, αντίλογησε ο Λή - Τέχ, μα άποτελεσματικό. Έπιταχύνει την πορεία του κόσμου, κινητοποιεί μεγάλες άρετές, μπορεί να μεταβάλει τον ποταπό μικροαστό σε ήρωα, πείτα...

—Έπειτα;

—Βρίσκεται κει είναι ή μόνη πραγματικότητα. Ο πολεμιστής, ό άποφασισμένος να δώσει και να πάρει θάνατο... Οί άλλοι είναι άποφασισμένοι άς σαπίσουν!

—Η Γιοσίρο... άρχισα.

Στ' όνομα αυτό, ο Λή - Τέχ άπάντησε με όρμη ή μάσκα του είχε γίνει πιο χύτερη, άγρια:

—Ξέρω, είπα: ξαναγύρισε πίσω.

—Η Γιοσίρο αγαπά την Κίνα και δουλεύει για την άπελευτέρωσή της... Δε θα μπορούσατε να συνεννοηθείτε; Μου έδωσε ραντεβού στην Κίνα... είπα, αλλάζοντας λίγο, ξεπίτηδες, τα λόγια της Γιοσίρο.

—Πού; έκανε ο Λή - Τέχ με τόνο άπότομο, που δεν πρόφτασε να τον μαλακώσει.

—Εδώ ακριβώς στο Πεκίνο.

—Στο Πεκίνο! άνάκραξε ο Λή - Τέχ με λύσσα.

—Σάπασε. Ένα σαρδόνιο γέλιο ξεσπύξε σε λιγάκι τα δόντια του.

—Θα δούμε... έγρουξε.

Δεν μπορούσα να καταλάβω. Έβριτανε υπερβολική αυτή τη λύσσα. Η φωνή μου σε μίσος; Και πως αυτός ο δυατός άντρας, που ένιωθε τόσο βαθιά την εύθυνη του άπέναντι στη χώρα του που κινούνε, καταδεχόταν ν' άπασχολείται μ' αυτές τις αίσθηματικές ύποτιες;

—Λή - Τέχ... είπα άποφασισμένος να ξεδιαλύνω αυτό το μυστήριο.

—Αλλά τη στιγμή εκείνη ο φίλος μου σηκωνόταν.

—Ο θεός μου ο Κούγκ Τά - Χέν, είπε ο Λή - Τέχ.

Εδώ και μισός αιώνας, αυτός ο γερο μανταρίνος ήταν άκόλουθος στην κινέζικη πρεσβεία στο Παρίσι. Μιλούσε κάτι γαλλικά καταπληχτικά παλιά. Άρχισα να κουβεντιάζουμε. Κάθισε άμέσως στο Λή - Τέχ και σε μένα και πήρε να με κοιτάζει με τα καλόκαρδα και γελαστά ματάκια του.

—Οί κομμουνιστές, του είπα σιγανά, για να τρανάζω μία στάλα τη νυσταγμένη του μακαριότητα, προχωρούν στην Κίνα. Άπόψε τα τηλεγραφήματα είναι άνησυχητικά. Μία μεγάλη έπαρχία έπεται στα χέρια τους.

—Ο γέρος χαμογέλασε:

—Η Ρωσία είναι έφήμερη, είπα ή Κίνα είναι αιώνια.

—Η Ιαπωνία, πρόσθεσα με τρομαγμένο ύφος, λιμνίζεται την παραθαλάσσια Κίνα. Και φοβούμαι πως θα βάλει χέρι. Η Ιαπωνία είναι τρομερή.

—Η Ιαπωνία είναι έφήμερη ή Κίνα είναι αιώνια.

—Μα ό Γιαγκ - Τσέ ξεχειλάει φορέας και κατάπίνει έκατομμύρια χιλιάδες.

—Ναί, ναί... μα ή Κίνα είναι αιώνια. Μία κοπέλα μās πλησίασε, πηδαριπλημένα ποδαράκια της, που τά 'χε ποδοπατώντας με κεντητά πασούμια: έμοιαζε με κεντητά πορτοφόλι. Φορούσε ένα μεμαλλιά της είχανε γαλάζιες άνταύγειες λάκας. Τό χαμόγελό της ήταν άγριο και θλιμμένο. Έκαμε

—Η άδερφή μου ή Σιού - Λάν, είπα

ο φίλος μου. Μπορείτε να της μιλήσετε καταλαβαίνε λίγο τ' άγγλικά.

Μιά παράξενη συγκίνηση με κυριέψε. Ένωθα το άσπρικό σώμα αυτής της κοπέλας να διαπερνά ήδονικά το άόρατο και παλλόμενο περικάλυμμα του κορμιού μου.

Που την είχα δει; Πουθενά. Άλλά το ρεούμενο και τρέμμενο πρόσωπό της

Εγκλημα χυδαίο δεν υπάρχει. Κάθε χυδαιότης όμως είναι εγκλημα.

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΥΑΝΤ

άντιστοιχούσε θαυμάσια με το σταθερό πρόσωπο που γύρευα πάνω στη γή.

Τό μυστήριο της λαχτάρας να ένωθείς με κάποιον, που τό λέν έρωτα, μου φάνηκε πάντα σά μία τρομερή άνάμνηση: μία προσταγή δοσμένη από κάποιο σπηλιώτη πρόγονο... Κάποιος από τους προγόνους μου είχε αγαπήσει στίς σπηλιές, χωρίς να μπορέσει να την άποχτήσει, μία γυναίκα που έμοιαζε μ' αυτή την Κινεζούλα που σιγότρεμε μπροστά μου.

«Σιού - Λάν», μουμούρισα μέσα μου, και όλη μου ή σάρκα ήταν εύτυχισμένη.

Όπως οί μάγισσες στίς άρχαίες άτοκρατορικές αυλές στην Κίνα, που όσμιζούνταν τους νιόφερτους και καταλάβαιναν από τη μυρουδιά αν ήταν φίλοι ή έχτροί,

ή ψυχή μου όσμιζόταν στη Σιού - Λάν ένα γλυκότατο, πανάρχαιο άρωμα που θό θαρρούσα έξατμισμένο, ένα κορμί που θά προσαρμοζόταν βαθιά στίς καμπύλες και στίς κοιλότητες του κορμιού μου.

Άποστρεφόμενι πάντα μου τα ρομαντικά φτερά που κάνουν γελοίο αυτό το άχόρταγο τέρας, που δεν είναι καθόλου άρωμα, μήτε γλυκό, μήτε άγνό.

«Ω άφέντη μου! Ω άφέντη μου! άνάκραξα: έκμηδενίζεις όλα τα πράματα χωρίς να 'σαι σκληρός! δίνεις με άφθονία χωρίς να 'σαι άγαθός! Είσαι άπιδ παλός κι από την πιο μακρινή άρχαιότητα, και δεν είσαι γέρος! Πλάθειες όλες τις μορφές χωρίς να 'σαι πηλίδιος!

»Εσύ 'σαι που κρίζουν Έρωτα! Η Σιού - Λάν μου πρόσφερε ένα φλιτζάνι τσάι: πήρα τό φλιτζάνι μέσα στίς φούχτες μου με μίαν άξαφη ζέση. Κείνη τη στιγμή, ένα άγόρι πήρε δούσε πάνω στη σκηνή. Ήταν πολύ όμορφο, πολύ ψιμυθιασμένο, με μακροτά διαστρεμμένα μάτια. Έμοιαζε με κάτι νεαρούς Βούδες που είχα δει στο μισόφωτο των βουδικών ναών: έρσοτό μισόφωτο των βουδικών ναών: έρσοτό μαφρόδωτο, με γυναικείο στήθος, με ήδονικό και διφορούμενο χαμόγελο.

Πήρε να χορεύει έναν άλλόφρενο χορό: ποτέ λόγια ή μουσική δεν έκφάσανε με τέτοια φρενιτιδα τη δύναμη του πόθου και τη μανιακή χαρά της ζωής.

Στράφηκα στη Σιού - Λάν μ' έρωτηματικό ύφος. Κατέβασε τα μάτια, σαστισμένη.

—Είναι ο δαίμονας! μουμούρισε ύστερα από λίγο. Ο Πειρασμός, τό πνεύμα του πονηρού.

—Νόμιζα πως ήταν ο έρωτας... είπα χαμογελώντας: του μοιάζει τόσο πολύ!

—Όχι, όχι! Είναι ο δαίμονας, τό πνεύμα του πονηρού! ξανάπε έκείνη.

—Ένώ ο έρωτας είναι τό πνεύμα του άγαθού δεν είν' έτσι;

—Η Σιού - Λάν χαμογέλασε:

—Δεν ξέρω, είπα.

Ένα κορίτσι έφτασε λαχανιασμένο.

—Σιού - Λάν, ο πατέρας σας σας θέλει! άνάκραξε.

Στράφηκα κι είδα τό γερο - Μανταρίνο να μās κοιτάζει κουνώντας νευρικά τη βεντάλια του. Έδειχνε ξαφνικά πιο θλιμμένος και πιο γέρος.

Του χαμογέλασα σκύβοντας τό κεφάλι: αλλά τό μάτι του με στήλωσε άσάλευτο και ταραγμένο, όρθωνοιχτο.

Σαλονάκι που βλέπει στόν κήπο. Τα παράθυρα είναι άνοιχτά, ο ήλιος κατέβηκε κιάλας στην αύλή. Δυό καναρίνια σ' ένα χρυσό κλουδί σηκώνουν τό κεφάλι στο φως και κελαιδούν. Ο γερο - περβολάρης πηγαινόρχεται και σταματάει μπρος σε κάθε δεντρολάκι: τό άνασκηώνει τρυφερά, δλαστολογά κανένα ξερό κλαδάκι, τό χαϊδεύει. Τό μάτι του είναι σίγουρο και γεμάτο έρωτα.

Παίρνουμε τό άρωματικό τσάι σε παλιά φίνα φλιτζάνια, ή Σιού - Λάν, ο Λή - Τέχ κι εγώ. Στόν πάτο του φλιτζανιού άναφάνεται, στίς τελευταίες γουλιές, ένας κίτρινος άπειλητικός δράκοντας.

Κρεμασμένες στόν τοίχο, λάμπουν άπαλά κάτι παλιές ζωγραφίες πάνω σε μετάξι. Δεν τις διακρίνω καλά μέσα στούς γαλάζιους ίσκους του πουρνου: αλλά στο βάθος, σε μία θυρίδα, χαίρετώ με χαρά ένα ειδώλιο της Καννόν, της θεάς του έλέους.

Η Σιού - Λάν μου ξανάβαλε τσάι. Ύστερα κάθισε, έκλινε λίγο τό κεφάλι και στήλωσε τό μεγάλο βουδικό της αυτό.

Τινάχτηκα... Πόσο ή Σιού - Λάν έμοιαζε της Καννόν!

Τό αύγουλάτο της πρόσωπο, τό λοξά της μάτια, τα φιλήδονα χείλη της, τα σπαθάτα της φρύδια... Η ίδια αύστηρότητα συγκερασμένη με γλυκά, τό ίδιο άριστοκρατικό και πρόσχαρο ύφος.

—Καννόν... Καννόν... ψιθύρισα φρίσσοντας.

Η καρδιά μου δεν είχε μπορέσει να πλάσει μία τέτοια θεά του έλέους — σίγουρη, περήφανη, άσάλευτη. Αυτή δέ γιατρεύει τον πόνο ένεργώντας: δεν πηγαίνει στούς δυστυχισμένους να τους παρηγορήσει. Η Καννόν είναι ή θεά που γιατρεύει την καρδιά του ανθρώπου καθισμένη άπάνω στο θρόνο της.

Όχι φιλοσοφική θέση, αλλά άπλη έξαλλότητα

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΤΩΝ "ΜΠΗΤΝΙΚΣ"

Η «έπανάσταση» αυτή δεν ήταν μια από τις συνηθισμένες. Ένας Θεός ξέρεi αν τα νειάτα δεν χρειάζονται κι αυτά τις επαναστάσεις τους. Εύθως έξ αρχής όμως θα πρέπει να τονίσουμε πως για μια ώριμή εποχή, παρ' όλογο να πάρουν τους «Μπήτες» («Beats») για φορείς ενός μεγάλου πνευματικού ξεσηκωμού. Όστόσο σήμερα είναι ολοφάνερο πως η έπανάσταση αυτή ήταν μια σαπουνόφουσκα, πως εκείνο που προσφερόταν σαν ένα πνευματικό αναβάπτισμα δεν ήταν παρά η εκκεντρικότητα της άπλυσίας και πως ένας ακόμη Παρνασσός ξεσκεπάστηκε σαν ένα βρωμερό υπόγειο, από κείνα που χρησιμεύουν για άντρα συνομιτικών συγκεντρώσεων.

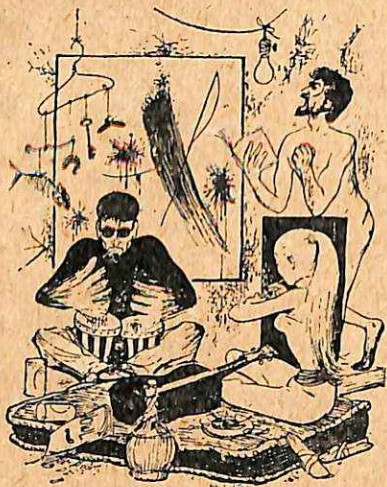
Γεγονός είναι ότι η γενιά των «Μπήτες» ή των «Μπήτνικς» όπως τους λένε συνηθώς, δεν αποτελείται απλώς από νέους αλλά έχει άμεση σχέση και με την νεανική εγκληματικότητα χάρη σ' ένα κοινό πρόγονο που θα μπορούσε θαυμάσια να ονομασθεί Άηδία. Οι συμμορίες του δρόμου, διάλεξαν το αίμα και τη βία. Οι «Μπήτες» κατέφυγαν σε μια διανοητική πόζα, στα ναρκωτικά (κυρίως στη μαριχουάνα, αλλά και στην βενζεδρίνη, τη μεσκαλίνη, το πεγιότλ και καμιά φορά και την ήρωίνη), στο κρασί, στη βουδιστική αίρεση Ζέν, στην τζάζ, στο «σεξ» και σ' ένα προσεχτικά διαλεγμένο λεξιλόγιο.

Ο καθένας τους έχει μέσα του κι από ένα αείκινητο. Σύμφωνα με το δραματικό τόνο που προσπάθησε να δώσει στο κήρυγμά του ο άρχιερέας τους, ο περίφημος Κερούακ - τουλάχιστον μέχρι του σημείου εκείνου που η μονοτονία μπορεί να γίνει δράμα - οι «Μπήτες» μιλούν ασταμάτητα για τη γαλήνη, την απόσταση από τα έγκόσμια, τα πνευματικά αγαθά του Ζέν. Το τελευταίο πράγμα όμως που μπορούν να κάμουν είναι να καθίσουν ήσυχοι.

Όπως και κάθε άλλη νεανική επανάσταση, έτσι και οι «Μπήτες» έχουν ένα όρθοδοξο τυπικό, αφάνταστα αυστηρό και άκαμπτο. Οι «Μπήτες» φορούν ίδιες στολές, αφήνουν τις ίδιες γενειάδες, αποφεύγουν σαν τον διάβολο το νερό και το σαπούνι, και ζούν στις ίδιες τρώγλες. Κάθονται γύρω γύρω, σ' ένα καταγώγιο, και ακούν την ίδια τζάζ με την ίδια αποχαυνωμένη έκφραση στα πρόσωπά τους που μοιάζουν πολύ το ένα με το άλλο. Και καθένας τους θα προτιμούσε ασφαλώς να κόψει το λαιμό του παρά να τον πιάσουν να κάνει κάτι «λογικό» και «παραδεγεμένο».

Φυσικά, η αγάπη της παρανομίας βρίσκεται ολοφάνερα μέσα στην ίδια

τη φύση των νεανικών κινημάτων. Η περασμένη γενιά των Αμερικανών έπινε στα κρυφά οινόπνευμα, λιγώτερο έπειδή το νευρικό σύστημα του ανθρώπου συνηθίζει εύκολα στο αλκοόλ και περισσότερο επειδή η κατανάλωση οινόπνευματος ήταν κάτι το παράνομο. Οι νέοι κομμουνιστάι συνωμοτούσαν σε μυστικές συνεδριάσεις παίρνοντας άπθανες προφυλάξεις για τους «πράκτορες» που πιθανόν να είχαν εισδύσει στον κύκλο τους. Οι «Μπήτες» το έχουν

ρίξει στη μαριχουάνα, και έχθρός τους είναι τα στελέχη της Υπηρεσίας Διώξεως Ναρκωτικομανών.

Η ανάγκη της παρανομίας είναι μια έκφραση της έπιθυμίας που αισθάνεται κανείς να θγάλη τη γλώσσα του στην κοινωνία. Άλλα η ανάγκη του ν' ανάγεται ή παρανομία σε ιεροτελεστία είναι κάτι ακόμα πιο έφηβικό. Άν τέσσερεις «Μπήτες» βρεθούν σε μια έρημο για να καπνίσουν μαριχουάνα, τουλάχιστον οι δυο απ' αυτούς θα κάμουν λόγο για άστυνομικούς και θα κοιτάξουν προσεκτικά γύρω τους πριν δγάλουν από την τσέπη τους το «πράμα». Είναι ακριβώς η ίδια ιεροτελεστία που θα έκαναν τέσσερα παιδιά του γυμνασίου που θα κλείνονταν σ' ένα δωμάτιο για να καπνίσουν τσιγάρο. Οι «Μπήτες» προχώρησαν κάπως περισσότερο, δεδομένου ότι έχουν και μια δική τους άρκό. Η μαριχουάνα λ.χ. λέγεται «τσάι». Άπάρχουν τσιγάρα με ναρκωτικά που τα καπνίζουν όλοι μαζί. Παίρνεις το τσιγάρο, τραβάς μια βαθιά ρουφηξιά, προσπαθώντας να κρατήσεις στους πνευμόνες σου τον καπνό όσο μπορείς περισσότερο, και κατόπιν το περνάς σ' έναν άλλο. Όταν καούν τα τσιγάρα, μαζεύουν τ' αποτσίγαρα, ανάκατεύουν το υπόλοιπο με τον καπνό ενός

κανονικού τσιγάρου, και το καπνίζουν και πάλι όλοι μαζί θγάζοντας άναρκες κρουγές, έπως «Γίεε, γίεε, γίεε».

Βέβαια, οι «Μπήτες» μιλούν πολύ για μιάν ήρεμη αποξένωση από τον ύλισμό της τετραγωνικής λογικής. Στην πραγματικότητα δεν διαφέρουν από τους άλλους νεαρούς «έπανάστατες» παρά μόνον κατά το ότι μπορούν να μιλούν με πολλή εύγλωττία για το «μεγαλειό του

Η ταχύτητα είναι γι' αυτούς φυσικά ένα άλλο είδος ναρκωτικό, ή ψευδοσθηση μιας άκομη φυγής. Με λίγα λόγια όμως, όλ' αυτά δεν είναι παρά ένα παιδιάστικο παιχνίδι δίχως τη φρεσκάδα της παιδικής φαντασίας. Για τον «Μπήτη», κάθε άτομο που έχει περάσει τα τριάντα είναι ένας «έχθρός». Το κό όμως είναι ότι τώρα πιά, τα κορίτσια όότερα από τ' άγόρια και τα κορίτσια που μάζευε κάποτε στα υπόγεια του πάτερ Κερούακ, ό μέγας Ποντίφης τους έχουν περάσει θέλοντας και μη σε έθους έχθρικό!

Οποιοι όμως και αν είναι οι άδυνάμεις του κινήματος και άνεξάρτητα από το αν το όνομα «Beat» σημαίνει «επιπλήμενος» όπως υποθέτει ό περισσότερος κόσμος ή «μακάριος», από τη λέξη «beatific» καθώς έπιμένει ό πόνος Κερούακ, ό αποχωρισμός της γενιάς των «Μπήτες» από την «τετραγωνική κοινωνία, θεωρήθηκε σαν πνευματική και διανοητική επανάσταση. Είναι ένας Παλαβός Γάτος που άγαστή κυνηγήθ από το Ποντίκι που άγαστή ένας κωμικά έρωτευμένος Τσαρλί Τσαρλς πλιν που το βάζει στα πόδια κάποιου μένος από άστυνομικούς, μέλος κοινόβιου άποτελουμένου από ένα πλινθος «παραφρόνών ποιητών με προσεκτικότητα» - ή έκφραση όφείλεται στον τόν Κερούακ. Είναι μια άπλη ψυχή σώζει την ταυτότητά της από τον τραγωνικό «κονφορμισμό». Σκοπός είναι ή φυγή από την τύφλωση της «τετραγωνικής» διό του συστηματοποιημένου χλευασμού όλων των «τετραγωνικών» άξιών. Η λογική της στάσεως, καθώς έπιμένει, είναι το Ζέν.

Τό Ζέν είναι ένας άρχαίος τρόπος ζωής που οι σκοποί του μπορούν να έκκληρωθούν μόνον όταν έχη άστυντο πνευματικής πειθαρχίας. Όμολογώ πως δεν είμαι έμπειρογνώμων πάνω στα ήγματα αυτά. Όστόσο, παρ' όλογο πολύπλοκη μεθοδολογία και την ήχια του, το Ζέν είναι βαθύτατα απλό. συν άφορά τον βασικά βουδιστικό άπό του, την ένωσή της ψυχής με το παν. Είπαν πως το Ζέν είναι μια

σκεία δίχως πίστη. Όστόσο όμως έχει ένα ιερατείο και οι υποήφιοι για το ιερατείο αυτό πρέπει να περάσουν από μια άσκηση έξ ίσου άυστηρή μ' εκείνη που έπιβάλλουν τα τυπικά όποιασδήποτε θρησκείας. Οι ιεροτελεστίες του είναι ιεροτελεστίες έξαγνισμού της ψυχής από την ύλη και ταυτίσεώς της με την υπέρτατη δύναμη της ζωής.

Όσο όμως κι αν φλυαρούν για το Ζέν, αυτά τα έξαλλα άγόρια και κορίτσια δεν κατάρβωσαν ποτέ να υίοθετήσουν την πειθαρχία του. Το τελευταίο πράγμα που ζητούν πάνω στον κόσμο είναι ή πειθαρχία. Έν τούτοις από το Ζέν πήραν κάθε τι που θα μπορούσε να τους χρησιμέψη σαν δικαιολογία για όσα έκαναν. Έκείνο που βρήκαν έλκυστικότερο μέσα στη διδασκαλία αυτή ήταν ή ιερότητα κάθε προσώπου έφέσεως και έπιθυμίας.

Χάρη στις ιεροτελεστίες, στην προσέγγισή τους από την «Υλη και στον έμειο του Ζέν προσπαθεί να φθάση στο ύπάρχον όπου στο νού του δεν θά στήνουν τίποτε το έγκόσμιο. Το έπί μέσο το έγώ, θά έχη άπορροφηθ μέσα στη συνείδηση θά είναι υπέρτατο κι άληθινό. Άπό τη στιγμή που θά γίνη άφηση άγιότητας.

Φυσικά, ή ιδέα αυτή δεν είναι άπομεινότητα του Ζέν. Είναι κοινή σε όλες τις θρησκείες που έχουν σκοπό της την έποταγή της λογικής στην πίστη ύστερα από τον κατάλληλο έξαγνισμό. Στην κορυφή του Όρους του Καβαρτηρίου, ό Δάντης όραμάτίζεται έναν ιδεώδη έξαγνισμό, ύστερ από τον οποίο είναι έλεύθερος να ένεργή σύμφωνα με τις έφέσεις του, άφου κάθε του έπιθυμία θά έχη πιά καθαγιασθή.

Άλλα για τους «Μπήτες» αυτός ό κατάρβωσμός στο «Ζέν» δεν είναι παρά μια άποχαύνωση, λιγώτερο ή περισσότερο έντονη, μέσα σε παράδοξες συγκρούσεις όπου παίζουν τύμπανα, μπόνγκο, και είναι κάτι που μοιάζει με κρήση έπιληψίας.

Οι περισσότεροι όμως από τους «Μπήτες» άποφεύγουν να φτάνουν σε έπαιρη έκσταση. Θέλουν απλώς με την «μαριχουάνα» να έχουν μια διαφορά και παράδοξη αίσθηση των ήχων, των έσμών, των χρωμάτων και του χρόνου. Είναι κατά κάποιο τρόπο συγκι-

ANTINOOS KAI KIT

Είναι πολύ, πολύ ώραιος, γι αυτό και δέ μ' άρέσει, είπε ή ξένη φοβισμένα, χωρίς να πάψει, όμως, μ' έπιμονή να τον κοιτάζει απ' τα μικρά γυαλιά της. Κι αυτός με προσοχή κοιτούσε τώρα και τους δυο, μια το γυνή και το έφηβο με το ιδανικό κεφάλι και την παρηκμασμένη, αλλά εις την έντέλεια, νωχέλεια των μελών του, και μια τη νύστιμη κοπέλα με τα άπλά της ρούχα, απ' το έσότη της πρόσωπο με τα βαμμένα χείλη ως τα καλλίγραμμα μα γυμνασμένα πόδια με τ' άβαφα σαντάλια. Κι αντί να της μιλήσει κανόνισε τη μηχανή του, κι έτοιμαζότανε κλεφτά να τους φωτογραφίσει. Μά δυστυχώς δεν πρόλαβε. Ο γέρος έπιστάτης, του ένδοξου Μοναχίου, τον έπληρώσε με τράπο και του έξήγησε σ' αυτή: Άπαγορεύεται ρητά το να φωτογραφίζεις εν' άγαλμα γυνή δίπλα σ' ένα κορίτσι και μάλιστα ντυμένο. Κι εκείνος ντρονιασμένος του ζήτησε συγγνώμη, κλείνοντας το φακό. Κι ύστερα, ξαναγύρισε, κοιτάζε και τους δυο...

ΠΑΡΙΣ ΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

νησιοθήρες που άναζητούν μια γαλήνια «μυστικιστική» έμπειρία. Έν τούτοις προκαλεί κατάπληξη το πώς άγνόησαν συστηματικά τις δυνατότητες του «άεσιου που προκαλεί γέλιο». Το άέριο αυτό το προκαλεί ένα είδος ήμισυμυστικιστικών φαντασιώσεων και θά μπορούσε κανείς να τους συστήσει να συμβουλευθούν το βιβλίο του Ουίλλιαμ Τζάιμς «Διάφορες θρησκευτικές Έμπειρίες» για περαιτέρω λεπτομέρειες πάνω στο θέμα αυτό. Άφου φοβούνται τόσο πολύ την άστυνομία, θά ήταν πολύ ενδιαφέρον να πληροφορηθούν ότι δεν υπάρχει κανείς νόμος που ν' άπαγορεύη τις έισπνοές νιτρώδους όξειδίου.

Στο σημείο αυτό, το τυπικό των «Μπήτες» δεν είναι παρά μια συγκινησιοθήρια, χαρακτηριστικό γνώρισμα

μιάς κατ' έξοχήν καλοζωισμένης και άγονης γενιάς. Οι κύριοι αυτοί, ίσχυρίζονται ότι ό Ρεμπώ, ό μεγάλος Γάλλος ποιητής, ήταν πρόγονός τους! Άλλ' άσφαλώς δεν θά ήταν τίποτε απ' όλ' αυτά αν είχαν να άντιμετωπίσουν πρόβλημα έπιδιώσεως ή πρόβλημα έπιουσίου. Τότε σίγουρα θά εύρισκαν κάποια άλλη δουλειά από το να καλλιεργούν με τόση έπιμέλεια τις συγκινήσεις, τα πάθη τους και τις έξαγνισμένες «ιερές» τους έπιθυμίες.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό της αίρέσεως Ζέν που υιοθέτησαν πρόθυμα οι «Μπήτες» είναι ή ιερή τρέλλα. Ο «ιερός παράφρων» είναι μια μορφή που μπορούμε να βρούμε σε πολλές θρησκείες. Στο Ζέν, απ' ό,τι μπόρεσα ν' άντιληφθώ, ή παραφροσύνη αυτή θεωρείται μέρος της διαδικασίας για την κατάκτηση μιας άπόλυτης άποσπάσεως άπό την υλική πραγματικότητα και άπό τις συμβατικές ένός υλικού ρασιοναλισμού. Όπως και στον Ρεμπώ, σκοπός είναι ή συνειδητή σύγχυση όλων των οίσθήσεων, χάρη στην όποια γίνεται κανείς ευνόικος δέκτης εύρυτέρων πραγματικοτήτων. Παίζει δηλαδή κανείς τον τρελλό για χάρη του Θεού.

Αυτή ή ιδέα της τρέλλας για χάρη του Θεού, έχει μια έσωτερική ευγένεια. Παράδειγμα της ταπεινοφροσύνης αυτής είναι ό Δαυίδ που χόρεψε έμπρός στην Κιβωτό: (Σαμουήλ Β', Κεφ. ΣΤ' 14: «Και έχόρευεν ό Δαυίδ ένώπιον του Κυρίου έξ όλης δυνάμεως») Άλλα τα παιδιά αυτά κάνουν τον τρελλό μάλλον για άστείο. Είναι συνηθέστατο ένας «Μπήτ» να ξεσκίση τα ρούχα του δημοσία, προφανώς για να άποδείξει ότι ή σάρκα του είναι τελείως έξαγνισμένη από κάθε έπαφή με το νερό και το σαπούνι. Ένας απ' αυτούς τους διανοούμενους, ό Άλλαν Γκίνσπεργκ, ξεγυμνώθηκε σε μια διάλεξη. Κάτι ανάλογο έκαναν τρεις άλλοι ποιηταί «Μπήτες», πέρυσι στο Σικάγο, σε μια ραδιοφωνική συνέντευξη που έδιναν. Όταν το πρόγραμμα τελείωσε ό σπήκερ και κόνφερανσιέ τους ρώτησε αν είχαν να ειπουν τίποτε άλλο. Άπάντησαν πως είχαν ένα μήνυμα για τον κόσμο και τους παρακάλεσαν, φυσικά, να το μεταδώσουν. Τα τρία τους μηνύματα ήταν κατά σειρά: «Μιάου». Και «Τό Σικάγο είναι γάδο», δηλαδή ρόδο, με το ρώ όπως το προφέρουν οι Γάλλοι.

—JOHN CIARDI

ΑΚΟΥΡΑΣΤΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ

Πιεζόμενοι στον θώρακα από όλες τις κακές στάσεις που παίρνουμε, έκτεθειμένοι στις κακοκαιρίες, στη σκόνη και τους καπνούς, φουσκώνοντας και ξεφουσκώνοντας 500 εκατομμύρια φορές στη διάρκεια μιάς κανονικής ζωής, τὰ περίφημα αὐτὰ ὄργανα που ὀνομάζονται πνεύμονες, παρὰ τὴν σκληρὴν δοκιμασίαν που ὑφίστανται, δοκιμασίες στὶς ὁποῖες δὲν θὰ ἄντεχε οὔτε καὶ μηχανή, εἶναι γιὰ τοὺς περισσότερους ἀπὸ μᾶς πιστοὶ ὑπηρετές.

“Οπου και ἂν θρισκώμαστε, στοὺς πάγους τοῦ Βορρᾶ, στὴν ἄγωνα ἔρημο ἢ στὴν κάπνα τῆς πόλης, χρειάζεται, στοὺς πνεύμονες ἕνας ἀέρας ζεστός, ὑγρὸς καὶ καθαρός. “Αν ὁ καπνὸς καὶ οἱ σκόνες ποὺ ἀναπνέουμε ἔφθαναν ὡς αὐτοὺς θὰ τοὺς ἔφραζαν σὲ λίγες ὥρες. “Αν τὰ μικρόβια περνοῦσαν ἐλεύθερα, θὰ πεθαίναμε ἀπὸ ὀξεία μόλυνση. Γιὰ νὰ μᾶς προφυλάξῃ ἀπὸ τὶς καταστροφὲς αὐτῆς ἡ φύση πρόβλεψε ἕνα σύστημα διυλίσσεως τοῦ ἀέρος ἐξαιρετικὰ πολὺ-πλοκο. Τὸ σύστημα αὐτὸ ἀρχίζει ἀπὸ τὴ μύτη, ποὺ ἡ ἰδιορρυθμὴ κατασκευὴ τῆς μᾶς δείχνει τὴ σπουδαιότητά της. “Ὅπως ἡ μύτη εἶναι φτιαγμένη ἀπὸ μαλακὸ χόνδρο, ἐνῶ ὑφίσταται τόσες ται-λαιπωρίες δὲν παύει νὰ λειτουργῇ. Τὰ ρινικὰ τριχίδια σταματοῦν τὴ χονδρὴ σκόνη καὶ ὁ βλεννογόνος ζεσταίνει τὸν ἀέρα ποὺ ἀναπνέουμε.

Ἄδενες, πού εἶναι κλεισμένοι μέσα
σ' αὐτό τὸ τελειοποιημένο σύστημα ὑ-
γροποιήσεως, ἐκκρίνουν ἕνα ὑγρὸ - μία
λίτσα περίπου τὴν ἡμέρα - στίς ρινικές
κοιλότητες ὅπου πηγαίνουν καὶ τὰ δά-
κρυα ἀπὸ τὰ δακρυφόρα ἀγγεία.

Τὰ ἑκατομμύρια μικρόβια ποὺ εἰσπνέου-
με κάθε μέρα ὀφίστανται ἐπίθεση ἀπὸ
τὸ λυένζιμο, ἕνα ἀπὸ τὰ ἰσχυρότερα
γνωστὰ βακτηριοκτόνα, ποὺ ἔρρεται
στὰ δάκρυα καὶ τὴ ρινικὴ βλέννα.

Ἰστούσο, ὁ ἀέρας πού ἀναπνέουμε
περιέχει ἀκόμα θανάσιμα μόρια σκό-
νης. Ἀδένες ὅμως ἐκκρίνουν μία γλοι-
ώδη βλέννα, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ σὰν μυο-
κτόνο χαρτί καὶ αἰχμαλωτίζει τὰ μικρο-
βία. Αὐτὸ τὸ «μυοκτόνο χαρτί» θὰ γέ-
μιζε ἀμέσως ἂν δὲν ὑπῆρχε ἕνα θυ-
μάσιο σύστημα καθαρισμοῦ: οἱ ρῶθω-
νες ἔχουν στὴν ἐπιφάνειά τους τὰ ρι-
νικά τριχίδια πού σπρώχνουν πρὸς τὸν
φάρυγγα ὅ,τι ἀκάθαρτο ἔχει μείνει καὶ
τὸ καταπνέουμε, χωρὶς ὅμως κανένα
κίνδυνο γιὰ τὸν πεπτικό μας σωλήνα.

Πολλές φορές κουράζουμε αυτό τον μηχανισμό καθαρισμού, όταν παραδείγματος χάριν, καπνίζουμε πάρα πολύ. Ό φάρυγγας μάταια αγωνίζεται να αιχμαλωτίσει τα άμέτρητα έκτομομύρια μόρια καπνίου και έκκρίνει μεγάλη

ποσότητα βλέννας που τον έρεθίζει και προκαλεί βήχα. Βήχουμε γιατί πιέζεται ο άερας στους πνεύμονές μας, γιατί φράσσεται ή τραχειά, το φράξιμο όμως ανοίγει ξαφνικά και ο άερας βγαίνει με έκρηκτική δύναμη. Έτσι ο βή-

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

«Ἄς κοιτάξω τὸν ἑαυτό μου καὶ τὸν
κόσμο μὲ εἰρωνεία· εἶναι κι αὐτὸ
ἓνας τρόπος γιὰ σοβαρὴ δουλειά».

TAO-TE-KIN (Σχολή τοῦ
Λάο-Τσέ, 6ος αἰώνας π.Χ.)

Σέρνοντας τὰ βήματά σου στ' ἀκρογιαλὴ
συνεχίζεις τὴ μάταιη συζήτηση μὲ τὸν
ἑαυτό σου.

Ἡ ἐνδοσκόπηση δὲ λέει νὰ τελειώσῃ
καὶ τὰ ἐρωτήματα λογχίζουν ὁδὸν
τὸ μυαλό σ

Τάχα ἂν γεννιώσουν σ' ἄλλην ἐποχῇ,
ἃς ποῦμε στὴν Ἀθῆνα τοῦ 5ου π.Χ. αἰῶνος
θὰ μπορούσες ἀσφαλῶς νὰ ἦσουν ἓνας
Περικλῆς

καὶ πιθανῶς θ' ἀπέφευγες τὸν πόλεμο
 μὲ τοὺς Σπαρτιάτες.
 Ἀλλὰ καὶ παλαιότερα ἢ ἀξία σου θὰ
 μπορούσε νὰ φανῇ.

Τῆς ψυχῆς σου ἡ δύναμις
 τῆς σκέψεως ἡ λεπτότητα
 καὶ τοῦ κορμιοῦ ἡ ὀρμηὶ
 τὰ τρόπαια τοῦ Θεμιστοκλῆ θὰ ἐπεσκίαζαν.
 Ἄλλωστε θὰ ταίριαζες ἀπάνω σου
 καὶ τοῦ Ἀριστείδη τὴν ἀρετὴν.
 Ἔτσι, εἶναι βέβαιο, δὲν θὰ σέ ἐξέστράκιζαν
 κι ὁ ἀνδρισμός σου δὲν θὰ ἐπέτρεπε ποτὲ
 στοῦ Μεγάλου Βασιλέως τὴν Αὔλὴν νὰ
 καταφύγῃς.

Κ' ἡ δόξα ὁμως τοῦ Δημοσθένη
αἰσθάνεσαι νὰ σὲ ἐλκύει,
(ἐκεῖνος ὁ «Περὶ στεφάνου» ἰδιαίτερα
σὲ γοητεύει)

καὶ τὰ προσόντα, γ' αὐτὸ δὲν ἀμφιβάλλεις,
δὲν σοῦ ἐστέρησεν ἡ φύσις
γιὰ ἓνα βῆμα πὸν τὸ ἐλάμπρυναν
οἱ ἐνδοξόδεργοι πολῖτες τῆς Ἀθηναϊκῆς
Δημοκρατίας.

Βέβαια, κι ὁ ῥόλος τοῦ Ἀντώνιου
δὲν θὰ σοῦ ᾔτο ἀδιάφορος
ἂν ἔλειπε τὸ θέμα Κλεοπάτρα,
γιατί, τὸ νοιώθεις, δὲν αἰσθάνεσαι πλασμένος
γιὰ τέτοιους ἐξευτελισμούς.

Δικαίωση ὅμως τὸ ἄτομό σου θαῦρισκε
 ἂν ποιητὴ σὲ ἀναγνώριζαν

μὲς στοὺς συγχρόνους σου τὸν πρῶτο...
Κι αὐτὴ ἔναι ἡ πλεον ἀπίθανη τοῦ νοῦ σου

Τουλάχιστον, ἄς ἔλειπεν ἡ τόση φαντασία.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΑΡΤΕΜΑΚΗΣ

χας, ὅσο ἐνοχλητικὸς καὶ ἂν εἶναι, εἶ-
ναι ἀπαραίτητος στὴ ζωὴ σὰν μέσο ἀ-
μέσου καθαρισμοῦ.

Κανονικά αναπνέουμε 14 ως 20 φορές το λεπτό και χρησιμοποιούμε το 80-90% της ικανότητας των πνευμόνων μας. Κάθε φορά εισπνέουμε μισή ποσότητα αέρα. Η ποσότητα αέρα που έχουμε οι πνεύμονες όταν δεν έλθουμε να ζωντανά είναι 3 λίτρες. Έτσι ένα έκτο μορβονό αέρα αναπνέεται σε κάθε εισπνοή.

Η ανατομική κατασκευή των πνευμόνων είναι επίσης πολύπλοκη. Μοιάζουν μάλιστα στο έσωτερικό με ένα σφουγγάρι μπουλου από καουτσούκ. «Ο κάθε πνεύμων έχει τον δικό του αναπνευστικό αγωγό που αρχίζει από τη διακλάδωση της τραχείας και φθάνει ως την κορυφή για να διακλαδωθεί σε συνέχεια σαν ένα δέντρο που οι κλώνοι του λέγονται βρόγχοι. Οι βρόγχοι δίνουν στους πνεύμονες τα αέρα που χρειάζονται για να λειτουργούν. Υπάρχουν 750 εκατομμύρια πνευμονικές κυψελίδες που ή όλη της επιφάνεια, αν τις τοποθετούσαμε σε τρεις θα κάλυπτε 56 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Κάθε πνευμονική κυψελίδα κλείεται σε ένα τριχοειδές δίκτυο λεπτό που τα έρυθρά αιμοσφαίρια δυσκολία περνούν απ' αυτό, το πίσω από το άλλο. Το αίμα μέρσα από τα λεπτά αγγεία αφήνει το αναρκτικό οξυγόνο. Σε λίγα λεπτά του οργανισμού πρέπει να περάση τα λεπτά αυτά αγγεία. Η ζωτική κυκλοφορία επαναλαμβάνεται μέρα και νύχτα. Αν σταματήση μόνο λεπτά να δίνουν οξυγόνο κεφαλικά κύτταρα θα προκληθή πευτική βλάβη στον οργανισμό.

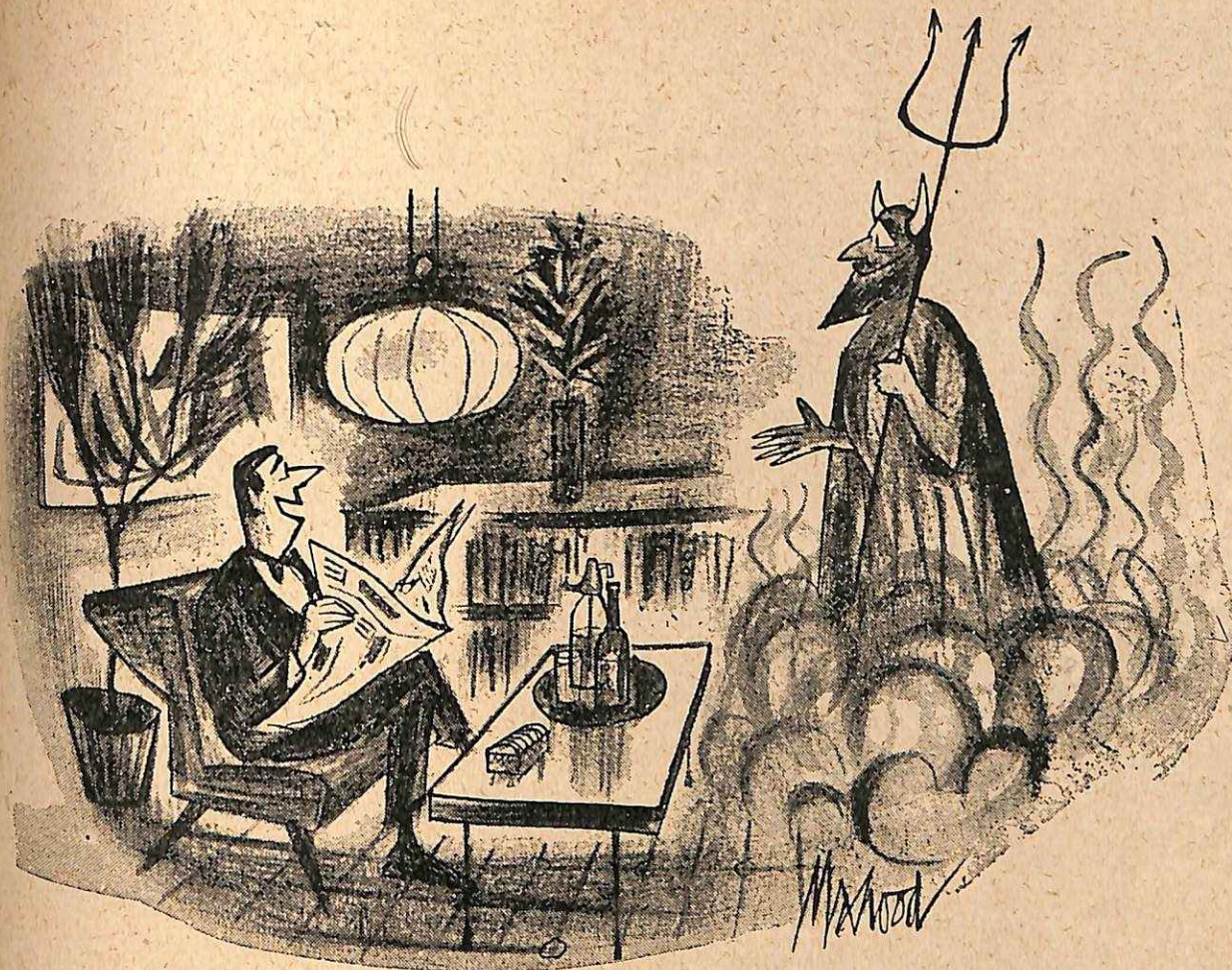
[illegible]

πάρχει ένα κενό. Όταν εισέρχεται ο αέρας στην θώραξ διαστέλλεται και τότε πνεύμονες δημιουργείται τραβά τους πνευμόνες μέσα γεμίζουν από τον εισπνεόμενο αέρα.

Γκράχαμ πραγματοποίησε την «πρώτη», τόσο σοβαρή Σήμερα, ύστερα από είκοσι χρόνια. Από τότε οι άνθρωποι έχουν

Μέχρι το 1930 ο θώρακας ήταν απρόσιτος στους χειρουργούς. Με πρόοδο όμως της αναισθησιολογίας ιδίως με τη χρησιμοποίηση ενός αναισθητικού που εισχωρεί στην τραχεία, ο σθησιολόγος έμφυσα ρυθμικά αέρα δόξυγόνο στους πνεύμονες. Έτσι, η κατάσταση του θώρακα έγινε προσιτή. Η καρδιά και τα μεγάλα αγγεία του θώρακα έγιναν προσιτά. Η επέμβαση έγινε με την τεχνική της λαπαροτομίας. Η επέμβαση έγινε με την τεχνική της λαπαροτομίας. Η επέμβαση έγινε με την τεχνική της λαπαροτομίας.

Αὐτὸ ἐγένετο γνωστὸν στὴν ἑξῆς
 λίου τοῦ 1933 σὲ μία στιγμή
 κρίσιμη. Στὸ νοσοκομεῖο

«Σοβαρά; Μπορώ να κάνω τώρα ό,τι θέλω και να πληρώσω αργότερα;»

(Copyright «Punch» - «Ἐκλογῆς»)

τηφόρες. Σήμερα, χάρη στην πρόοδο της Ιατρικής, δεν υπάρχουν παθήσεις τών πνευμόνων που να μη θεραπεύονται με κατάλληλη θεραπευτική αγωγή ή έγχειριση.

Πρώτον, τελειοποιήθηκε ἡ διαγνωστική. Ἡ βρογχοσκόπηση ἔγινε κάτι τὸ συνηθισμένο. Εἰσάγουν ἕνα λεπτὸ σωλήνα στὴν τραχεΐα ἵς τοὺς βρόγχους ποὺ ἐπιτρέπει νὰ διακρίνουν ἀμέσως τὸ τραύμα καὶ νὰ πάρουν ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸν ὑποπτο ἴστο γιὰ νὰ τὸν ἐξετάσουν στὸ μικροσκόπιο. Ἀκόμη μὲ τὰ ἰωδιδοῦχα ὑγρά ποὺ εἰσάγουν στὴν τραχεΐα διαγράφεται θαυμάσια στὶς ραδιογραφίες τὸ βρογχικὸ δένδρο. Οἱ εἰδικοὶ ἔχουν κάνει μία ὁλόκληρη σειρὰ πειραμάτων ποὺ ἀποκαλύπτουν τὴ λειτουργικὴ ἀξία τοῦ πνεύμονος.

Η θεραπευτική των παθήσεων των πνευμόνων έχει κάνει μεγάλες προόδους. Το άσθμα οφείλεται σε ένα σπασμό των βρογχικών μυών που προκαλεί φλόγωση και δύσπνοια στους βρόγχους. Ο αέρας εισέρχεται δύσκολα και η αναπνοή γίνεται κοπιαστική. Διάφορα νέα παρασκευάσματα ανακουφίζουν αυτές τις τρομερά επώδυνες καταστάσεις.

Ἡ πνευμονία ὀφείλεται στὰ μικρόβια ποὺ προσβάλλουν τοὺς βρόγχους. Σήμερα, σχεδὸν πάντα, θεραπεύεται μὲ τὰ ἀντιβιοτικά.

Οι γιατροί υποστηρίζουν ότι 1 στους 150 ανθρώπους υποφέρει από έμφυση, αρρώστεια που παρατηρείται συχνότερα από τη φυματίωση και τον καρκίνο των πνευμόνων. Όφειλται στις διάφορες αιτίες, όπως μόλυνση, άσθμα, κατάχρηση καπνίσματος. Σε περίπτωση μόλυνσης θεραπεύεται με αντιβιοτικά, και με ορμόνες όταν προέρχεται από άσθμα. Σε σοβαρές καταστάσεις είναι απαραίτητο να αφαιρεθεί το προσβεβλημένο μέρος του πνεύμονος.

«Όπως ξέρουμε η φυματίωση άλλοτε ήταν η άρρώστεια με τη μεγαλύτερη θνησιμότητα. Σήμερα, σχεδόν πάντα, θεραπεύεται. Οι θάνατοι από πνευμονία μειώθηκαν εδώ και λίγα χρόνια στο ένα έκτο. Ο καρκίνος των πνευμόνων παραμένει τρομερός αλλά δεν είναι 100% θανατηφόρος. Και ακόμα, χάρη στην πρόοδο της ιατρικής, όλες οι ασθένειες των ηρώϊκών μας πνευμόνων είναι βέβαιο ότι σύντομα θα καταπολεμηθούν.

—J. RATCLIFF

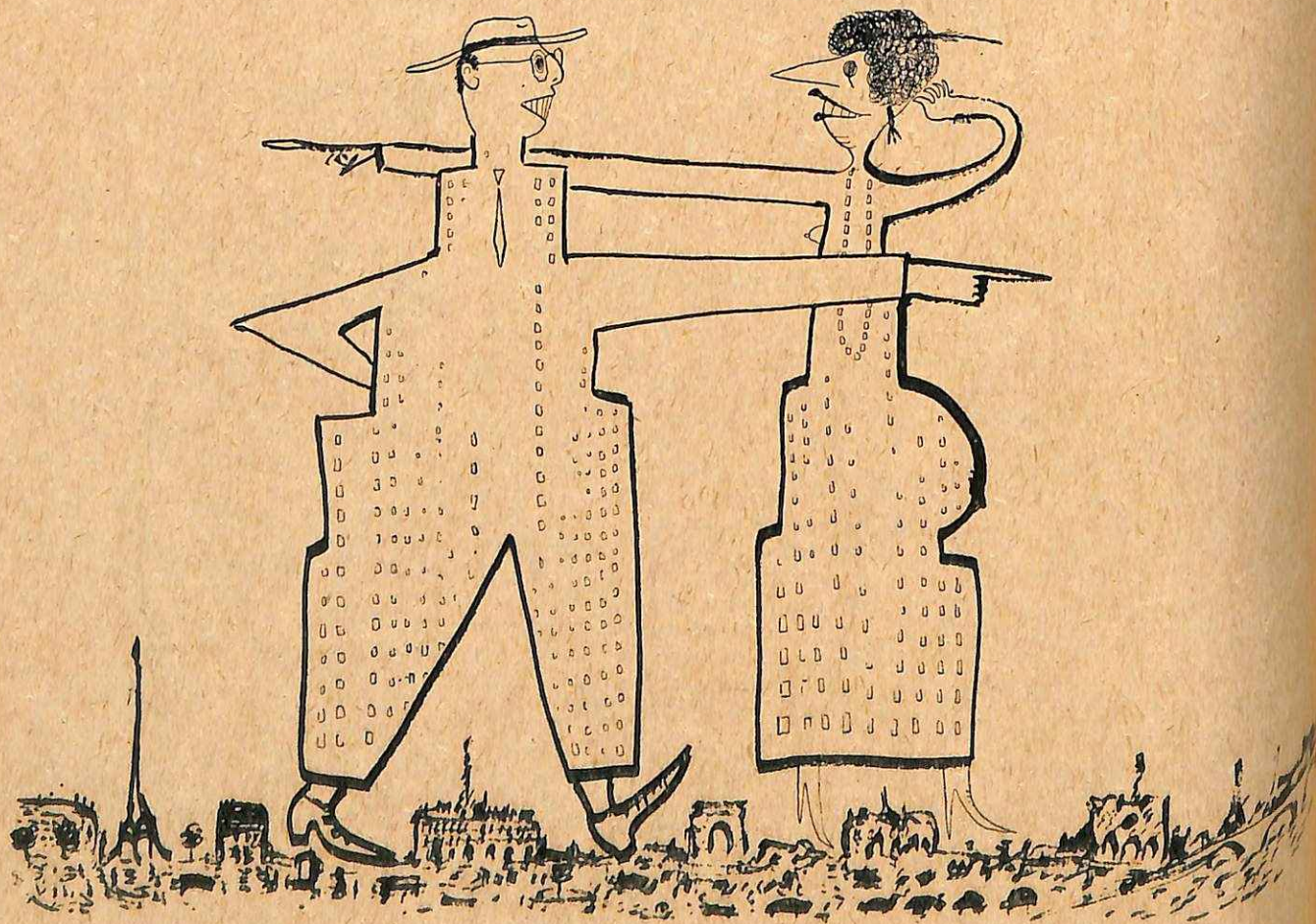
ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

Το Παρίσι είναι μία παλιά άδυναμία των Αμερικανών. Η ιστορία άρχισε γύρω στα 1920. Πολλοί Αμερικανοί που γνώρισαν την Εύρωπη κατά τη διάρκεια του πολέμου γύρισαν για να το χαρούν με την ειρήνη. Ήταν η εποχή της τζαζ και της «χαμένης γενιάς». Χιλιάδες νέοι γύριζαν στα μπάρ και τις ταβέρνες του Παρισιού, μιλώντας άγριεμένα για τον πόλεμο και τα χαμένα ιδανικά τους. «Ανάμεσα σ' αυτούς μερικές μελλοντικές διασημότητες όπως ο Έρνεστ Χέμινγουειχ, ο

Σκώτ Φιτζέραλντ, ο Τζών Ντὸς Πάσος (κάθε άλλο παρά «χαμένοι» οί ίδιοι) έκαναν με τὰ μυθιστορήματά τους τὸ Ἀμερικανικὸ κοινὸ νὰ ἀγαπήσῃ τὸ Παρίσι. Αὐτὴ ἡ ἀνάλαφρη ἀτμόσφαιρα με τὸ διάχυτο κέφι καὶ τὴ γελαστὴ πνευματικὴ ἦταν κάτι πὺ νουσταλγοῦσε κάθε Ἀμερικανὸς χωρὶς νὰ τὸ ἔχῃ ζήσει. «Πουθενὰ τὸ ρολόγι τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας δὲν χτυπᾷ τόσο δυνατὰ ὅσο στὸ Παρίσι», ἔγραφε ὁ Χένρυ Τζαίμς καὶ ὁ Χέμινγουειχ συμπλήρωνε ἀπλᾶ, ἐρμηνεύοντας τὴν ἀγάπη του

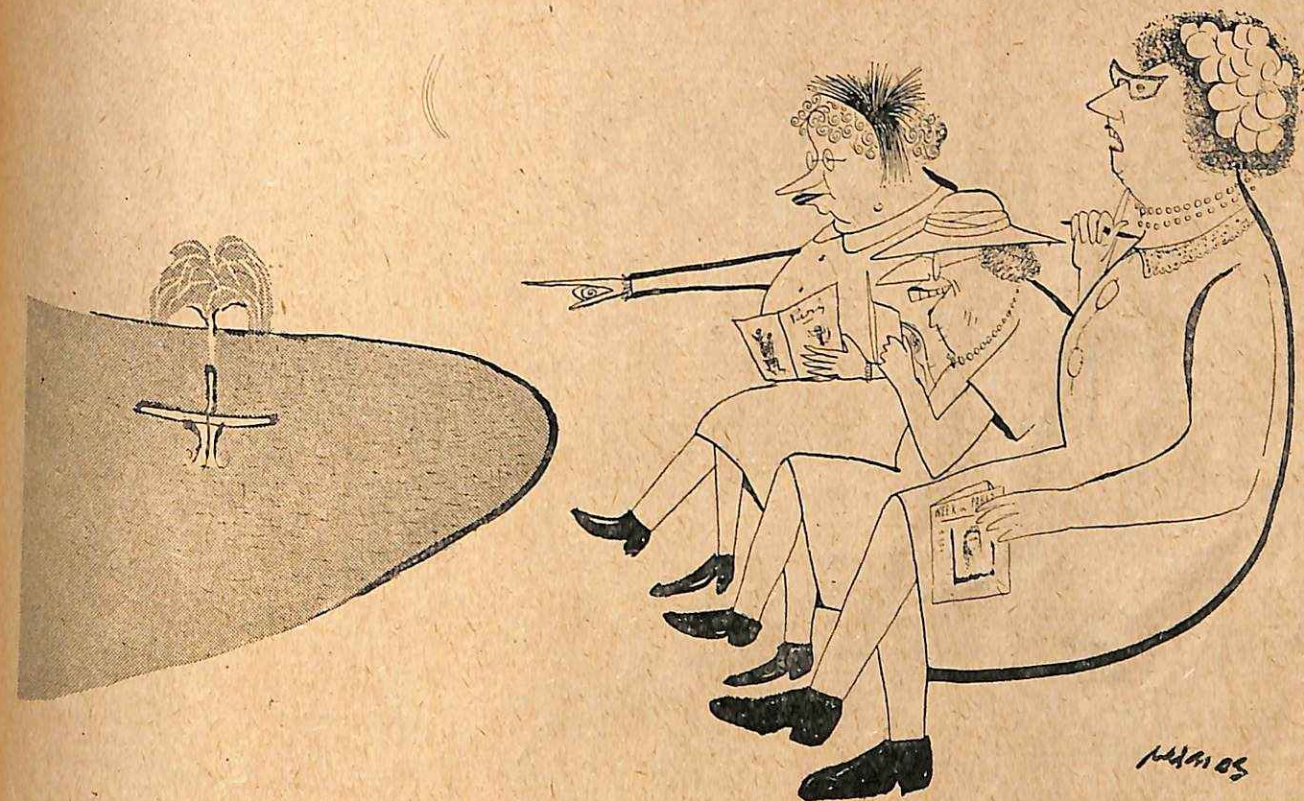
γιὰ τὴν πόλη αὐτή: «Εἶναι τὸ μέρος πὺ σὺ προσφέρει τὸν ἀπλούστερο τρόπο γιὰ νὰ ζήσης. Κανείς δὲν δυσκολεύει τὴ ζωὴ σου προσπαθώντας νὰ γίνῃ φίλος σου.»

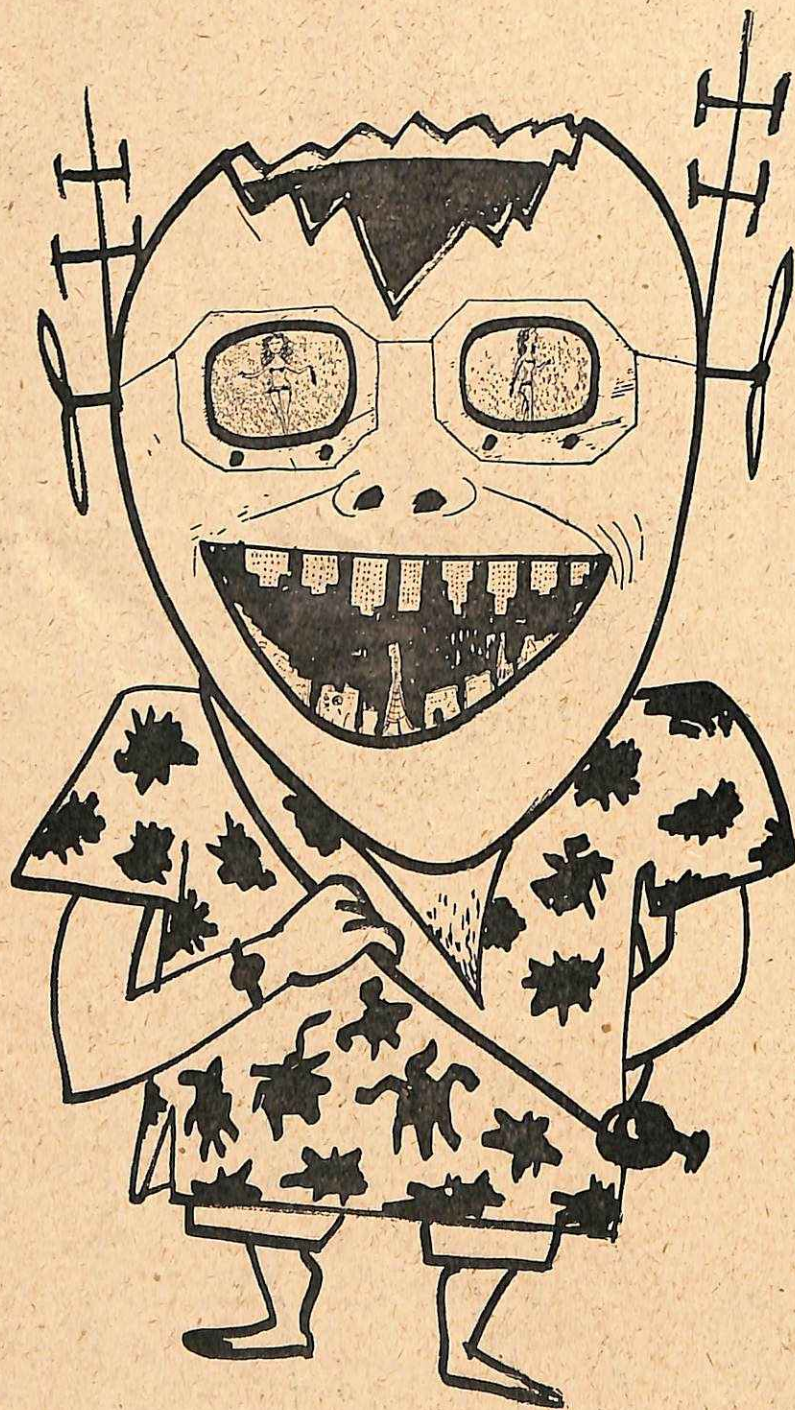
Ἔτσι ἄρχισε ἡ ἐξοδὸς τῶν Ἀμερικανῶν πρὸς τὸ Παρίσι. Σήμερα βέβαια κανείς ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανούς πὺ κατακλύζουν τὸ Καρτιὲ Λατέν ἢ ἀνεβοκατεβαίνουν τὸν Πύργο τοῦ Ἀἴφελ δὲν θὰ σᾶς πῇ ὅτι ἦλθε στὸ Παρίσι γιατί διαβάσε τὸ «Ὁ ἥλιος ἀνατέλλει ξανά», καὶ πολλοὶ Ἀμερικανοὶ διανοούμενοι

πιστεύουν ὅτι εἶναι ἡ συνέχεια τῆς ἱστορίας. Τὰ αἰσθήματα τῶν σημερινῶν Ἀμερικανῶν πὺ ξεκινᾶνε γιὰ τὸ Παρίσι εἶναι στοργή, ἀμηχανία καὶ σεβασμὸς. Αἰσθάνονται ὅτι τοὺς συνδέῃ κάτι με τὴν πόλη αὐτή, ἀλλὰ δὲν ἔρουν καὶ οἱ ἴδιοι τί. Ὅταν ἔπεσε τὸ Παρίσι πολλοὶ Ἀμερικανοὶ πὺ δὲν εἶχαν πατήσει τὸ πόδι τους στὴν Εὐρώπη ἐνωίωσαν ἀπὸ τὴ μία μέρα στὴν ἄλλη δυστυχεῖς.

Τὸ Παρίσι γιὰ τὸν Ἀμερικανὸ τουριστὰ εἶναι μιά σειρά ἀπὸ μαγευτικὰ πράγματα πὺ τὸν ἀφήνουν κυριολεκτικὰ νὰ ἀποσβολωθῇ. Ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν Λαμπρότητα πὺ ἔκοψε τὸ λαιμὸ τῆς Μαρίας Ἀντουανέττας καὶ τελειώνοντας στὸ στρίπ-τίξ τῆς Λιλὺ Νιαγάρα στὸ «Κρέζυ Χόρς» γυρίζει στὸ ξενοδοχεῖο πὺ σὰν ὑπνοβάτης πὺ ἔχασε τὸ δρόμο του. Ἀλλωστε ἀπὸ τὴ στιγμή πὺ ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ ἔχει πάρει τὴν ἀπόφαση νὰ ἀποσβολωθῇ καὶ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὸν κλονίση. Τοῦ κάνουν ἐντύπωση πράγματα πὺ στὴν πατρίδα του οὔτε θὰ γύριζε νὰ τὰ κοι-

τάξη. Αισθάνεται ότι και ο αέρας που άναπνέει έχει κάτι το διαφορετικό. Είναι Παριζιάνικος. Βρίσκει την έλλειψη καθαριότητας του Σηκουάνα ποιητική και τους άλητες ότι προσθέτουν γραφικότητα.

Το πρόβλημά του είναι βέβαια ο χρόνος. Αυτό είναι το πρόβλημα κάθε Αμερικανού τουρίστα και δεν αφορά

μόνο το Παρίσι. Άλλα έχει τον τρόπο του να το αντιμετωπίζει. Διηγούνται ότι κάποτε ο Ράντγουαρντ Κίπλιγκ καθόταν στο γραφείο του και έγραφε. Ξαφνικά ανοίγει η πόρτα και εισβάλλει ένας στίφος Αμερικανών σπουδαστών με έπι κεφαλής τον καθηγητή τους. «Είστε ο Κίπλιγκ;» ρωτά λαχανιασμένος ο καθηγητής. Κατάπληκτος ο Κίπλιγκ έκ-

νε ναί με το κεφάλι του. «Παιδιά αυτός είναι ο Κίπλιγκ, φωνάζει ο καθηγητής και άμέσως κατόπιν ξαναρωτά τον συγγραφέα ο οποίος τους κοιτούσε χωρίς να μπορεί να βγάλει λέξη: «Και στο γραφείο αυτό γράψατε τον «Κίμ»;» Πάλι ο Κίπλιγκ έκανε ναί με το κεφάλι του. «Παιδιά, αυτό είναι το γραφείο όπου έγραψε τον Κίμ». Και εξαφανίσθηκαν όπως είχαν μπη, ίκανοποιημένοι γιατί είχαν δει όσα έπρεπε να δούν μέσα σε ένα ακριβώς λεπτό.

Δεν ξέρω αν η ιστορία είναι αληθινή, πάντως θα μπορούσε να είναι. Δεν υπάρχει τίποτε το υπερβολικό στον Αμερικανό καθηγητή και στους σπουδαστές που τον ακολουθούσαν. Είναι τύποι Αμερικανών τουριστών όμοιοι με εκείνους που βλέπουμε κάθε μέρα γύρω μας. Κανείς άλλος τουρίστας δεν έχει ίσως αυτή την ικανότητα να ρυθμίσει με το ρολόγι του τις συγκινήσεις που θα του προκαλέσει ή επίσκεψη σε μια χώρα όσο ο Αμερικανός. Είναι μία ικανότητα μοναδική που υποθέτω πηγάζει από την τάση που υπάρχει σε κάθε Αμερικανό να ξεκαθαρίζει όλα όσα τον άφορούν και να τα τοποθετεί σε ένα ώριμο πρόγραμμα. Ο χρόνος του είναι πολύτιμος είτε βρίσκεται στην Αμερική είτε ταξιδεύει έξω από αυτήν. Τα θέλει όλα τακτοποιημένα, συντομευμένα και συσκευασμένα όπως τα έτοιμα φαγητά που αγοράζει το μεσημέρι στο ημίωρο διάλειμμα της δουλειάς του. Ο Τζέιμς Μάικς που μελέτησε την πλευρά αυτή της Αμερικανικής ζωής γράφει στο βιβλίο του «How to scrape skies» ότι λειτουργούν σήμερα στην Αμερική χιλιάδες γραφεία που αναλαμβάνουν τις πάπιθανες δουλειές. Ένα από τα γραφεία αυτά πρόσφερε ανθρώπους που ήταν διατεθειμένοι αντί μίας ώριστης άμοιβής να κλαίνε σε κηδείες. Αυτό φανερώνεται κάπως άπίστευτο, αλλά ο Μάικς βεβαιώνει ότι το γραφείο κάνει χρυσές δουλειές. Το ύψος της άμοιβής των παλλήλων του που αντικαθιστούν τους συγγενείς καθορίζεται από το θάρος της ευθύνης που αναλαμβάνουν. Δέκα δάκρυα δεν μπορούν να πληρωθούν αλλά προστεθούν και μερικοί λυγμοί ή προστεθούν στα δέκα δολάρια που έπρεπε να δώσει ο άμοιβής και καταβάλλεται η περίπτωση λιποθυμίας την ώρα που φέρετρο κατεβαίνει στον τάφο.

Μίνος 11

Όλα αυτά προκαλούνται από την ανάγκη της εξοικονομήσεως χρόνου. Είναι όλες αυτές οι ιστορίες, οι made in Europe, να υπαγορεύονται από κάποια άλλη ζήλεια. Ο ρυθμός της ζωής στην Ευρώπη είναι να κάνουμε διαφορετικά. Ο Ευρωπαίος τουρίστας που θα βρεθεί μπροστά στο Μπίγκ Μπέν του Λονδίνου θα κοιτάξει σιωπηλός επί ένα μισό λεπτό. Κατόπιν θα ρωτήσει τον φύλακα αν μπορεί να φωτογραφηθεί επάνω στο καμπαναριό και στο τέλος θα φύγει άπρακτος αλλά ένθουσιασμένος, τρέχοντας να προλάβει άνοιχτο κάποιο μουσείο.

την έλπίδα σε εκατομμύρια ανθρώπους τον καιρό του πολέμου. Δεν αποκλείεται να γράψει και κανένα ποίημα. Ο Αμερικανός θα αντίδραση διαφορετικά. Θα φθάσει λαχανιασμένος άπέναντι από την Παναγία των Παρισίων και θα κοιτάξει σιωπηλός επί ένα μισό λεπτό. Κατόπιν θα ρωτήσει τον φύλακα αν μπορεί να φωτογραφηθεί επάνω στο καμπαναριό και στο τέλος θα φύγει άπρακτος αλλά ένθουσιασμένος, τρέχοντας να προλάβει άνοιχτο κάποιο μουσείο.

-NAT PENDAL

Πριν από εξήντα χρόνια περίπου ένας νεαρός φοιτητής του Πολυτεχνείου έφθανε στο Παρίσι με την επιθυμία να γίνει ζωγράφος «γιατί μόνο στο Παρίσι μπορεί κανείς να γίνει αληθινός ζωγράφος». Μοναδικά τον πιστοποιητικά ήταν μία σειρά από σχέδια και μερικά φύλλα της «Διαπλάσεως των Παίδων» που περιείχαν διάφορα σκίτσα του. Σήμερα το όνομα του Δημήτρη Γαλάνη που ανήκει, έδω και μερικά χρόνια, στη χορεία των αθανάτων της Γαλλικής Ακαδημίας είναι γνωστό σε όλο τον κόσμο.

Πέρσι ένας άλλος Έλληνας σκιτσογράφος έκανε την εμφάνισή του σε κάποια αίθουσα εκθέσεων του Παρισιού, ο Μίνος Αργυράκης. Δεν είναι ούτε τόσο νέος ούτε τόσο άγνωστος όσο ήταν ο Γαλάνης όταν άρχισε τη σταδιοδρομία του αλλά μερικοί βρίσκουν κοινά σημεία στην ταχύτητα με την οποία κέρδισαν και οι δύο την εμπιστοσύνη της Γαλλικής κριτικής. Ο Αργυράκης αφού πέρασε μετά την πρώτη του επιτυχία το κρίσιμο εκείνο σημείο που η τεχνική του τον καθήλωνε σε ένα κλίμα στενά τοπικό βρήκε πάλι το δρόμο του ελευθερώνοντας τη γραμμή του και χρησιμοποιώντας περισσότερο τη φαντασία του.

Οι Παρισινοί κριτικοί δέχθηκαν την προσπάθειά του με θερμά σχόλια. «Τα έργα του έχουν την επίδραση του Στάινμπεργκ και του Σεβιλιάν», έγραψαν οι «Realités» αφιερώνοντας έξη μεγάλες σελίδες στα σκίτσα του, «αλλά ο ίδιος καταλήγει τελικά σε μια τεχνοτροπία έντελως προσωπική. Είναι χωρίς άμφισβησία ένας μαίτρ του Μαύρου Χιούμορ. Το περιοδικό «Arts» διαπιστώνει στα έργα του Αργυράκη μία δξότατη παρατηρητικότητα που δεν φυλακίζεται σε τοπικά πλαίσια αλλά αγγίζει ένα πλατύτερο Ευρωπαϊκό κλίμα. «Πίσω από τον πικρόχολο σαρκασμό του κρύβεται μία μεγαχολική τρυφερότητα», γράφει. Και ο «Observateur» αφού απογραμμίζει την ποίηση που αναβλύζει από τις άπλετες γραμμές του Αργυράκη, καταλήγει: «Η έκθεση του Μίνου είναι η αυτοπροσωπογραφία ενός επαναστατημένου ανθρώπου της εποχής μας». Παρόμοιες κριτικές δημοσίευσαν το «Monde», το «Combat», και το «Lettres Nouvelles» που παρουσίασε μία σειρά σκίτσων του.

Ο ΒΙΑΙΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ για την ανακάλυψη και το χαμό του πολιτισμού των 'Αζτέκων — των αρχαίων Μεξικανών — έχει τουτό το παράξενο και το μοναδικό. Ότι ενώ όλοι οι αρχαίοι, σθησμένοι πια πολιτισμοί ανακαλύφθηκαν από ανδρες σοφούς, φιλόδοξους εν έπιστήμη, ή διψασμένους για δόξα, ο πολιτισμός των 'Αζτέκων ανακαλύφθηκε — και καταστράφηκε μαζί — από έναν τυχοδιώκτη πολεμιστή, έναν Κονκουίσταδόρ, που μοναδικό κίνητρο και φιλοδοξία του ήταν ή δίψα για το χρυσάφι.

Ποτέ στην ιστορία της ανθρωπότητας δεν συνέβη να βρεθί ένας αρχαίος πολιτισμός ζωντανός και συνεχιζόμενος, έκτος από την περίπτωση Μάρκο Πόλο. Ποτέ δε συνέβη να καταστραφεί ένας πολιτισμός από κείνον τον ίδιο που τον ανακάλυψε. Και ενώ όλοι οι έρευνήτες που στάθηκαν τυχεροί να ξεθάψουν πολιτισμούς αρχαίους φρόντισαν να τους αναπαράσθουν αποκαθιστώντας και αναστηλώνοντας τα χαλάσματα που ανακάλυψαν, εδώ συνέβη το εναντίον. Έναν μονάχα χρόνο ύστερα από την πρώτη έπαφή που είχε ο «πολιτισμένος» λευκός, ο Εύρωπαίος, με τον έγχρωμο «βάρβαρο» και τον πολιτισμό του τον ζωντανό που λουλούδιζε, μνημεία και ναοί, όλα τα μεγάλα έργα που αποτελούσαν τα δείγματα του πνεύματος και του πολιτισμού του κείνονταν σε έρείπια.

«Είναι το μοναδικό παράδειγμα στην παγκόσμια ιστορία», έχει πει ο Σπένγκλερ, «που ένας πολιτισμός ξεψύχησε από βίαιο θάνατο. Δεν τον κολόβωσαν. Τον σκότωσαν μέσα στην άνθησή του, σαν το λιοτρόπι που αποκεφαλίζεται από το διαβάτη τον περαστικό». Να ξεχνάη τάχα ο Σπένγκλερ, την Κνωσό και τον πολιτισμό της; Ίσως να μην τον ξεχνάη, γιατί εδώ στην Κρήτη ή καταστροφή και ή εξάφaniση ήρθε όπως λένε από το Θεό, ενώ στην περίπτωση του Νέου Κόσμου καταλυτής του πολιτισμού των 'Αζτέκων ήταν ο άνθρωπος.

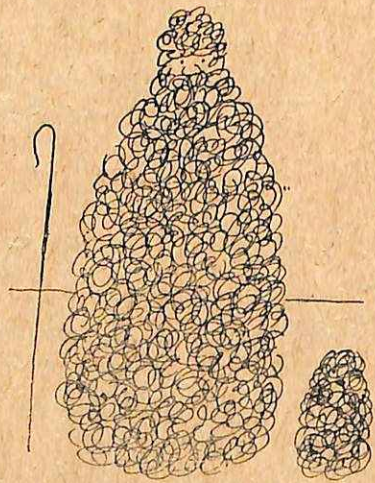
Για να μη δάλουμε με το μυαλό μας μεγαλύτερα πράγματα, πρέπει να πούμε εύθως πως δεν πρόκειται να συναντήσουμε εδώ δείγματα κάποιου ύψηλου πνευματικού πολιτισμού, καθώς λόγου χάρις ο έλληνικός ή ο Ινδικός. Ο πολιτισμός των 'Αζτέκων είναι ή αντανάκλαση κάποιου φωτερού και ύψηλότερου, όσο και αρχαιότερου πολιτισμού που είχαν λαοί παλαιότεροι απ' αυτούς, καθώς οι Μάγια και ιδιαίτερα οι Τολτέκοι με τα παρακλάδια τους, τους Ζαποτέκους και τους 'Ολμέκους που ζούσαν τα αρχαία χρόνια στο Μεξικό και νοτιότερα. Με το να είχαν όμως και χρήμα και μαστοριά, οι 'Αζτέκοι είχαν καταφέρει να βρίσκονται μέσα σ' έναν θαυμαστό

τεχνικό πολιτισμό, αν και συνδυάζαν τη μεγαλύτερη φινέσα με την έσχατη βαρβαρότητα. Αυτό το τελευταίο θα το δούμε παρακάτω.

Οι Ίσπανοί που ξεμπάρκαραν στίς ακτές της χώρας τους λογάριζαν πως θα είχαν να κάνουν με τίποτε νομάδες, αλλά βρήκαν μιὰ ώργανωμένη αυτοκρατορία. Νόμιζαν πως θα είχαν να μετρηθούν με βάρβαρους άνθρωποφάγους και ανακάλυψαν ξάφνου πως αυτοί που πήγαιναν να υποτάξουν άξιζαν ίσως περισσότερο κι από τους ίδιους.

Έβάζαν με το μυαλό τους πως θα απαντούσαν τίποτε χωριά με σκηνές και καλυδόσπιτα, και αντίκρυσαν πολιτείες ατέλειωτες σε έκταση, με ναούς και παλάτια και πλήθος γιγάντιες οικόδομες που άστραφταν μέσα στον κάμπο. Νά ένα σχετικό απόσπασμα από το χρονικό του αυτόπτη Μπερνάλ Ντιάζ:

«Αντικρύζοντας όλες αυτές τις πολιτείες τις θεμελιωμένες επάνω στο νερό, ή και στο στέρεο έδαφος, κι αυτό το πελώριο επίπεδο πρόχωμα, αρκετά φαρδύ για να περνούν πάνω του επτά άλλα μαζί, που ώδηγούσε κατευθείαν στο Μεξικό, μείναμε κατάπληκτοι και λέγαμε πως ήταν ένα μαγικό όραμα κι όχι ή πραγματικότητα. Πύργοι, θώμοι και παλάτια πελώρια, ήταν καμωμένα από πέτρα πελεκητή. Πολλοί από τους στρατιώτες μας άναρωτιόνταν μην ήταν κάποιος παραίσθησης. Δεν ξέρω πως να τα περιγράψω όλα τούτα, που

μήτε ποτέ είχαμε άκούσει γι' αυτά, μήτε και τα είχαμε όνειρευτή. Και τί θαύμα εκείνα τα παλάτια του 'Ιτζαπαλάπα που κατασκηνώσαμε, εκείνοι οι πνιγμένοι στα άρωματικά φυτά κήποι, εκείνες οι άλλες από τριαντάφυλλα κι άλλα σπάνια λουλούδια...» (1).

Οι Ίσπανοί κατακτητές έμειναν με το στόμα άνοιχτό. Τί να πρωτοθαυμάσουν; Τα ύδατοφράγματα, τα ύδραγω-

γεία που διωχέτευαν το πόσιμο νερό, ατέλειωτα πλεούμενα, όλα κατάφορα από πραμάτειες, τους δρόμους — τόσο αστρικούς, που γι' αυτούς ένας δρόμος πόδια σου έμεναν το ίδιο καθαρό και γάλη πρωτεύουσα, χτισμένη επάνω σε πασσάλους, με τη γιγάντια σκαλωσιά πυραμίδα της, τους όδερίσκους, τα σκομοεία, τα θηριοτροφεία, τους θηρικούς κήπους, τα άμπόλουτρα συντριβάνια, τα καταστήματα με πλούσιους τάπητες, τα κοσμήματα σκαλιστά χρυσάφι, τα μαγειρικά και τα από δστρακο, τα βαποριζατέρ και τα άλλα εξαρτήματα του καλλωπισμού. Μανδύες πολύχρωμοι και θαυμαστά δαμάματα μάτινα είδη. Τα ταβάνια στα δώματα ήταν ζωγραφισμένα και σκαλισμένα με ή όλα τα διαμερίσματα κυκλοφορούσαν στο ζεστό νερό. Αστυνομία και διακομήματα ήταν γερά ώργανωμένες. Το γινώσκω με το μοίραζε τα μηνύματα με χρυσά άξιοθαύμαστη, χάρη σε μέσα και συστήματα που είχαν ειδικά για σκοπό αυτόν έτοιμαστή. Άνθρωποι, μαριτάλωνε το σπίτι του και όταν ή να βγή κανείς έξω ή να πάη ταξίδι, έβλεπε στο κατώφλι της έξωθρας ένα κομμάτι καλάμι, σημάδι πως άπουσίαζε, και όταν περνούσε από το μυαλό πως ήτο παραμικρό... (2).

Ο πλούτος του τόπου αυτού δεν μπορεί να παρασταθί με λόγια. Φτάνει να έχουμε υπ' όψη πως ο θησαυρός που σφετερίστηκαν οι Ίσπανοί άπο πρώτο 'Αζτέκο αυτοκράτορα, Μοντεζούμα, — που σημειώτεον ούτε τον ήρκαν τελικά — λογαριάστηκε από τον ίδιους σε 162.000 χρυσά πέζες, που αντιστοιχεί με 6 1/2 εκατομμύρια δολάρια. Κανένα βασίλειο στον κόσμο δεν είχε τα χρόνια εκείνα μαζεμένο τόσο χρυσάφι. Δεν είναι πόν ν' άπορή κανείς γιατί οι στρατιώτες έχασαν τα φρένα τους ήρθε ή ώρα να λογαριάσουν τί έπαιξε στο μερτικό του καθενός. Τί να πη άπο κανέναν για τα κοσμήματα του 'Αλμπάν, που ξεθάφθηκαν από τους αρχαιολόγους στην άλλο από το πως έμπρός τους μιάζει όλη ή παλιά και μοντέρνα σοχοία που άράδειασε ή Διεθνής της Ν. 'Υόρκης;

1. Από ένα παλιό βιβλίο μαθητικού στο παλάτι του Μοντεζούμα υπήρχαν όλνυλρες από φυτά και λουλούδια τρυφάωμένα από χρυσάφι και πολύτιμα πετρώματα. 2. Η ασφάλεια ήταν παραδειγματική στον ασπέρη Ποινικό Κώδικα των Τόν κλέφτη τον θανάτων και όποιος πήγαινε να κλέψη.

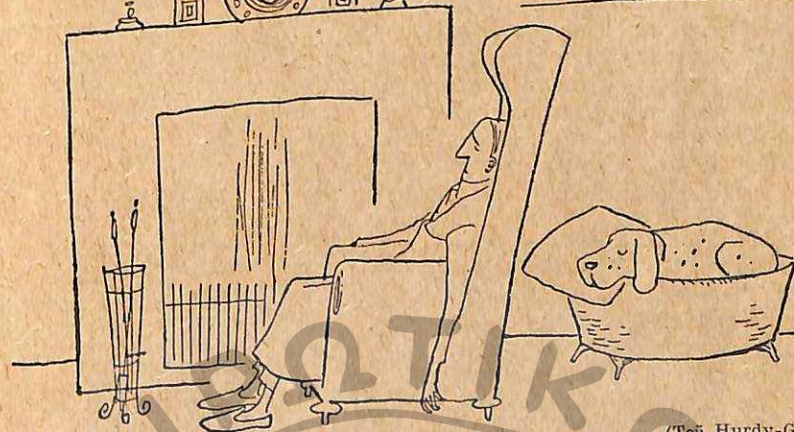
Όσο για τα μεγάλα τους οικόδομήματα, φτάνει να είπω ή πως ή μεγάλη πυραμίδα του Ξοχικάλκο, που βρίσκεται έξω από την πρωτεύουσα του Μεξικού, πιάνει έκταση μεγαλύτερη κι από την Πυραμίδα του Χέοπα και ο λαβύρινθος της που είναι σκαμμένος στα σπλάχνα της έχει μακρός όλόκληρα χιλιόμετρα. Ένα από τα στάδια των 'Αζτέκων, με εκατόν είκοσι σειρές από λίθινες θέσεις σκαλωτές, δεν έχει το όμοίό του μήτε κ' έγινε τέτοιο δεύτερο στην Ευρώπη, από τον καιρό των Ρωμαίων ίσαμε τον εικοστόν αιώνα.

Αλλά, ως πάρουμε την ιστορία από την αρχή. Έυθως μετά την ανακάλυψη της 'Αμερικής από τον Κολόμβο — στην πραγματικότητα της μισής Κούβας, της 'Αϊ-της — πολλοί Ίσπανοί τυχοδιώκτες που έπαιζαν πέρη στην άδράνεια και μονομιάς πέταχτηκαν επάνω σαν ντεσπεράδος. Άλλοι μαγνητίστηκαν από το χρυσό που πέτευχαν. Κάμποσοι από τους άρ-λόμβους, καθώς ο Ντιέγκο ντε Βελάσκα, που έπιχείρησε τρεις κατά σειρά έξερευνήσεις με την άδεια του Πάπα και την έπιχορήγηση του ισπανικού στρατός του δεν είχε σπουδαία έπι-έλλης μισής Κούβας.

Στην τρίτη έξερευνησή του Βελάσκου, έβ συμμετείχε, στην αρχή σαν γραμμα-τικός και ύστερα σαν τοποτηρητής, ο κα-τωτικός μεγάλος κατακτητής του Μεξικού Χερνάντο Κορτέζ.

Αν ήταν ή πρώτη φορά που ο Κορ-τέζ έξεκινούσε από την πατρίδα του για το άγνωστο, με τον σκοπό να βρή τύχη εκεί κάτω στον Νέον Κόσμο. Δεκαεννιά χρόνων άκόμα, βρίσκεται, στα 1504, στην 'Ισπανία και όταν ο γραμματι-κός του 'Ισπανού Διοικητή του πρόσφε-ρε χωράφια, του άπάντησε περιήφανα πως αυτός δεν είχε έρθει εκεί για να άρρώστη ή γή σαν χωριάτης, αλλά για να βρή χρυσάφι.

Ύστερα από πέντε χρόνια λαβαίνει μέρος στην έστρατεία του Βελάσκου εν-καταλαί την Κούβα. Σε κείνη την ά-ποστολή φανερώθηκαν τα όργανωτικά προσόντα του και ή φλέβα του σαν γεν-νημένου άρχηγού. Όστόσο, τον έριξαν στην φυλακή, γιατί είχε πάει με την ά-ποστολή μερίδα που άκολουθούσε ο και-τωτικός Διοικητής. Δραπετεύει, τον ξα-ναόδραπετεύει, και στο τέλος φιλιώνεται με τον Διοικητή και

(Του Hurdy-Gurdy)

κάνει «έπιχειρήσεις». Ήταν ο πρώτος που έμπασε στην Κούβα κήνη από την Ευρώπη. Έκμεταλλεύεται ένα όρυχείο και καταφέρει να συγκεντρώσει τό, τε-ράστιο για την εποχή εκείνη, ποσό των 3.000 καστέλλανος. Ένας άμερόλη-πος 'Ισπανός, από τους ελάχιστους που συμπαθούσαν τους 'Ινδιάνους, ο έπίσκοπος Λας Κάζας, είχε έκφρασή επίσκοπος Λας Κάζας, είχε έκφραση ναχά ο Θεός ξέρει πόσες ψυχές έχουν θυσιασθή γι' αυτόν το θησαυρό, και θα του ζητήση λόγα μιά μέρα.

Με την παρουσία του αυτή και με όσες ακόμα εισφορές συγκεντρώσε άπο φίλους του, προμηθεύεται πολεμικό ύλι-κό και με τη βοήθεια του Βελάσκου εν-άρματώνει μιὰ μικρή άρμάδα, με την τελευταία στιγμή τσακώνεται με τον Διοικητή της Κούβας και ο Βελάσκου εν-έπιχειρεί να τον συλλάβη. Άλλά ο Κορ-τέζ είχε στο άναμεταξύ κατακτήσει τους άντρες και τα πληρώματα, κι αν τον έπιαναν τότε, θα ξεσπούσε εκεί κάτω φοβερή άνταρσία. Έτσι, ο Κορτέζ ρί-

χτηκε άνερόκλητος στη μεγάλη του πε-ριπέτεια μ' ένα στόλο από έντεκα κα-ράβια, εκατό τόνους το μεγαλύτερο, και με 553 στρατιώτες, 10 πυροβόλα και 17 άλογα. Μ' αυτά τα έφόδια ξε-κινά για να κατακτήση μιὰ χώρα άπε-ραντη που δεν ήξερε ούτε κατά προσέ-γιση ποιά ήταν ή δύναμή της.

Τον Φεβρουάριο του 1519 αποβι-βάζεται στο Τομπάσκο, στα νοτιο-ά-νατολικά, όπου δίνει μάχη και έξαρθρώ-νει τους ίθαγενείς με ένα άναπάντεχο στρατήγημα.

«Οι 'Ινδιάνοι πέφτανε επάνω μας σαν λυσσασμένα σκυλιά», λέει το χρονικό. «Μας είχαν κυκλώσει από παντού και μάς έριχναν τέτοιο σύννεφο από βέ-λη, πέτρες και άκόντια, που με το πρώ-το γιούρουνι τους πληγώθηκαν 70 από τους δικούς μας. Οι πυροβολητές και οι τυφεκιοφόροι μας χτυπούσαν στο ψα-χνό κ' έκαναν θραύση μεγάλη, αλλά με όλες τις άπώλειες που τους προξενού-σαμε, δεν έννοούσαν να κάνουν πίσω. Είχαμε έρθει σε δύσκολη θέση και άνα-

ρωτιόμαστε πώς θα θυγαίναμε από αὐ-
τὴ τὴν περιπέτεια. Στὸ ἀναμεταξύ, ὁ-
ταν ἔμεις τοὺς ρίχναμε, αὐτοὶ σκλήριζαν
καὶ σκορποῦσαν στὸν ἀέρα χῶματα καὶ
χόρτα, γιὰ νὰ μὴ διακρίνουμε τὶς ἀπώ-
λειές τους. Κ' ἔκαμναν δαιμονισμένον κρό-
το μὲ τὰ τύμπανα καὶ τὶς σάλπιγγες.
Οὐρλιαζαν καὶ ξεφώνιζαν τὸ «Ἄλα-
Λάλα». Ὅταν ὁμως εἶδαν πὼς τοὺς εἴ-
χαμε πλευροκοπήσει μὲ τὸ ἵππικὸ, σκόρ-
πισαν γιὰ νὰ βροῦν προστασία στὰ γύ-
ρω δάση. Καθὼς δὲν εἶχαν δεῖ ποτὲ
ὥς τότε ἄλλογο, τοὺς φανόταν πὼς ζῶο
καὶ ἀναβάτης σχηματίζουν ἓνα τέρας,
κι αὐτοὶ οἱ κένταυροι σπεύρανε τὸ φόβο
ἀνάμεσά τους καὶ τοὺς ἔσπασαν τὸ ἥθι-
κό. Ὑποχώρησαν. Κι αὐτὸς ὁ φόβος
τοὺς γιὰ τὸ ἵππικὸ δὲν τοὺς ἄφησε ἀκό-
μα καὶ ὅταν ἀργότερα αἰχμαλώτισαν
ἕναν ἱππέα, κομμάτιασαν τὸ ἄλλογο καὶ
μοίρασαν τὰ κομμάτια του σ' ὅλα τὰ
σημεῖα τῆς αὐτοκρατορίας.»

Θὰ δούμε παρακάτω πώς, παρεκτὸς ἀπὸ τὴν ὀργάνωση, τὸν ἰσχυρὸ τοῦ δόλιку, τὴ στρατηγικὴ ἱκανότητα τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Ἰσπανῶν καὶ τὸ ἄγνωστο τοῦ Ἰνδιάνου, τὸ ἄλλο, τὰ σχέδια τοῦ Κορτεζ βρῆκαν ἀναπάντεχη βοήθεια ἀπὸ τὴν δεισιδαιμονία τῶν Ἀζτέκων πού, ἀντὶ νὰ τοὺς χτυπήσουν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μὲ τὴν τεράστια πολεμικὴ τους δύναμη, ὅπως τὸ μπορούσαν, ἔχσαν τὸν καιρὸ τοὺς μὲ καλοπιπίσματα.

Γιὰ νὰ ἐννοήσουμε καλύτερα τὴ συνέ-
χεια, πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν πῶς
ὁ Μοντεζούμα ἦταν ἀπρόθυμος νὰ προ-
βάλλῃ ἀντίσταση στοὺς Ἰσπανούς, ὅχι
ἀπὸ φόβο - γιὰτὶ τέτοιο αἶσθημα ἦταν
ἄγνωστο στοὺς θεριόψυχους ἐκείνους ἄν-
τρες - ἀλλὰ γιὰτὶ, σύμφωνα μὲ μιὰ ἁρ-
χία θρησκευτικὴ παράδοση, ὁ θεὸς -
προστάτης τῶν Ἀζτέκων Κουετζαλκου-
άτλ, ἐγκαταλείποντας τὴ χώρα ἐπάνω
σὲ μιὰ μαγικὴ σχεδιά, εἶχε δηλώσει πῶς
ἂν ξαναγύριζε. Ὁ θεὸς αὐτὸς εἶχε δι-
δάξαι τοὺς ἀρχαιομεξικανοὺς προγό-
νους των πολλὰ χρήσιμα πράγματα, τὸ
ἴδιο καθὼς ὁ Ὅσιρις στοὺς Αἰγύπτιους.
Ὁ θεὸς αὐτὸς διὼς δὲν ἦταν σὰν τοὺς
Ἀζτέκους, ἑγχρωμος, ἀλλὰ λευκός, κα-
στανόξανθος καὶ γεννάτος, σὰν τὸν ἁρ-
χηγὸ τῶν Ἰσπανῶν καὶ τοὺς συντρέ-
φους του. Τέτοιοι λευκοί, ξανθοὶ καὶ γε-
ννάτοι ἄντρες ἦταν κατὰ τὴν παράδοση
καὶ οἱ πρόγονοι τῶν Ἰνκας - ἄλλο αὐ-
τὸ παρακλάδι τῶν ἀρχαιομεξικανικῶν
λαῶν - ποὺ ἀποίκισαν τὸ Περού καὶ ἄ-
πὸ κεῖ πέρασαν στὴ νῆσο τοῦ Πάσχα
καὶ μὲ ἓνα στόλο ἀπὸ σχεδίες διάδη-
καν τὸν Εἰρηνικὸ γιὰ νὰ φτάσουν στὴν
Πολυνησία, ἀπὸ Ἀϊτὴ ἕως Χαβάι, κα-
θὼς μεταίνοντες ἀπὸ τοὺς Νορβηγοὺς
τοῦ «Κον- Τίκι» ποὺ ἐμπράγματα μᾶς
τὸ ἀπόδειξαν.

Ἔτσι, ὁ Κορτέζ φάνταζε στὰ μάτια τῶν Ἀζτέκων σὰν ἡ ἐνσάρκωση τοῦ Κουετζαλκούατλ. Σημειωτέον πῶς τὸ ἱερατεῖο ποὺ ἦταν ἐκεῖ πανίσχυρο, εἶχε

προφητέψει πῶς ὁ καιρὸς ποὺ θὰ γύρι-
ζε πίσω ὁ θεὸς θρισκόταν τώρα πολὺ
κοντά, κι αὐτὸ ἔβαζε σὲ δύσκολη θέση
τὸν Μοντεζούμα πού, σὰν ὑπατοῦς ἀρ-
χηγὸς τῶν Ἀζτέκων, ἦταν ταυτόχρονα
καὶ θρησκευτικὸς τοὺς ἀρχηγός.

Ἡ θρησκεία τῶν Ἀζτέκων εἶχε πολλὰ κοινὰ σημεῖα μὲ τὸν Χριστιανισμό ποὺ ἦταν καὶ θρησκεία αὐτῶν τῶν δαιμόνων τῶν Ἰσπανῶν. Μποροῦσε κανεὶς νὰ βρῇ ἐκεῖ ἱστορίες σὰν τὴν Εὐὰ μὲ τὸ φίδι, τὸν Κατακλυσμὸ καὶ τὴν Πύργου τῆς Βαβέλ. Εὕρισκε κανέναν ἀκόμα καὶ μυστήρια καὶ σύμβολα σὰν τὸ δικό μας βάπτισμα, τὴν ἐξομολόγηση καὶ τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ καὶ ἄλλα ἀκόμα δευτερότερα. Αὐτὲς οἱ ὁμοιότητες ἔκαναν πολλοὺς νὰ ὑποθέσουν μήπως ἦταν αὐτὸς ὁ θεὸς-προστάτης τῶν ἀρχαιομεξικανῶν, κάποιος Βίκιγκ, ποὺ τὰ ρεύματα καὶ ἡ τύχη τὸν ἔρριξαν σὲ κείνους τοὺς γιαιλούς.

[illegible]

Μαθαίνοντας αυτά ο Κορτζής, που άναμεσα στ' άλλα ήταν και άριστοτέχνης τής μηχανορραφίας, ξεσήκωσε τόν έναν πίσω από τόν άλλον τούς ύποτελείς λαούς έναντίον του Μοντεζούμα. "Ετσι, στους έξι μήνες έπάνω καταφερε να πάρη με τó μέρος του τούς Ταξικαλανούς πού πριν από λίγο τόν πολεμούσαν. Τώρα όμως τούς έχει συμμάχους κ' έχει ένσωματώσει στο στρατό του 6.000 από τούς καλύτερους πολεμιστές τους.

Μ' αὐτὴ τὴν ἀπρόβλεπτη ἐνίσχυση
χάνεται βαθειὰ στὰ ὄρεινὰ τῆς χώρας,
χτυπᾷ τὴ Χολοῦλα τὸν Αὐγουστο τοῦ
1519 καὶ τὴν κουρσεύει ἀφοῦ σφάζει καὶ
3.000 ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς.

Στὸ ἀναμεταξύ, ἰδρύει ἓνα ὁμοίωμα ἀποικίας στὸ Σὰν Χουὰν ντὲ Οὐλλόα καὶ στὴ Βέρα - Κρούζ, ὅπου οἱ ἀντιπρό-

Ο Βάγκνερ ἔχει ὥραϊες στιγμὲς ἀλλὰ πολὺ πληκτικὰ ἡμίωρα.

POSSINI

σωπιτο τεσσάρων ἐπαρχιῶν τοῦ Μεξικοῦ
ἔρχονται νὰ τοῦ δηλώσουν ὑποταγή.
Σπάει τότε τοὺς δεσμοὺς του μὲ τὸν
Βελάσκουεθ κι ἀνακηρύσσει τὸν ἑαυτό
του διοικητὴ καὶ ἀρχιστράτηγο τῆς Νέ-
ας Ἰσπανίας, διαδηλώνοντας μ' αὐτὸν
τὸν τρόπο πῶς δὲν ἀναγνωρίζει ἄλλο
παρὰ τὸ Ἰσπανικὸ στέμμα.

Ὁ Μοντεζούμα πού μάθαινε τὶς κινήσεις τοῦ Κορτέζ, τοῦ στέλνει μιὰ ἀν-

τιπροσωπία στὴ Βέρα - Κροῦζ μὲ πο-
 λύτιμα δῶρα, ἀνάμεσα στ' ἄλλα, κι ἐ-
 ναν δίσκο ἀπὸ ἀτόφιο χρυσάφι, κε-
 τητόν, «μεγάλον σὰν ρόδα ἀμυγδα-
 ῖνον ἀκόμα παρόμοιον μεγαλύτερον, α-
 πὸ ἀσήμι, ποῦ ἀντιπροσωπεύει τὸ φε-
 γάρι, ἐνὼ ὁ χρυσὸς ἦταν τάχα ὁ ἥλιος.
 Τοῦ παραγγέλλει ἐπίμονα νὰ τραβ-
 χθῇ ἀπὸ τὸ Μεξικό». Στους τρεῖς μὲ-
 νες ἐπὶ τῶν οὐ στέλνει δευτέρη ἀντι-
 σωπία μὲ καινούργια δῶρα ἀκόμα πρὸς
 βαρύτιμα καὶ τοῦ παραγγέλλει ἄλλη μὴ
 φορὰ νὰ ξεμακρύνῃ ἀπὸ τὸ Μεξικό. Ἀλ-
 λὰ τὰ δῶρα τοῦ Ἀζτέκου μοναρχοῦ τὴν
 νοιζαν ἀκόμα πιὸ πολὺ τὴν ὄρεξιν τοῦ
 Κορτεζ νὰ κατακτήσῃ τὴν χώρα του. Ποῦ
 θάβρισκαν οἱ Ἰσπανοὶ ἄλλον τόπον μὲ
 τόσο χρυσάφι;

Μαζί του κουβαλά τώρα ο
 αρχηγός και τη μαϊτρέσσα του, Δο-
 Μαρίνα, μια ξυπνη, δραστήρια και
 φοσιωμένη Ίνδιανα αριστοκράτισσα που
 βοήθησε πολύ τους κατακτητές και
 καμε κ' ένα παιδί. Τραβά τώρα ο Κο-
 τζ για την πρωτεύουσα του Μεξικού,
 όπου η καθεδρα του Μοντεζούμα,
 σχυμένος από 4.000 ακόμα του
 πολεμιστές. "Όμως ο στρατός του
 ναι πολύ αδύνατος για να τὰ βάλη
 τόν αρχηγό μιάς στρατιάς από εκατό
 γιλιάδες γενναίους μαχητές. "Όσο
 δέχτηκαν εκεί ειρηνικά.

Ἦσαν οἱ Ἰσπανοὶ ἔφτασαν πρὸς τὴν πόλιν τῆς πολιτείας, μιὰ πομπὴ τοῦ βασιλέως με ἐντύπωση γιὰ τὴν ἱερόπρετη σοφιστικὴν ἀπάντησίν της, ἦρθε νὰ τοὺς βασανίσουν ἀπὸ τρεῖς διαγγελεῖς τοῦ βασιλέως, ἔρχοντο ἀπὸ χρυσάφι, ἐρχόταν ἀπὸ χρυσὸν ποὺ τὸ κρατοῦσαν στοὺς αἰῶνες τοὺς ὀχτῶ ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους, τρεῖς ἰστοκράτες τῆς αὐτοκρατορίας, ὁ βασιλεὺς ἀπὸ 400 πρόκριτους, ἀπὸ πολὺν πλοῦτον, ἀπὸ βαρύτιμα μεταξωτὰ, ἀπὸ κέντητες, ἦταν σπαρμένοι με πολλὰ χρυσὰ καὶ πολὺτιμα πετράδια. Οἱ εὐγενεῖς τοὺς κουβαλοῦσαν βάδιζαν ξυπλούσαν μικρά, ρυθμικὰ βήματα καὶ μὲ τὰ μαρμαρυγὰ χαμηλωμένα. Ἡ πομπὴ σταμάτησε κάποιον ἀπόσταση καὶ τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς εὐγενεῖς ἀντράς ὡς σαρδανάπατος καὶ λυγρὸς ἄντρας ὡς σαράπης χρόνων πετάχθηκε μέσα ἀπὸ τὸ μαρμαρυγὰ τοῦ ποταμοῦ. Τὸ πρόσωπό του ἦταν ὀχρὸ, τὰ μαυρὰ μαλλιά του γυαλιστερά καὶ τὴν εὐγενικὰ φυσιογνωμία του ἔφτανε ὡς ἀκόμα πρὸς τὸ λιγιστό, ὡς γενάκι του. Φοροῦσε ἕνα μανδύα πετρελαιοῦς, ἕνα κεντημένο με μαρμαριτάρια καὶ δια γύρω - γύρω καὶ σαντάλια χρυσά. Στὶς κνήμες μὲ κορδόνια χρυσά ζύγωσε, τοῦ ἄπλωσαν στρωσίδι πατήσης. Ἦσαν ὁ Μοντεζούμα, ὁ ἄρχηγος καὶ ὁ ἕπατος ἀρχηγὸς τῶν Ἰσπανῶν ποὺ πήγαινε νὰ ἀπάντησιν τὸν κογκουϊσταδόρ.

'Ο Κορτζής ξεπέζεψε από το
 του, στηρίχτηκε σ'ε δυο άξωματα
 του και προχώρησε πρὸς τὸν
 αὐτοκράτορα. Ἄλλαξαν τότε οἱ
 τρεῖς λόγια φιλοφροσύνης. Μ' αὐτὰν
 τρόπο συναντήθηκαν τὴν κακορριζιανή
 κείνη μέρα τῆς 8 Νοεμβρίου

Ἐκλογὴ

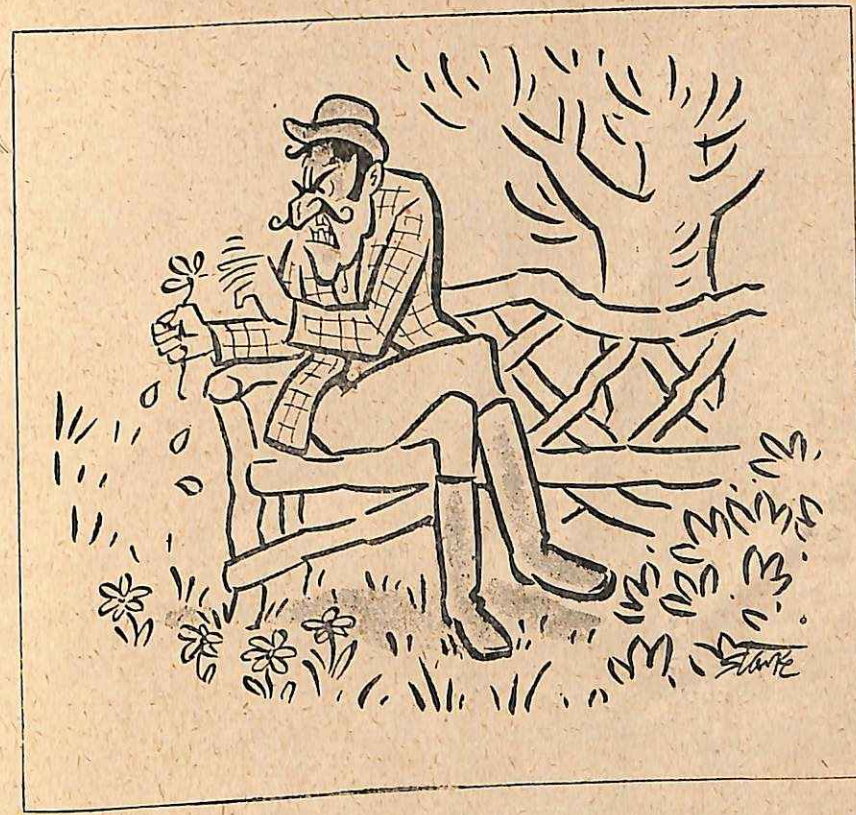
φυλές, δυο πολιτισμοί που ο ένας, εκεί-
νος που φιλοξενούσε τον άλλον, έμελλε
σε λίγο να πληγωθή από τον φιλοξε-
νούμενο στα πιο ιερά του δικαιώματα
και να ξεψυχήσει...

Ο Κορτέζ κατοικούσε τώρα σ' ένα παλάτι μέσα στην πρωτεύουσα του Μεξικού με τα 65.000 σπίτια, μα στην πραγματικότητα ήταν κλεισμένος μέσα σε μία ποντικοπαγίδα, νοιώθοντας πώς μπορούν οι 'Αζτέκοι να τον εξοντώσουν μέσα σε μια νύχτα όταν θα το ήθελαν. Τότε ο 'Ισπανός έβαλε στο μυαλό του κάτι το ασύλληπτο. Αίχμαλώτισε αυτός των 'Αζτέκων, δέ θα μπορούσε τάχα να αιχμαλωτίσει με τη σειρά του τον Μοντεζούμα και να τον κρατήσει στα χέρια του σαν όμηρο; Θά έκανε τότε, τι ήθελε, ενώ διαφορετικά έπρεπε να φύγει ντροπισμένος. Αυτό θα ήταν η μεγαλύτερη νίκη του, γιατί το πρόσωπο του Μοντεζούμα λογαριάζονταν ιερό και άπαράβιαστο.

το δικό του μαδα έπáνω, προσκαλεί τόν
μονάρχη νά τόν έπισκεφθί στά
τοια μερίσματα του. Τά έπιχειρήματα του
θέρες - παρακάλια ανάμικτα μέ φο-
τόν Μοντεζούμα που τό δέχτηκε σέ μιá
στιγμή υπερβολικής ξεγνοιασιάς ή καί
ένοχη άδυναμίας. Άπό τή στιγμή έ-
κείνη ο Κορτέζ φάνταζε νά ήταν ο κύ-
ριος του Μεξικού. Μά ή τύχη του δεν
είχε γυρίσει ακόμα.

Στο ανάμεταξύ, από την τρίτη κιό-
λας μέρα που έγκαταστάθηκαν οι 'Ι-
ππότες στο παλάτι, ανακάλυψαν ένα
πρόσφατα τελειωμένο χτίσιμο σε κά-
την άδεια να 'έκκλησιιάς που πήραν
τέλ' έβαλε να 'έτοιμάσουν, και ο Κορ-
τέζ τί νά δούν. Είχαν ζαλιστή από τ
ζώμα. 'Ήταν ο θησαυρός του Μοντε-
παλάβαινε τη στιγμή ο Κορτέζ κα-
έχει λεία αυτή στο χέρι. Τώρα όμως που
τά στην έξουσία του τόν Μοντεζούμα,
ως πράγματα άλλαξαν. Μάταια ο 'Αζτέ-
ασιοντρίπεία προσπάθει νά σώση την
σαυρό του, δωρίζοντας τὸ θη-
Κορτέζ, στο μακρινὸν ἀφέντη τοῦ
μέ τῃ δῆλωση ὑποτέλειας. Ὁ Κορτέζ
ἐβαλε νά χωρίσουν τὸ θησαυρὸ σὲ πέν-
τε μερίδια. Ἐνα πέμπτο γιὰ τὸ Στέμ-
μα, ἕνα πέμπτο γιὰ τὸν Βελά-
σκεθ, ἕνα γιὰ τὸν Μοντεζούμα, ἕνα
μεῖνει νά δῶναι τὸν ἑαυτοῦ.

το Κρούζι, ένα για τὸν ἐαυτὸ του καὶ
στρατιῶτες πένμπο νὰ μοιραστῇ στοὺς
ἐκατὸ πέζος ποὺ ἦταν μαζί του, ἀπὸ
λαὶ ἀπὸ δαύτους τὰ ἔχασαν στὴν κατο-
πινὴ ὑποχώρησή τους μέσα στὴ νύχτα,
οἱ ἴδιοι μαζί με τὴ λεία τους. Τὸ ἴδιο
χάθηκαν καὶ τὰ ἄλλα τέσσερα πέμπτα
καὶ οὕτε ἀκούστηκε ποτὲ ὡς τὰ σήμερα
τὴ τύχη εἶχε ἐκεῖνος ὁ θησαυρός.

« Μὲ μισεῖ, δὲν μὲ μισεῖ. . . »

Δὲν προφταίνει ὁ Κορτεζ νὰ καταπραύνη τὴ φρουρά του ποὺ εἶχε δυσχεστευθῇ ἀπὸ τὴ μοιρασιά, καὶ τοὺ ἔρχονται ἄσκημα νέα. Ὁ Βελάσκουεζ ὠργισμένος πρὸς τὸν καταφρόνουν ἔστειλε ἐκεῖ ἓνα στόλο ἀπὸ 18 πλοία με 900 στρατιῶτες, 80 ἵππεις καὶ 230 τυφεκιοφόρους ἐφωδιασμένους με βαρὺ πυροβολικά, με τὴν ἐντολὴ νὰ τὸν πιάσουν καὶ νὰ τὸν φέρουν στὴν Κούβα σιδηροδρόμι. Ὁ Κορτεζ δὲ χάνει καιρὸ. Ἀφίνει στὸ ποδὶ του ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς του, τὸν Πέτρο Ἀλβαράντο - στιγματοισμένον ἔκτοτε στὴν ἱστορία - με τὸ ἓνα τρίτο τῆς φρουρᾶς κι αὐτὸς παίρνει τὰ ἄλλα δύο τρίτα - πρὸς μαζὶ με τοὺς Ἰνδιάνους ἀποστατάς ἔγιναν τὴν 266 ἄντρες - καὶ καταβῆκαν στὴν Τιέρρα Καλιέντε, ὅπου πρὸς ἀπὸ τὸ ποτάμι εἶναι στρατοπεδευμένοι οἱ ἀντίθετοι, με ἀρχηγὸ τὸν Ναρθάεζ, ἕναν ἀπὸ τοὺς ἱκανώτερους ἀξιωματικούς τοῦ Κορτεζ.

“Ἐχει πέσει ἡ νύχτα καὶ οἱ καταυρ-
κτες τοῦ οὐρανοῦ ἀνοίξαν μονομάς. Σί-
γουρος ὁ Ναρθάβας πῶς δὲν πρόκειται
νὰ χτυπηθῇ μαζί του τῇ νύχτα ἐκεῖνη
ὁ Κορτέζ, βασισμένος στὴ συντριπτι-
κὴ ἀριθμητικὴ ὑπεροχὴ του, ἀποτραβι-
ται στὴ Σεμποάλλα γιὰ νὰ κοιμηθῇ. Τό-
τε γίνεται κάτι τὸ ἀπίστευτο. Ὁ Κορ-
τέζ περνáει τὸ ποτάμι, αἰφνιδιάζει τοὺς
ἀνυποπτοὺς σκοποὺς καὶ τοὺς σφάζει
δύους. Ὑστερα πέφτει στὸν καταυλισμὸ
τοῦ Ναρθάβας σκορπίζοντας τὸν θάνατο.

Ὁ Ναρβάξ τρέχει γιὰ νὰ διευθύνῃ τὶς ἐπιχειρήσεις ἀπὸ τὴν κορυφὴ κάποιου πύργου. Ἀλλὰ γρήγορα ἓνα βέλος τοῦ τρυπᾷ τὸ μάτι καὶ στὴν κραυγὴ τοῦ πόνου του, ὁ Κορτέζ ἀπαντᾷ μὲ ἄλλη κραυγὴ: «Βικτόρια!». Ἀργότερα εἶπαν πῶς μιὰ ἀμέτρητη στρατιὰ ἀπὸ γιγάντιους σκαρβαβίους ποῦ φωσφορίζαν μέσα στὴ νύχτα, εἶχε βοηθήσει ἀναπάντεχα τὸν ρέμπελο Ἰσπανό, ἀλλὰ ἡ νίκη κερδήθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κορτέζ. Καὶ ἡ νίκη ἐκείνη ἦταν κατὰ τοῦτο σπουδαία, ὅτι οἱ νικημένοι τοῦ δήλωσαν ὑποταγή. Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Κορτέζ ποῦ βρισκόταν αὐτὸς ἐπὶ κεφαλῇς μιᾶς πανίσχυρης πολεμικῆς δυνάμεως. Ἀλλὰ ἦταν γραφτό, ἐκεῖ ποῦ νίκησε μὲ τοὺς λίγους, νὰ νικηθῇ μὲ τοὺς πολλούς.

Οταν γύρισε πίσω στην πρωτεύουσα του Μεξικού ο Κορτέζ, δρῆκε τὰ πράγματα ἀλλαγμένα. Οἱ Ἀζτέκοι δὲ ἦταν πιά ἐκεῖνοι ποὺ ἤξερε. Ἡδη, ἀπὸ τὶς πρώτες ἀκόμα ἡμέρες ποὺ λογαριάζοταν γιὰ φιλοξενουμένους τους, ὁ λαὸς εἶχε δυσαρεστηθῆ βλέποντάς τον νὰ προσβάλῃ τὴ θρησκεία του. Καὶ εἶχαν διαφύσει πολεμικὸν τους ἀρχηγὸ καὶ τοποτηρητὴ τοῦ Αὐτοκράτορα ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Μοντεζούμα, τὸν Κοϊτίλαχουαν. Τώρα πολιορκοῦσαν τὸ παλάτι ὅπου ἦταν κλεισμένος ὁ Ἀλβάραντο.

Νά τί εἶχε συμβῇ στοῦ ἀναμεταξύ. Μιά

ἀντιπροσωπία τοῦ ἱερατείου τῶν Ἀζτέκων εἶχε ζητήσει τὴν ἀδεια ἀπὸ τὸν Ἀλβαράντο νὰ λειτουργήσουν στὸ μεγάλο Τεοκαλλὶ - τὸ Βωμό τους - τὴν ἐτήσια γιορτὴ τους. Καθὼς συνήθιζαν κάθε χρόν ν ἤθελαν νὰ θυσιάσουν στὸ θεό τους Κουϊτζιλποχτί. Ὁ Ἀλβαράντο, ἔβαλε δυὸ ὅρους: ὅτι δὲ θὰ γινόταν καμιὰ ἀνθρώπινη θυσία (1) καὶ ὅτι θάμπαιναν στὸ νὰο τους ἄοπλοι. Οἱ Ἀζτέκοι δέχθηκαν. Μαζεύτηκαν τότε γύρω ἀπὸ τὸ βωμό ὅλοι οἱ εὐγενεῖς καὶ οἱ πρόκριτοι ντυμένοι στὰ γιορτινὰ τους, φορτωμένοι κοσμήματα, καὶ μαζί μ' αὐτοὺς πῆγαν νὰ παρακολουθήσουν τάχα τὴ λιτανεία οἱ στρατιῶτες τοῦ Ἀλβαράντο ἀρματωμένοι σὰν ἄστακοι. Τὴ στιγμή ὁμως ποὺ οἱ Ἀζτέκοι στέκονταν μὲ κατανύξη ἐμπρὸς στὸ βωμό, ἔπесαν οἱ Ἰσπανοὶ ἐπάνω στὸ ἀνυποψίαστο, ἄοπλο ἐκκλησίασμα καὶ τὸ κατάκοψαν. Γιατὶ τῷκαμε αὐτὸ ὁ Ἀλβαράντο; Καμιὰ ἱστορικὴ δικαιολογία δὲν ἔχει ὡς τώρα δοθῇ, οὔτε καὶ τὸ πρᾶγμα παίρνει καμία ἐξήγηση. Ἕνας αὐτόπτης ἔχει ἱστορήσει μ' αὐτὰ τὰ λίγα λόγια τὸ μακελειὸ τῶν ἀθώων: «Τὸ αἷμα κυλοῦσε ὅπως τὸ νερὸ, τὴν ὥρα ποὺ πέφτει ραγδαία βροχή».

Ἄντι τὴν καθαιρέσῃ τὸν ἀνάξιο πο-
ποτηρητὴ του, ὁ Κορτεζ θέλησε νὰ τὸν
βοηθήσῃ σπάζοντας τὴν πολιορκία. Ἐ-
πιχειρεῖ τρεῖς κατὰ σειρὰ ἐπιθέσεις καὶ
καταρτῶναι τελικὰ τὴν ἐνωθὴ μὲ τὸν Ἀλ-
βαράντο, Ἀλλὰ ἡ νίκη του μοιάζει πε-
ρισσότερο μὲ ἥττα. Βάζει φωτιά σὲ
τριακόσια σπιτία καὶ καταστρέφει τὴ
Μητρόπολιν. Πέφτουνε τότε οἱ Ἀζτέκοι
σὰν λυσσασμένοι σὲ μιὰ γενικὴ ἐπίθεση.
Ἐκεῖνη ὁμως τὴ στιγμὴ φανερώνεται ὁ
Μοντεζούμα ντυμένος στὴν ἱερaticὴ του
στολή, κρατῶντας στὸ χέρι τὸ σκήπτρο
καὶ τὰ διάσημα τῆς αὐτοκρατορίας. Θέ-
λει νὰ μιλήσῃ στὸ λαό. Μὰ οἱ Ἀζτέκοι
δὲν ἐννοοῦν τίποτε ν' ἀκούσουν ἀπὸ ἕναν
αἰχμάλωτο. Τὸν πετροβολοῦν καὶ τὸν
τραυματίζουν βαρεῖα καὶ ἀνακυρήσσουν
αὐτοκράτορα τὸν Κουϊτλαχουάκ. Ὁ Ἀζ-
τέκος μονάρχης ἀρνήθηκε κάθε ἱατρικὴ
βοήθεια καὶ καὶ στὶς τέρες μέρες ἀπάνω πέ-
θανε. Ταλαίπωρο Μοντεζούμα! Ἦταν
τότε τέλος Ἰουνίου τοῦ 1520!

Ὁ Κορτεῆς δλεπόνοντας τὰ ἐφόδια του
νὰ λιγοστεύουν καὶ τὶς ἀπώλειες νὰ
πληθαίνουν, ἀποφασίζει νὰ ἐγκαταλεί-
ψῃ τὰ πάντα καὶ νὰ διασπάσῃ τὸν
κλοιό. Μῆτε θησαυρὸς σκέφτηκε, μῆτε
πίποτε. Ὅτι, ἤθελε καὶ ὅσα μπορούσες
πῆρε ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς στρατιώτες
του, καὶ αὐτὸ στάθηκε αἰτία νὰ χαθoῦν

1. "Όταν μπήκαν οι Ίσπανοί στο μεγάλο Τεοκαλλί των 'Αζτέκων, βρέθηκαν έμπροστίς τ' ε-
να απόρρητο θέμα. Οι τούχοι ήταν αλκοολο-
μένοι από τα ανθρώπινα θύματα και ο βωμός
σλος μύριζε σφαγείο, έτσι που να μη μπορούν
νά σταθούν.
«Ό άραξ ήταν μαλυσμένος από τη μυρω-
διά του αίματος πιο πολύ παρ' ότι τον σφα-
γείο της Καστίλλιας, λέει το χρονικό του
Ντιάζ. Και στο ύστεροφύλακιο του Ναού τους,
γεμάτο ως την κορφή, ένας Ίσπανός στρατιώ-
της είχε την όμορμη να μετρήσει 136.000 ά-
νθρωπινα κρανία. Ήταν των κοριτσιών και των
αγοριών που θυσίαζαν από αιώνας οι 'Αζτέκοι
στον θεό τους των,

πάμπολλοι Ἴσπανοὶ μέσα στὴν πλημ-
μυρισμένη πεδιάδα τὴ νύχτα ἐκείνη,
φορτωμένοι ὅπως ἦτανε στὸ χρυσάφι
καὶ τὸ ἀσήμι.

Οἱ στιγμὲς ποὺ περνοῦν τώρα οἱ Ἕλλησπανοὶ εἶναι κρίσιμες. Ἄλλη διέξοδος δὲ θρῖσκόταν, παρὰ ἂν ἔσπαγαν τὴν πολιορκία γιὰ νὰ ξεχυθοῦν στὸν κάμπο καὶ νὰ διαφύγουν. Καὶ τὸ ἐπιχειροῦν μολὶς ἔπεσε ἡ νύχτα. Κατορθώνουν νὰ περάσουν τὴν πρώτη τάφρο, χάρις σὲ μιὰ κινητὴ γέφυρα ποὺ εἶχαν φτιάξει. Ἀλλὰ ἡ γέφυρα κόλλησε ἀπὸ τὸ βάρος μέσα στὴ λάσπη καὶ πῶς νὰ περάσουν τώρα τὰ ὑπόλοιπα χαντάκια ποὺ εἶναι πλημμυρισμένα στὸ νερό, γιὰ νὰ φτάσουν στὸ στερεὸ ἔδαφος;

Τὴν ὥρα ποὺ τὸ ἰσπανικὸ στράτευμα χάθηκε κάθε ἴχνος τάξης, ξεπετιῶνται μέσα ἀπὸ τὸ σκοτάδι ἀμέτρητα πλεούμενα φορτωμένα μὲ πολεμιστές. Εἶναι οἱ Ἀζτέκοι ποὺ ἀκοντίζουν τὰ ἔλλογα καὶ γκρεμίζουν τοὺς ἀναβάτες τοὺς μέσα στὰ νερά. Καὶ πέφτουν μὲ μανία ἐπάνω στοὺς πεζοὺς ποὺ ἀγωνίζονται νὰ προχωρήσουν μέσα στὴ λάσπη καὶ τοὺς κομματιάξουν. Χίλιοι τουλάχιστο ἀπὸ τοὺς στρατιώτες τοῦ Κορτέζ καὶ κάμποσες χιλιάδες ἀπὸ τοὺς Τλαξκαλανοὺς συμμάχους του πνίγηκαν ἢ σκοτώθηκαν ἐκεῖνὴ τῇ νύχτα. Πυροβόλα, μπαρουτί, ἐφοδιοπομπές καὶ τὰ περισσότερα ἄλλα τοὺ χάθηκαν. Οἱ ὑπόλοιποι γλύτωσαν κολυμπώντας γαντζώνοντο ἐπάνω στὰ πτώματα τῶν συντρόφων τοὺς καὶ τὰ κουφάρια τῶν ἀλόγων. Κι ἀποτραβήχτηκαν σὲ μιὰ γειτονικὴ πολιτείᾳ, τὴν Τακούμπα, ὅπου δρῆκαν καταφύγιο σ' ἓνα βωμὸ ὁμοῖον μὲ φρούρις, χτισμένον ἐπάνω στὸ βουνό. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα τὸ καταβασανισμένο καὶ λιμασμένο αὐτὸ πλῆθος βάδισε ἄλλες ἑξὶ μέρες. Καὶ στὶς ἑξὶ μέρες ἐπάνω ἔτρεπε νὰ χτυπηθῇ μὲ τὸ στράτευμα τῶν Ἀζτέκων ποὺ περιέμενε τὸν Κορτέζ ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν Ὁτούμπα. Ἡ μάχη αὐτὴ ἔκρινε τὴν τύχην τοῦ Μεξί-

Ο ἄνδρας μου ξοδεύει τὰ λεπτά
του σὰν νὰ ἦταν νερό: σταγόνα-στα-
γόνα...

κού. Οἱ Ἰσπανοὶ φαίνονταν νὰ εἶναι καταδικασμένοι. Καὶ γιατί ἦταν λίγοι καὶ κατακομματιασμένοι καί, τὸ κυριώτερο, γιατί εἶχαν χάσει τὰ ἀποτελεσματικὰ ὄπλα τους. Καμιά ἀνθρώπινη δύναμη δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν ὀλοκληρωτικὸ ἀφανισμό. Ἀλλὰ ἡ μοῖρα δὲν τὸ θέλησε. Γιατὶ ὁ Κορτεζ με τοὺς λίγους ἵππους ποὺ τοῦ ἔμεναν, σκίζει τὸ ἐχθρικὸ στράτευμα καὶ κατευθύνεται πρὸς τὴν κορφή τοῦ λόφου ὅπου βρίσκεται τὸ ἐπιτελεῖο τῶν Ἀζτέκων. Πέφτει ἐπάνω στὸν ἀρχιστράτηγο τοῦ ἐχθροῦ καὶ τὸν καρφώνει με

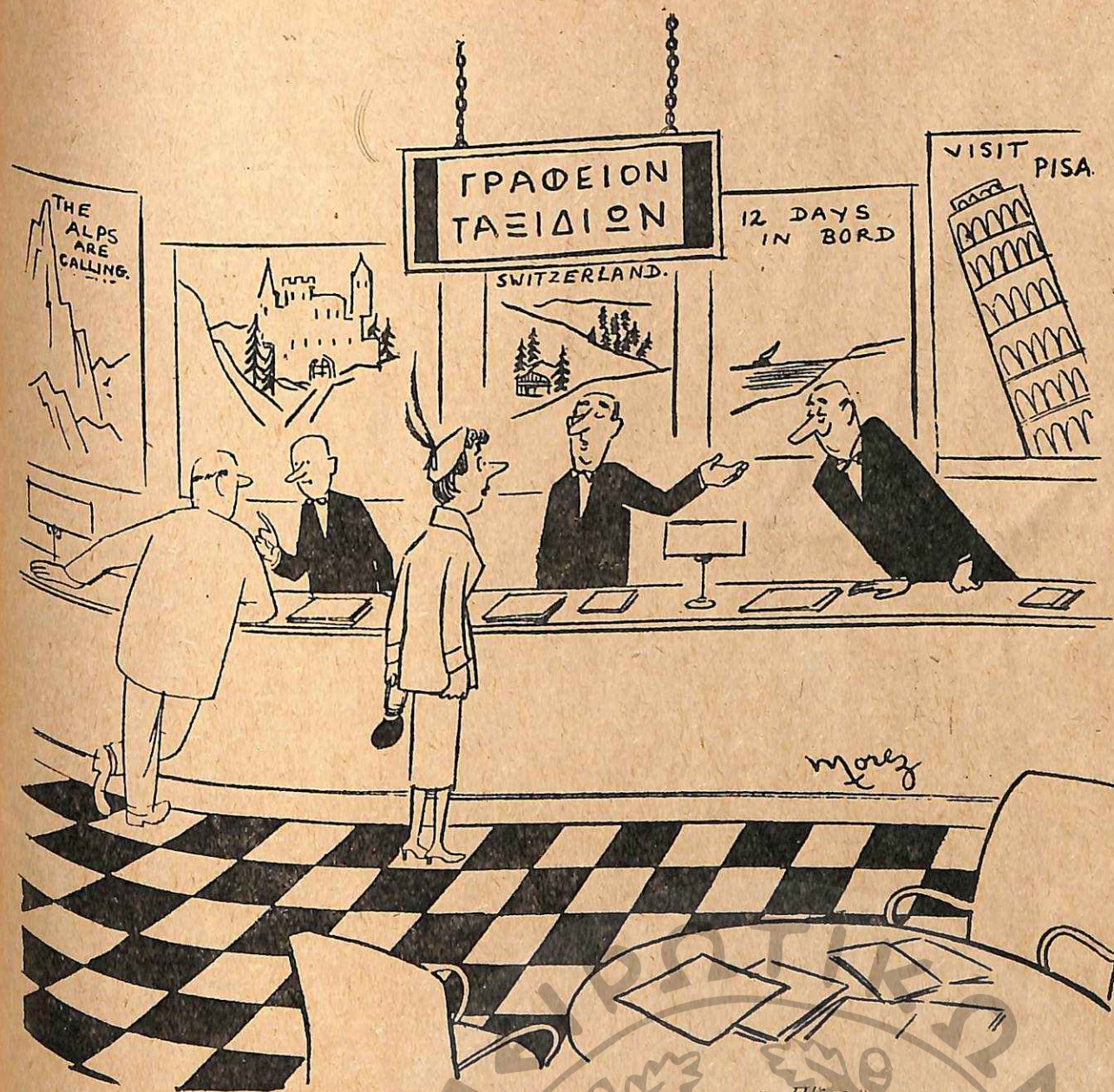
τῇ λόγῃ του. Ταυτόχρονα κατορθώ-
νῃ ἀρπάξῃ καὶ τὸν πολεμικὸν τους
ρεό. Σὰν εἶδαν οἱ Ἀζτέκοι νὰ χάσῃ
ὁ ἀρχηγὸς τους μαζί μὲ τὸ ἱερὸ λάβ-
ρο, πέτρωσαν στὶς θέσεις τους καὶ οὐ-
τε ἤθελαν πιά νὰ πολεμήσουν, νομίζον-
τας πὼς αὐτὸ ποῦ ἔγινε ἦταν σημεῖο
ἐξ οὐρανό. Ἔπесαν τότε οἱ Ἰσπανοὶ
ἐπάνω καὶ τοὺς θέρισαν.

Γιὰ νὰ κλείσῃ τὸ περίγραμμα τῆς ἀ-
παίσιας αὐτῆς εἰκόνας χρειάζονται λίγες κα-
μονάχα ἀκόμα γραμμές. Ὁ Κοντάρης κα-
τάφερε νὰ συγκροτήσῃ ἕνα πολεμικὸν
δυνάμι καὶ ἕξη μῆνης ὕστερα ἀπὸ τὴν
ῥήττα του εἶχε ἕνα ἐκστρατευτικὸν σώμα
ἀπὸ 500 ὄπλατες, 40 ἵπποις ἐν μερίκει
βόλα καὶ μιὰ στρατιά ἀπὸ μερικές χι-
λιάδες Τλαξκαλανούς, ἀσπονδους ἐν
ῥοῦς τῶν Ἀζτέκων. Εἶχε ἀκόμα ἀρμα-
τώσει 18 πλοῖα ποῦ μ' αὐτὰ λογαριάζο-
ναι πολιορκήσῃ τὸ Μεξικὸ ἀπὸ τὴν ὕψι-
δος.

Τὸν Μάιο τοῦ 1521 κόβει
ἐξωτερικὲς παροχὲς ποὺ ἔδιναν πρῶτον
νερὴ στὴν πρωτεύουσα, ἀφοῦ πρωτίστως
καθάρισε μέσα σ' ἓνα τρίμηνο καὶ ἐξέλει-
σθεν καὶ τὰ τριγύρω ἀπὸ κάθε ἐχθρὸν
στοιχείο. Καὶ καταπνίγεται μὲ τὴν πο-
ρκία τοῦ Μεξικοῦ. Τρεῖς φορές μετα-
νοῦν οἱ Ἰσπανοὶ μέσα στὴν πολιτεία καὶ
τρεῖς φορές οἱ Ἀζτέκοι τοὺς ἐκτοπί-
ζει. Ὁ τόπος ἀλλάζει κύριο κάθε καταστροφὴς
γινόταν μὲ σφαγὲς καὶ καταστροφὰς καὶ
μέρες. Οἱ Τλασκαλάνοι κομμάτιαζαν τὸν
ριολεκτικὰ τοὺς Ἀζτέκους αἰχμαλώτι-
οὺς ὅσους ἀλλὰ Ἰσπανοὺς ἔπιαναν οἱ
τέκοι, τοὺς ἀνέβαζαν ἕναν - ἕναν ἐν
πῶντας τοὺς ἀλύπητα, στὰ σκαλοπα-
τῆς τοῦ μεγάλου Τεοκαλλὶ ὥς τὴν κορυ-
φὴν καὶ ἀφ' οὗ ἐκείνην ἔκλειαν τοὺς
προμπεύοντάς τοὺς καὶ κάνοντας ἐκεί-
νους δαιμονισμένη μὲ τὰ ντασιλὰ ἐμπα-
στεύοντάς τοὺς σὲ σφαγεῖο ἐμπρο-
σθὰ τοῦ μεγάλου Τεοκαλλὶ καὶ τῶν
τρόφων του.

Στὸ τέλος ὁ Κορτέζ πῆρε
φασὴ νὰ καταστρέψῃ ἀπὸ τὴν
πολιτεία. «Δὲν ἤξερα μὲν ποῖον
τρόπο θὰ τὰ βγάζαμε πέρα»,
ψεὶ ὁ ἴδιος, «ἐξὸν ἂν καταστρέφαμε
πρωτεύουσά τους, αὐτὴ τὴν
ρὴν πολιτεία τοῦ κόσμου. Γιατὶ
θρὸς γινόταν μέρα μὲ τὴν
τικώτερος... Τὸ σχέδιό μου
πεδιώναμε τὸ κάθε κτίριον,
ἀπὸ τὸ ἄλλο στο προχωρούσαμε
νὰ μὴν κάναμε βῆμα πρὶν
στὰ θεμέλια ἢ καταστροφῇ». Ἐτοί
ἔγινε, ἐπειδὴ - καθὼς οἱ Ἰσπανοὶ
ρίσθηκαν - οἱ Ἀζτέκοι ἀπέρριπταν
τὴν πρῶταίς τοῦ Κορτέζ γιὰ
νεύση.

Ἡ πείνα, ἡ ἔλλειψη τοῦ νεροῦ
 νούκλα καὶ οἱ καθημερινὲς μάχες
 δεκάτισαν καὶ ἐξάντλησαν τοὺς πολίτες
 κημένους. Τρεῖς μῆνες τρέφονταν μοναχὰ
 μὲ ρίζες καὶ φλοῦδες ἀπὸ δένδρα
 πέθανε καὶ ὁ Κουίτλαχουάκ ἀπὸ αἰνῶν
 γιὰ καὶ οἱ Ἀζτέκοι ἀνακήρυξαν
 κράτορα τὸν Χουαχτεμόκ, ἕναν θεῶν
 ψυχο πολεμιστὴ εἰκοσιπέντε χρόνων

«Ὁ συνάδελφός μου ἀσχολεῖται μὲ τὸν Πύργο τῆς Πίζας.»

[illegible]

καταστροφή του Μεξικού, με τὸν ἔμπρη-
σμοῦ τῶν σπιτιῶν τῶν Ἀζτέκων - ὅσα
ἀπόμειναν ὄρθια - με τὸ γκρέμισμα τῶν
δωμῶν καὶ τὸ παράχωμα τῶν ἀμέτρη-
των καναλιῶν. Ἦρθε ὕστερα ἡ ἀναγκα-
στικὴ κατῆχησις τοῦ πληθυσμοῦ στὴ
θηρσκειὰ τοῦ κατακτητῆ καὶ ὁ ἐποικι-
σμός τῆς χώρας μετὰ τὸ σύστημα τῶν
«repatriamientos», πράγμα που σήμανε
τὴν ἰσθμία ὑποδούλωσις τῶν ντόπιων,
τῶν Ἀζτέκων καὶ τῶν συμμάχων τους,
ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς Τλασκαλάνους.

Ὅλα αὐτὰ ἐγίναν μετὰ τὸ θέλημα τῆς
αὐτοῦ ἀποστολικῆς μεγαλειότητος, τοῦ
Ἰσπανοῦ βασιλιᾶ, ποὺ πολέμεισε τὴν
εἰδωλολατρείαν τάχα μετὰ τὴν ἐπίκλησιν
τῆς Θεοτόκου. Κανένα πλοῖο δὲν μπο-
ροῦσε νὰ ξεκινήσῃ γιὰ τὸν Νέο Κόσμο
ἂν δὲν τὸ συνώδευσεν κ' ἕνας παπᾶς ποὺ
θὰ φύτευε τὸ Σταυρὸ στὰ ἐδάφη τῶν
ἀχνώστων, ὅσα θὰ πατοῦσε τὸ πόδι τῶν
Καυκοῦσταδόν. Αὐτὴ ἦταν καὶ ἡ θέλη-

ση τῆς αὐτοῦ ἀγιότητος τοῦ Πάπα πού
στήν περίπτωσιν τοῦ Κορτζῆ ἔδωσε, ἐκ
τῶν ὑστερῶν εἶναι ἡ ἀλήθεια, τὴν ἐγκρι-
σιν του γιὰ τὰ γενόμενα. Λίγα μονάχα
χρόνια πρωτύτερα ἑνὸς ξακουστοῦ Πά-
πας, ὁ Ἰσπανὸς Ροδρίγος Βοργίας, ὁ
λεγόμενος Ἀλέξανδρος ὁ Ἕκτος, εἶχε
πάρει μιὰ ὑδρόγειο κ' ἓνα κοντύλι. Καὶ
χάραξε μιὰ γραμμὴν πού περνοῦσε ἀπὸ
τὸν Βόρειο Πόλο, - ἕναν δίκου του, ἄγνω-
στο στὴν κοσμογραφία, μεσημβρινὸν -
πού χάριζε τὴν Οἰκουμένη σὲ δύο, δικά
του καὶ τὰ δύο, ἡμισφαίρια. Καὶ ἔβγαλε
Βούλα παπικὴν πού πρόσταζε πῶς
ὅλες οἱ θάλασσες καὶ οἱ στεριεὶς πού
ἔβρισκονταν στὸ ἡμισφαίριον ἀνατολικά
ἀπὸ τὴν γραμμὴν, θὰ τὶς διαφέντευ-
αν οἱ Ἰσπανοί, καὶ ἐκεῖνες πάλι πού
ἐπεφταν στὰ δυτικὰ τῆς γραμμῆς του,
πᾶς τὶς ἐξουσίαζαν οἱ Πορτογάλοι.

—N. M. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΚΡΥΦΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΟΥΩΛΤΕΡ ΜΙΤΤΥ

Το σύντομο αυτό διήγημα, πρωτοδημοσιεύθηκε το 1943, την εποχή του πολέμου. Πολύ γρήγορα, ο Ουώλτερ Μίττυ, ο αγαθός ονειροπόλος άνθρωπος, έγινε ένα αγαπητό πρόσωπο. Οι Αμερικανοί στρατιώτες τον πήραν υπό την προστασία τους. Αεροπόροι βάπτισαν τα σκάφη τους με το φανταστικό «πόκετα - πόκετα» του Ουώλτερ Μίττυ και το όνομά του πέρασε στη γλώσσα και έγινε χαρακτηρισμός: «Αυτός είναι Ουώλτερ Μίττυ...».

Ποιν από δέκα χρόνια προβλήθηκε μία ταινία εμπνευσμένη από την «Κρυφή ζωή του Ουώλτερ Μίττυ», του Τζέιμς Θέρμπερ και η «Εκλογή» δημοσίευσε το διήγημα. Κατά καιρούς πολλοί αναγνώστες μας ζήτησαν να αναδημοσιεύσουμε το διήγημα αυτό που αντιπροσωπεύει το κλασικό αμερικανικό χούμορ και περιλαμβάνεται σε όλες τις σχετικές ανθολογίες. Τα παραμύθια που πλάθει ο Ουώλτερ Μίττυ, θυμίζουν σε πολλούς — αν όχι σε όλους — τις ήρωικές φαντασίες που απότολμούν κρυφά οι ίδιοι, όταν το σκοτάδι σβήνει την πραγματικότητα.

Θά περάσουμε!», η φωνή του κυβερνήτη ήταν κοφτερή και κρύα σαν πάγος. Φορούσε τη μεγάλη του στολή, με όλα τα παράσημα και το ασπρο πλήκιο με τα πολλά χρυσά σιρηνία, βαλμένο λοξά πάνω από ένα ψυχρό γκρίζο μάτι.

«Δεν μπορούμε, κ. Κυβερνήτη! Νομίζω ότι θα έχουμε ανεμοστρόβιλο».

«Δεν σάς ρώτησα τι νομίζετε, υποσημαγέ Μπέρκ», είπε ο Κυβερνήτης. «Ανάψτε τους μεγάλους φανούς! Κρατήστε ύψος 8.500 πόδια. Θα περάσουμε!»

Ο θόρυβος των ελίκων αυξήθηκε: Τα πόκετα - πόκετα πόκετα - πόκετα. Ο κυβερνήτης κοίταξε τον πάγο που άρχισε να σχηματίζεται στο τζάμι, ύστερα έσκυψε στο τηλέφωνο και άρχισε να δίνει διαταγές. Οι άνδρες του πληρώματος έκτελωντας τις διαταγές στο τεράστιο υδροπλάνο του Ναυτικού, με τα όκτω μοτέρ, κοίταζαν ο ένας τον άλλον και χαμογέλασαν.

Ο Μίττυ θα τα βγάλη πέρα, έλεγε το χαμόγελό τους. Ο Μίττυ μας δεν φοβάται ούτε την κόλαση!

Μήν τρέχης τόσο! Πάμε σαν δαιμονισμένοι» είπε η κυρία Μίττυ. «Γιατί οδηγείς τόσο γρήγορα;»

«Χμ!», είπε ο Ουώλτερ Μίττυ. Κοίταξε τη γυναίκα του που καθόταν δίπλα του στο αυτοκίνητο και το βλέμμα του έδειχνε ένδολο και έκπληξη. Η γυναίκα του του φαινόταν σαν ξένη, σαν μια άγνωστη γυναίκα που του φώναζε μέσα από το πλήθος:

«Έτρεχες με 55», είπε η κυρία Μίττυ. «Ξέρεις ότι δεν μου άρσει να πηγαίνουμε πιο γρήγορα από 40. Και συ έφθασες τα 55.»

Ο Ουώλτερ Μίττυ οδηγούσε πάντα προς το Ουώλτερπερ σιωπηλός, ενώ το βουητό των ελίκων του SN 202, που περνούσε τη χειρότερη καταιγίδα που είχε συναντήσει ποτέ, χανόταν μακριά, στις βαθύτερες κρυφές γειτονιές του μυαλού του.

«Είσαι πάλι έκνευρισμένος», είπε η κυρία Μίττυ. «Είναι η μέρα σου σήμερα. Θά ήθελα να σ' έβλεπε ο γιατρός Ρένσου.»

Ο Ουώλτερ Μίττυ σταμάτησε το α-

τοκίνητο μπροστά στο κουρείο που θα πήγαινε η γυναίκα του:

«Θυμήσου να πάρης τις γαλότσες ένωσω θα είμαι στο κουρείο», του είπε η κυρία Μίττυ.

«Δεν χρειάζομαι γαλότσες», είπε ο Μίττυ.

Εκείνη έβαλε την πουδριέρα πάλι στην τσάντα της και άνοιξε την πόρτα του αυτοκινήτου για να βγεί.

«Αυτά τα έχουμε πει και άλλη φορά», είπε. «Δεν είσαι πιά νέος. Άλθθαι γιατί δεν φορείς τα γάντια σου; Τα έχασες τα γάντια σου;»

Ο Ουώλτερ Μίττυ έβαλε το χέρι στην τσέπη του και έβγαλε τα γάντια. Τα φόρεσε, αλλά μόλις εκείνη γύρισε την πλάτη της και μπήκε στο κουρείο, τα έβγαλε πάλι. Πέρασε από δρομολόγους, χωρίς σκοπό, αρκετή ώρα, και ύστερα προσπέρασε το νοσοκομείο για να πάη ν' αφήσει το αυτοκίνητο σ' ένα γκαράζ εκεί κοντά.

Είναι ο εκατομμυριούχος τραπεζίτης Ουέλλινγκτον Μάκ Μίλλαν», είπε η όμορφη νοσοκόμος.

«Άλθθαι!», είπε ο Ουώλτερ Μίττυ βγάζοντας με προσοχή τα γάντια του.

«Ποιανού άρρωστος είναι;»

«Του δρος Ρένσου και του δρος Μπένιμπον, ήρθαν όμως και δύο ειδικοί, ο γιατρός Ρέμινγκτον από τη Νέα Υόρκη και ο Μίτφορντ από το Λονδίνο. Τον έφεραν αεροπορικώς.»

Μια πόρτα άνοιξε στην άκρη του στενού μακρου λευκού διαδρόμου και βγήκε ο γιατρός Ρένσου. Φαινόταν κουρασμένος και ανήσυχος.

«Γεια σου, Μίττυ» είπε. «Αντιμετωπίζουμε ένα τρομερό πρόβλημα. Είναι ο Μάκ Μίλλαν, ο τραπεζίτης και στενός φίλος του Ρούζβελτ. Όστρέοις του δικτυλιδικού σωλήρος. Θά ήθελα να ξεριχθεις και σ' υπό ματιά!»

«Ευχαριστώ», είπε ο Μίττυ.

Στο χειρουργείο έγιναν ψιθυριστά οι συστάσεις. Ο δρ Ρέμινγκτον, ο δρ Μίττυ, ο δρ Μίτφορντ.

«Έχω διαβάσει το εξαιρετικό σύγγραμμά σας για την στρεπτοθρίκωση», είπε ο Μίτφορντ. «Θαυμάσια εργασία!...»

«Ευχαριστώ», είπε ο Ουώλτερ Μίττυ.

«Δεν ήξερα πως ήσουν στην Αμερική.

Τί μάς θέλατε έμάς αφού ήσουν στην Αμερική;»

Εκείνη την ώρα ένα μεγάλο πολιτικό μηχανήμα που ήταν συνδεδεμένο με το τραπέζι του χειρουργείου με πολλούς σωλήνες και καλώδια, άρχισε να παράγει κάτι παράξενους θορύβους: Πόκετα - πόκετα - πόκετα.

«Το καινούργιο μηχανήμα για νάρκωση κάτι έπαθε», είπε ένας βοηθός. «Και δεν υπάρχει κανείς στις Πολιτείες που να ξέρη να το διορθώσει. Τί θα γίνουμε τώρα!»

«Ήσυχασε παιδί μου», είπε ο Μίττυ σιγανή, ψύχραιμη φωνή. Πλησίασε το μηχανήμα που είχε αρχίσει να παράγει πόκετα - πόκετα - κουίπ! πόκετα - πόκετα και άρχισε να γυρίζει επιδέξια διακόπτες.

«Αδωστε μου ένα στυλό» είπε.

Κάποιος του έδωσε ένα στυλό και ο Μίττυ έβγαλε ένα χαλασμένο μηχανικό λινδόρ και έβαλε στη θέση του το στυλό.

«Αυτό θα κρατήση για ένα χέρι», είπε. «Εξακολουθήστε την έγχυση.»

Ο Ρένσου ξαφνικά χλόμωσε.

«Φοβούμαι ότι άρχισε η καρδιά», είπε νευρικά. «Συνεχίζεις έσύ, Μίττυ.»

Ο Μίττυ τον κοίταξε, κοίταξε και σοβαρά, αβέβαιη όψη των δύο μελών ειδικών:

«Αν θέλετε», είπε.

Του έβαλαν μια μπλούζα, του έβαλαν μάσκα, γάντια. Οι νοσοκόμες του σαν ένα γυάλιστρο...

Το νου σου, φιλαράκο! Θα τρέμω ρη!»

Ο Ουώλτερ Μίττυ φρενάρισε, έπαιξε με το αυτοκίνητο, έπαιξε με το αυτοκίνητο, έπαιξε με το αυτοκίνητο.

«Δεν ήρθες σωστά από δω», είπε ο φύλακας του σταθμού αυτοκινήτων.

«Σωστά...» μουρμούρισε ο Μίττυ ποντάς με περιέργεια τον Μίττυ.

«Αφήστε το αυτοκίνητο, αν θέλετε, έδω», είπε ο φύλακας «θα το πάρω μέσα.»

Ο Μίττυ βγήκε από το αυτοκίνητο.

«Αν θέλετε μου αφίνετε και το αυτοκίνητο, έδω», είπε ο φύλακας.

«Ω, ναι», του απάντησε ο Μίττυ του το έδωσε.

Ο φύλακας πήδηξε στο αυτοκίνητο, έκανε πίσω με ύψος πολύξερο και βγήκε και έβαλε το αυτοκίνητο στη γκαράζ.

Αυτοί οι μηχανικοί είναι άνωτάτων σκεπτόταν ο Ουώλτερ Μίττυ καθώς περπατούσε. Νομίζουν πως τα ξέρουν όλα.

Μια φορά μπερδεύτηκε άσχημα σ' οίδα και πέρασε ένας νεαρός με ράβαλο και την ξεμπέρδεψε.

«Είμαι ο Μίττυ Μίττυ, ο Μίττυ Μίττυ, ο Μίττυ Μίττυ», είπε ο Μίττυ.

«Είμαι ο Μίττυ Μίττυ, ο Μίττυ Μίττυ, ο Μίττυ Μίττυ», είπε ο Μίττυ.

«Είμαι ο Μίττυ Μίττυ, ο Μίττυ Μίττυ, ο Μίττυ Μίττυ», είπε ο Μίττυ.

«Είμαι ο Μίττυ Μίττυ, ο Μίττυ Μίττυ, ο Μίττυ Μίττυ», είπε ο Μίττυ.

«Είμαι ο Μίττυ Μίττυ, ο Μίττυ Μίττυ, ο Μίττυ Μίττυ», είπε ο Μίττυ.

δεν θα μπορούσα να κάνω τίποτα μόνο μου. Περπατώντας πάτησε σε κάτι νερά. «Γαλότσες», είπε μόνος του και άρχισε να ψάχνει για κανένα μαγαζί.

Όταν βγήκε πάλι στο δρόμο με τις γαλότσες πακέτο στο χέρι του, έσπασε το κεφάλι του να θυμηθεί τί άλλο του είχε πει η γυναίκα του να αγοράση. Του είχε πει δυο φορές προτού ξεκινήσουν από το σπίτι για να έλθουν έδω. Δεν τις πολυσυμπαθούσε αυτές τις έκστρατες στην πόλη γιατί πάντα γινόταν κάτι στραβό. Όδοντόπαστα, ξυραφάκια, βαμβάκι; Όχι. Βουρτσάκι δοντιών, ντί - ντί - τί, σόδα, άσπι- τέλειψε τον άγωνα. Εκείνη όμως θα το θυμόταν.

«Πού είναι το τάδε;» θα ρωτούσε. «Μη μου πής ότι το ξέχασες!»

Ένας έφημεριδοπώλης άρχισε να φωνάζει κάτι για την απόφαση της μεγάλης δικής του Ουώλτερπερ.

Γιας αυτό θα βοηθήση τη μνήμη σου», είπε ο εισαγγελέας και έσπασε ένα βαρύ αυτόματο μπροστά στον ήμερο άνθρωπο που καθόταν στο δρόμο.

Ο Ουώλτερ Μίττυ πήρε το καλά και το εξέτασε καλά με ύψος ειδικού.

«Αυτό είναι το Γουέμπλεϊ Βίκερς 30.80 το δικό μου», είπε ήσυχα.

Ένας ψιθυρός συγκινήσεως άκούστηκε κοντά τους.

«Σημάδεύεις στην εντέλεια με όποιον όπλο, δεν είναι έτσι; Είσαι από τους καλύτερους του κόσμου», είπε ο εισαγγελέας.

«Απομαρτύρομαι!» φώναξε ο συνηγορός.

«Αποδείξαμε ότι ο κατηγορούμενος δεν μπορεί να έχει πυροβολήσει αυτός. Αποδείξαμε ότι είχε επίδεσμο στο δεξί του χέρι τη νύκτα της 14ης Ιουλίου.»

Ο Ουώλτερ Μίττυ σήκωσε νευρικά το χέρι του και όλοι σάπασαν.

«Με οποιοδήποτε όπλο» είπε αδιάφορα, «μπορούσα να σκοτώσω τον Γκρέγκορν με το πιστόλι μου.»

Στην αίθουσα έγινε πανδαιμόνιο. Πάνω από όλους ακούστηκε μια γυναικεία φωνή και ξαφνικά μια ωραία μελαγχρωή Ουώλτερ Μίττυ.

«Παλάστρο!», ακούστηκε μια φωνή και το βάθος της αίθουσας.

Μπισκότα για το σκυλάκι!», θυμήθηκε ξαφνικά ο Ουώλτερ Μίττυ. Σταμάτησε στη μέση του δρόμου και τα κτίκια του Ουώλτερπερ πρόσαλαν μέσα του περνούσαν πάλι γύρω του. Μια γυναίκα περνούσε γέλασε.

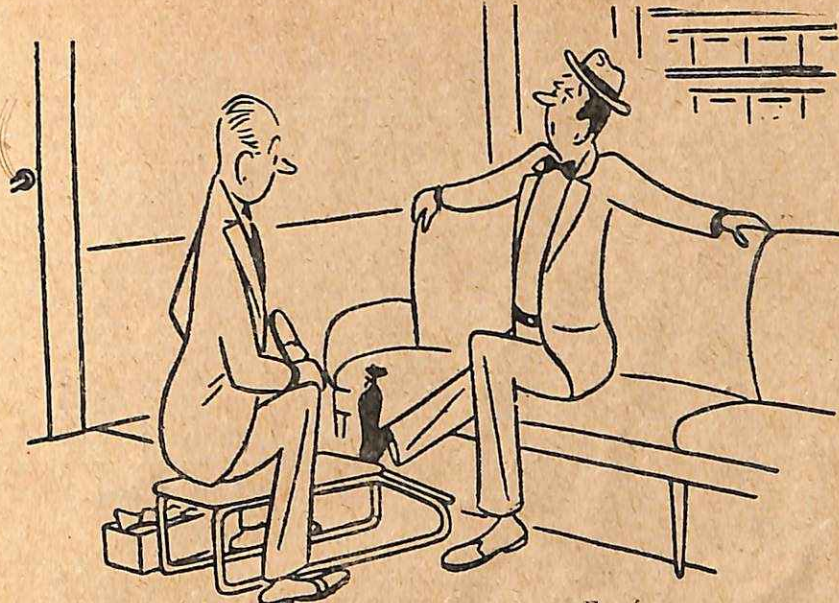
«Αυτός μιλάει μόνος του!», είπε στη Μίττυ.

Έβαλε λίγο κονιάκ και ήπιε, ύστερα σηκώθηκε και πήρε το αυτόματο.

«Είναι σαφώς δολοφονία χιλιόμετρα μέσα από μια κόλαση», είπε ο Μίττυ.

«Τι σημασία έχει; Όλη η ζωή έτσι δεν είναι;» είπε μαλακά.

Το καινούδι άκουγόταν τώρα πιο δυνατά. Ακούγονταν καθαρά τα πολυβόλα και από κάποιον πιο μακριά τα καινούργια

«Όχι, δεν είμαι παντρεμένος. Γιατί;»

«Στο κουτί επάνω γράφει: Τα σκυλάκια κάνουν γάβ! μόλις το δούν», είπε.

Η γυναίκα μου θα έχη τελειώσει απ' το κουρείο σε ένα τέταρτο, σκέφθηκε ο Μίττυ κοιτάζοντας το ρολόι του, έκτος αν καθυστερήση στο στέγνωμα. Καμιά

φορά το στέγνωμα άργει. Και δεν της άρεσε να φύγη μόνη της. Θά τον ήθελε να την περιμένει, όπως συνήθως. Βρήκε

μια αναπαιτική πολυθρόνα στην αίθουσα άναμονής κοντά στο παράθυρο και κάθισε δάζοντας χάμω δίπλα του τις γα-

λότσες και τα μπισκότα. Πήρε ένα παλιό περιοδικό και το ξεφύλλισε.

«Μπορεί μια δύναμις να κατακτήση τον κόσμο με την αεροπορία;»

Ο Ουώλτερ Μίττυ κοίταξε τις φωτογραφίες με τα βομβαρδιστικά και τα γκρεμισμένα σπίτια.

Ο υποσημαγός Ράλεϋ χτυπήθηκε, κύριε σημαγέ», είπε ο σημαγός.

«Ο σημαγός Μίττυ τον κοίταξε. «Στείλτε τον στο νοσοκομείο», είπε κουρασμένος. «Θά πετάσω μόνος.»

«Μα δεν μπορείτε», είπε ο σημαγός ανήσυχος. «Χρειάζονται δυο για το βομβαρδιστικό και οι φίλοι δεν άστεϊνούνται. Από έδω ως το Σωλιέ θα βρήτε τα πουλιά του Φόν Ρίχτμαν.»

«Κάποιος πρέπει να χτυπήση την αποθήκη των πολεμοφοδών», είπε ο Μίττυ. «Θά πάω.»

Έξω από το χαράκιμα χαλούσε ο κόσμος.

«Το φράγμα προς πυκνώνει, κύριε σημαγέ», είπε ο σημαγός.

«Μια φορά ζούμε, φίλε μου!» είπε ο Μίττυ.

Έβαλε λίγο κονιάκ και ήπιε, ύστερα σηκώθηκε και πήρε το αυτόματο.

«Είναι σαφώς δολοφονία χιλιόμετρα μέσα από μια κόλαση», είπε ο Μίττυ.

«Τι σημασία έχει; Όλη η ζωή έτσι δεν είναι;» είπε μαλακά.

Το καινούδι άκουγόταν τώρα πιο δυνατά. Ακούγονταν καθαρά τα πολυβόλα και από κάποιον πιο μακριά τα καινούργια

φλογοβόλα: πόκετα - πόκετα - πόκετα... Ο Ουώλτερ Μίττυ πήρε να βγή από το χαράκιμα σφινρίζοντας:

«Auprès de ma blonde qu'il fait beau, j'ai beau»

Κάτι χτύπησε τον ώμο του.

«Σε γυρεύω τόσην ώρα», είπε η κυρία Μίττυ. «Τί έπαθες και κρύφτηκες σ' αυτή την πολυθρόνα; Πώς ήθελες να σε δω;»

«Με βρήκες», είπε άργα ο Ουώλτερ Μίττυ.

«Τί είπες; Πήρες αυτό που σου είπα; Τα μπισκότα για το σκυλάκι; Τί είναι μέσα στο πακέτο;»

«Γαλότσες», είπε ο Μίττυ.

«Και δεν ήξερες να τις φορέσης στο μαγαζί;»

«Σκεπτόμουν», είπε ο Μίττυ. «Το συλλογίστηκες ποτέ ότι καμιά φορά σκέπτομαι;»

Εκείνη τον κοίταξε:

«Όταν πάμε στο σπίτι θα σου βάλω θερμόμετρο», του είπε.

Βγήκαν έξω και τράβηξαν για το γκαράζ να πάρουν το αυτοκίνητο. Όταν έφθασαν στο φαρμακείο της γωνιάς η κυρία Μίττυ σταμάτησε και είπε:

«Περιμένε με μια στιγμή, κάτι ξέχασα. Δεν θ' άργήσω.»

Βεβαίως άργησε και ο Ουώλτερ Μίττυ άναψε ένα τσιγάρο. Άρχισε να δρέχει, να δρέχει μελαγχολικά, σιωπηλά. Ο Ουώλτερ Μίττυ στεκόταν κολημένος στον τοίχο και κέπνιζε. Ακούμπησε στον τοίχο.

Στο διάβολο να πάτε μ' αυτό το παντήλι», είπε ο Ουώλτερ Μίττυ περιφρονητικά. Τράβηξε ακόμη μια ρουφηξιά και πέταξε το τσιγάρο. Ύστερα, με ένα λεπτό φευγαλέο χαμόγελο στα χείλη, αντίκρινε το απόσπασμα. Σητός, ακίνητος, άρρωστος και περιφρονητικός, ο Ουώλτερ Μίττυ, ο ακατάβλητος, κράτησε και πέρα από τον τάφο το μυστήριό του.

—JAMES THURBER

του Ποιητή με τὸν κριτικό του: Σ' αὐτόν, πλούσιο ἀπὸ εὐστοχα κριτικά παρατηρήματα συνεχίζεται ἡ ἀνατομία τῆς συνειδήσεως τοῦ Ποιητῆ ἀπὸ τὸν κριτικό, ἐνὸς Ποιητῆ ποὺ ἔφτασε ἥδη στὸ κορύφωμα τῆς ἀποδόσεώς του καὶ ἤδη προσβλέπει πρὸς τὴν κάμψη. Ἡ στιγμή τῆς ἀκμῆς εἶναι συγχρόνως καὶ ἡ ἀφετηρία τῆς παρακμῆς. Ἔτσι εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Εἶναι, ἐξ ἄλλου, καίρια τὰ παρατηρήματα τοῦ κριτικοῦ στὸν ὑπομνηματισμὸ τῆς ποιητικῆς συλλογῆς «Οἱ Βωμοὶ» τοῦ Παλαμά. Ἐδῶ ἀκριβῶς ἐντοπίζεται τὸ καλλιτεχνικὸ μέστωμα τοῦ Παλαμά. Πολὺ σωστὰ παρατηρεῖ ὁ κριτικὸς πὼς «Οἱ Βωμοὶ» ἀντιπροσωπεύουν τὴν «μᾶλλον ἀποφασιστικὴ στιγμὴ τῆς ποιητικῆς πορείας τοῦ Παλαμά ὅπου ἀχνοφαίνεται μέσ' ἀπὸ τοὺς στίχους του ἡ κρίσιμη, καὶ ὅπως ἀποδείχθηκε, ὀριστικὴ καμπὴ τῆς πνευματικῆς του «ζωῆς». Ἔχει καὶ ἡ κριτικὴ τὰ ἐκλεκτά τῆς ἔργα. Νομίζω πὼς «Ὁ Παλαμὰς καὶ ἡ ἐποχὴ του» τοῦ κ. Αἰμιλίου Χουρμουζίου εἶναι τὸ ἐκλεκτὸ ἔργο τῆς νεοελληνικῆς κριτικῆς. Μπορεῖ ἄνετα νὰ παραβληθῇ μὲ τὰ μεγάλα ξένα ὑποδείγματα, μὲ τὰ «Τριάντα χρόνια Γαλλικῆς ζωῆς» τοῦ Τιμπωντέ, μὲ τὸ τρίτομο ἔργο γιὰ τὸν Γκάιτε τοῦ Γκούλτοφκ, μὲ τὴς «Κοιμένες μέσα στὴ βιβλιοθήκη» τοῦ Γκῶς.

—Κ. Ι. ΔΕΔΟΠΟΥΛΟΣ

И «ЕКЛОГН»

Δέχεται
εὐχαρίστως συνεργασίες :
Διηγήματα
Ποιήματα
Ἀνέκδοτα (ἐλληνικά,
πρωτότυπα)

Οἱ ἀποστολεῖς θὰ λαμβάνουν
ὅπως δὴ ποτε ἀπάντησι καὶ
σὲ περίπτωσι ἀποδοχῆς, θὰ
πληρῶνονται ἀμέσως μὲ τις
τρέχουσας τιμὰς δημοσιο-
γραφικῶν συνεργασιῶν.

ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ
ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΙΣΤΡΕΦΩΝΤΑΙ

Σημ. — Προτιμῶνται τὰ χειρόγραφα τὰ εὐανάγνωστα, τὰ γραμμένα ἀπὸ τῆς μίας πλευρᾶς τοῦ χαρτιοῦ, μὲ μεγάλα περιθώρια.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ : Κανακάκη, Κολέφα, Μυταρά, Μο-
ζάκη, Πανουργιά, Παρμακέλλη, Γουναρίδη, Τσ-
λάκη, Τσολάκου — και Χαλκογραφιών Μουσεί-
ου.

Πλήθος οι έκθέσεις κι αυτό το δεκαπενθήμερο στις υπεράριθμες αίθουσες της Ἀθήνας. Κάποτε, είχαμε τὸ παράπονο, πὼς οἱ αἰθουσές μας δὲν ἦταν ἀρκετές, γιὰ νὰ περιλάβουν τὶς ἐκδηλώσεις τῶν ἑικαστικῶν τεχνῶν· τώρα όμως, θὰ πρέπει μᾶλλον νὰ μεγαλωθεῖ γιὰ τὴν ὑπερεπάρκεια ποὺ ἀποκτήσαμε. Ἄν ἐξαίρεση κανεῖς τὶς δυο-τρεῖς καλὰ ὀργανωμένες γκαλλερὶ, τὸν Ζυγὸ, τὸν Ἀρμό, τὶς Νέες Μορφές, ποὺ μᾶς προσφέρουν μὲ ἐκλεκτικότητα τὴν παραγωγή τῶν καλλιτεχνῶν μας, γίνω-στών ἡ νέων, καὶ πραγματικὰ προά-γουν τὴν τέχνη, οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς ὑπόλοιπες αἰθουσες μᾶς βάζουν ἕνα στενὸχώρο πρόβλημα: Κατὰ πόσο καὶ ἂν βοηθῇ ἀντικειμενικὰ τὴν προκοπὴ τῆς τέχνης, ὑποκειμενικὰ τὸν καλλιτέ-χνη καὶ γενικὰ τὴν αἰσθητικὴ καλλιέ-ρεια τοῦ κοινοῦ, ἡ εὐκολία ποὺ ἔχει ὁ-ποιοσδήποτε καλλιτέχνης, ἡ ὁποιοσδή-ποτε, ποὺ νομίζει, ὅτι εἶναι καλλιτέχνης, νὰ ὀργανώῃ ἀνεξέλεγκτα ἐπίδειξη τῆς ἐργασίας του. Ἡ ἐπικριση τῆς κριτι-κῆς ἢ ἡ ἄρνησή της ν' ἀσχοληθῇ με-τὶς ἀνάξιες καὶ γι' αὐτὸ βλαβερές ἐκ-δηλώσεις τῆς τέχνης, δὲν θεραπεύει τὸ κακό· γι'αὐτὸ τὸ κακὸ προβάλλεται καὶ πάλι μέσα στὸν τύπο καὶ μάλιστα μὲ τὸν χειρότερο τρόπο: διπλά - διπλά μὲ τὸ καλὸ. Ὅποτε, ἡ καλὴ τέχνη χάνει τὴν παιδευτικὴ της, δηλαδὴ τὴν κοινωνικὴ της σημασία. Οἱ ἡμεριδὲς ἀναγγέλ-λουν καὶ σχολιάζουν κολακευτικά, χω-ρὶς καλλιτεχνικὴ ἐυθύνη, τὶς κακὲς ἐκ-θέσεις καὶ δημοσιεύουν μάλιστα καὶ

κλισὲ τῶν ἔργων, γιὰ νὰ βεβαιώσουν τὴν ἄριστη ποιότητα τοῦ ἐμπορεύματος. Ἀλλὰ τότε, πῶς νὰ σταθῇ καὶ νὰ ξεχωρίσῃ, δίπλα σ' αὐτὴ τὴ δημοσιότητα, ἡ πραγματικὰ καλὴ τέχνη; Πῶς θὰ ἐντυπωσιασθῇ τὸ πλατύτερο κοινό, γιὰ νὰ πάῃ στὶς καλὲς ἐκθέσεις νὰ ἰδῇ, νὰ προσπαθήσῃ νὰ καταλάβῃ, νὰ ὀξύνῃ τὸ μάτι, τὸ μυαλό, τὸ γούστο του; Θὰ μπορούσε πολλὰ νὰ περιμένῃ ἡ τέχνη μας ἀπὸ τὸν τύπο, ἀν ὁ τύπος ἀναλαμβάνει τὶς εὐθύνες του - εὐθύνες, ποὺ πρόθυμα ἀναλαμβάνει γιὰ δ-

Λα τὰ ἄλλα κοινωνικὰ φαίνεται ὅτι αὐτὸς σταθερὰ προσόντα, ἰδιω-
 προβολὴ τῶν καλῶν καλλιτεχνικῶν ἀπο-
 τοῦ ἔργου τοὺς ἔχει πρωταρχικὴ σημα-
 σία γιὰ τὴν προκοπὴ τῆς τέχνης.
 σι. Μὲ ποιὸν τρόπο δὲν εἶναι τοῦ ποιο-
 τος νὰ μελετηθῇ λεπτομερειακά.
 μὲ τὴ δημιουργία κρατικῶν αἰθουσῶν
 μόνιμης ἢ περιοδικῆς ἐκθέσεως ἐργα-
 σύγχρονης παραγωγῆς, μὲ τὴν ἐκπα-
 διθλίωσιν - λευκωμάτων ἐλληνογλωσσῶν
 καὶ ξενογλωσσῶν (ἐφ' ὅσον βέλουν
 νὰ προβάλουν καὶ γενικότερα τοῦ πο-
 πο μας), μὲ βραβεῖα καὶ ἀγαθὰ ἐργα-
 γων, μὲ ἐνίσχυση ὑλικῆ τῶν καλλιτε-
 κῶν περιοδικῶν, μὲ τὸ ραδιόφωνο καὶ
 Ἄπο τὴν ἄλλην μερίᾳ πάλι, ἐκείνη ἐν-
 χος τῶν ἐκθέσεων ποὺ γίνονται, ἐπὶ
 κίνδυνος. Οἱ ἴδιες ὁμως οἱ γυαλ-
 (καὶ διαχωρίζουμε τίς δυὸ καὶ πάλιν
 ἀναφέρθηκαν πρὸς πάντα καὶ ποὺ
 τουργεῖν μὲ ὑπευθυνότητα) θὰ εἶναι
 νὰ, τοποθετήσουν τὸν στόχον τοῦ
 ψηλὰ ἀπὸ τὴν ἐπιχειρηματικὴν ἐπι-
 μότητα στὸ χωρὸ τοῦ κοινωνικοῦ
 τουργήματος καὶ νὰ λογαριάσουν
 στὸ τέλος θὰ ἀνέβαινε καὶ ἡ ἐπι-
 τους ἀπόδοσις. Ἐπίσης θὰ ἐπρεπε
 προστεθῇ καὶ τοῦτο, γιὰ τὰ καλὰ
 σωματεῖα, ποὺ παραχωροῦν μὲ πο-
 μία τῆς αἰθουσῆς τοὺς γιὰ ἐκθέ-
 Ἡ προκοπὴ τῆς τέχνης δὲν εἶναι
 σι φιλαθρωπίας.

Η αἴθουσα ἐκθέσων «Ἀρμό-
 κλείτου 21), μᾶς παρουσιάζει
 τα ἔργασιας ἐννέα νέων καλλιτε-
 καὶ ὀνομάζουμε δείγματα ἔργων.
 Ἔργα αὐτὰ τῶν νέων καλλιτεχνῶν
 τί ἀκόμη δὲν ἔχει κλείσει ὁ κύκλος.
 ἀποτελοῦν εὐγενεῖς κρούσεις,
 καὶ προσπάθειες ἀναζητήσεων ποὺ
 διαγράφουν γιὰ τοὺς περισσότερους
 μιὰν ἑλπιδοφόρα πορεία.

Ο Δ. Μυταράς ἴσως εἶναι
 ξιοπρόσεκτος ζωγράφος
 οὐς ἐκθέτες. Ἐχει εἰλικρίνεια
 ἀνταρξάντων καὶ ἀσύνδετοι.

ρισμένη αισθητικήν αντίληψη
τα καὶ εὐαισθησία. Ἡ ὄρθια
του εἶναι καλὰ στημένη, ἀνετα-
σμένη, μ' ἐκεῖνο τὸ «τίποτε»,
ναι τὴν ξερὴ γραμμὴ εὐαίσθη-
τοῦ ἀναπλάθει καὶ ζωογονεῖ
κο. Ἡ μεγάλη του σύνθεσις
μα ἄρμονικὸ καὶ «ὀριστικὸ»
κάνει, ἔχει μιὰ καλὰ ὀργανω-
σπαιση καὶ οἱ κηλίδες τῆς, πα-
ρακινδυνευμένη πληθώρα
τοὺς τόνους του.

στα θαλμένες. Μὲ λίγα λόγια
πρὸ καλὸ ἔργο τῆς ἐκθεσῆς

ἐνδ:αφέρον. Κινεῖται βέβαια μέσα σὲ γνωστά πλαίσια, δὲν παρουσιάζει πρωτοτυπία - καὶ εἶναι ἰδιαίτερα ἓνα εἶδος, τοῦ ἀπαιτεῖ πρωτοτυπία γιὰ ν' ἀντεπεξέλθῃ στὴ διοργανοποίηση. Ὅπως οὐδὲ ποτε ὁμως ὁ νέος αὐτὸς καλλιτέχνης ξέρει νὰ χρησιμοποίησῃ μὲ γούστο καὶ μέσα στὸ σωστὸ νόημα, τὸ ὕλικό του.

Γενικά, η έκθεση του 'Αρμού, μας έδωσε τη χαρά της γνωριμίας με νέες δυνάμεις, που μπαίνουν στον καλλιτεχνικό μας στίβο.

Οἱ «Νέες Μορφές» (Βαλαωρίτου. 9Α),
 ἡμᾶς προσφέρουν μιὰ πολὺ ἐνδιαφέρουσα
 ἐκθεση χαλκογραφίας. Πρόκειται γιὰ
 ἕνα λεύκωμα χαλκογραφιῶν τοῦ Stefa-
 νιο Μουλινάτι, μὲ ἀντίγραφα καὶ πρωτο-
 τυπα σχέδια δασκάλων τῆς Ἀναγενήσε-
 ως, ποὺ ὄρισαν ἀποστολὰ στὸ Μουσεῖο Οὐ-
 φίτσι τῆς Φλωρεντίας. Ὁ Μουλινάτι
 (1741 - 1790) μαθητὴς καὶ συνεργάτης
 τοῦ Scacciati, εἶχε εἰδικεὺτὴ στὴν ἀντι-
 γραφὴ τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ τὸ ἐκτιθέ-
 μενο λεύκωμα ἀποτελεῖ ἕνα τμήμα ἀπὸ
 τὰ πάμπολλα ἔργα ποὺ ἀναπαρήγαγε.
 Τὸ λεύκωμα τὸ συνθέτουν πενήντα χαλ-
 κογραφικὰς πλάκες μὲ ἑκατὸν ἐβδομήν-
 τα σχέδια (ἀκουατίνα) στὸ φυσικὸ
 μέγεθος καὶ χρῶμα τῶν πρωτοτύπων
 σχεδιῶν μεγάλων δασκάλων, (Ραφαήλ,
 Μιχαηλάγγελου, Γκιρλαντάιο, Παρμε-
 τζιανίνο, Γκουίνο Ρένι, Καραβάτζιο,
 Περούτζινο, Λεονάρντο ντὰ Βίντσι καὶ
 ἄλλων) καὶ προσφέρθηκε στὰ 1774, ὁ-

πως λείει ή προμετωπίδα, στὸν προστάτη τῶν τεχνῶν Βασιλικὸ Πρίγκιπα τῆς Οὐγγαρίας καὶ Βοημίας, ἀρχιδούκα τῆς Αὐστρίας καὶ μεγάλου δούκα τῆς Τοσκάνας, Πέτρο Λεοπόλδου. Τὸ ἔργο αὐτὸ ἐκτελεσμένο σὲ μιὰ ἐποχὴ, ποὺ πλατύτερα κοινωνικὰ στρώματα τῆς ἀναγεννημένης Εὐρώπης ἀρχίζουν νὰ πλησιάζουν καὶ ν' ἀγαποῦν τὴν τέχνη, ὑπηρετεῖ τὴν χαρακτηριστικὴ κατὰ τὸν καλὸ λόγο τὴν ὑπάρξεώς της, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὴν διακόσμηση τοῦ διβλίου καὶ τὴ διάδοση τοῦ ἔργου τέχνης. Ἀντιπροσωπεύει τὴ λαμπρότερη περίοδο τῆς χαλκογραφίας μὲ τὴν ἀκρίβεια, τὴν εὐλυγισίαν καὶ τὴ γνησιότητα της, εἶναι ἓνα ἔργο ποὺ ἐκτελεῖ τὸν προορισμὸ του σχεδὸν τέλεια, μέσα στὶς δικές του ἀποκλειστικὰ δυνατότητες. Βέβαια, στὶς μέρες μας, θὰ ἦταν ἀκατανόητη μιὰ χαλκογραφικὴ ἀναπαραγωγὴ τῶν σχεδίων αὐτῶν, ποὺ ἀπαιτεῖ τόσο μόχθο καὶ τόση σπατάλη ἱκανοτήτων, ὄχι ἀπὸ λυτὰ δημιουργικῶν, ὅταν ὑπάρχει ἡ θαυτοτυπία, ποὺ θὰ μπορούσε νὰ κρατήσῃ ἀκέραιο τὸ τονικὸ κυμάτισμα τῆς γραμμῆς τοῦ σχεδίου τῶν μεγάλων δασκάλων, ποὺ καὶ στὶς πιὸ εὐτυχισμένες στιγμὲς τῆς χάραξης τοῦ Mulinari ἐξαφανίζεται. Ὅπωςδὴποτε, καὶ πέρα ἀπὸ τὴν πιστότητα τῆς ἀπόδοσης τῶν πρωτοτύπων σχεδίων, οἱ ἐκτιθέμενες χαλκογραφίες παρουσιάζουν, αὐτὲς καθ' ἑαυτὰς, ἕνα ἔργο ἐνδιαιφέρον.

—ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Γιὰ νὰ περνᾷ ἡ ὥρα

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΜΟΥ έπιασε κάποτε ένα μικρό λύκο και αποφάσισε να τον κρατήσει φυλακισμένο, αντί να τον σκοτώσει.

‘Ο λύκος μεγάλωσε, και ο πατέρας του έβαλε μία άγγελια στην έφημερίδα ζητώντας κάποιον να τον γυμνάσει. Παρουσιάστηκαν δύο. Μία νεαρή, όμορφη κοπέλα, κ’ ένας κακοντυμένος, γερασμένος άνθρωπος.

Έβγαλε πρώτα από

Ὁ πατέρας μου ζήτησε πρώτα ἀπὸ τὴν κοπέλα νὰ μὴλὶ στό κλουβί, καὶ νὰ μᾶς δεῖξη τί μπορούσε νὰ κάνει. Ἐκεῖνη πράγματι μῆλκε, πλησίασε τὸ λύκο καὶ τοῦ φθίρισε δυὸ τρεῖς λέξεις. Τότε ὁ λύκος τὴν πλησίασε, ἔχωσε τὸ μουνσούνι του ἀνάμεσα στὰ γυνὰ της πόδια καὶ ἔμεινε νὰ γαϊδεύεται.

Καταπληκτος ο πατέρας ρώτησε: «Τι λές, μπορείς γέρο και τόν ρώτησε: «Να πάω ο διάβολος, και βέβαια μπορώ», φώναξε αγανακτισμένος εκείνος. «Βγάλε από εκεί μέσα το λίκνο και βλέπουμε...»

Constellation

«Βγάλε από εκεί μέσα
που με...».

ΕΝΑΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ αισθανόταν πολύ
 άσχημα στην ύγεία του και ζήτησε
 τηλεφωνικώς από ένα διαπρεπή γιατρό,
 να του κλείσει ένα ραντεβού. Η γραμμα-
 τεύς απάντησε πως μόνον δύοτερα από

τρεις εβδομάδες μπορούσε να το κλείσει
ραντεβού.
«Τρεις εβδομάδες!» φώναξε ανήσυχος
ο άρρωστος. «Μά μέχρι τότε μπορεί
και να έχω πεθάνει...»
«Ω, μη στενοχωριέστε, μπορούμε
θανάσιμα να ανηρώσουμε το ραντεβού
σας...» απάντησε η γραμματέας.

Dublin Opinion

ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ για πρώτη φορά
ένας εαυβάτης ηγούζει δύο τὸ αεροπλάνο
καὶ περιεργάζεται τὰ πάντα. Σὲ μι-
στιγή, βάζοντας τὸ κεφάλι του στὴ
ἄνοιγιά τῆς πόρτας τοῦ θαλάμου ὁδη-
γῆσεως βλέπει τὸν πιλότο νὰ ἐτοιμάζεται
νὰ διαβάσῃ ἓνα βιβλίο μὲ τὸν τίτλο
«Μάθετε νὰ ὁδηγῆτε αεροπλάνο σὲ 2
μυῖντα».

Corone

ΕΝΑ ΑΓΟΡΙ ἀρχίζει νὰ καπνίζει στ
δεκατέσσερα γιὰ νὰ δείξη πὼς ἔγιν
ἄνδρας. Τριάντα χρόνια ἀργότερα προσ
παθεὶ νὰ κόψει τὴ καπνιστή μὲ τὸν ἴδι
ον ἀντικαπνιστικὸ σκοπό.

Pourquoi Pas

θέση έχουν δέβαια οι γυναίκες. 'Εκείνον θα μαζέψει ένα βράδυ στο πολυτελέστατο αυτοκίνητό της ή κόρη του Μιλανέζου εργοστασιάρχη, ή Μανταλένα ('Αννού Αίμέ), για μια έρωτική νύχτα στο σπίτι μιας εταίρας. 'Εκείνος - πάντα λόγω εργασίας - θα ανάλαβει να συνοδεύσει στην νυχτερινή Ρώμη την ξένη «στάρ» ('Ανίτα 'Εκμπεργκ) και θα δεχθεί τις γροθιές του μέθυσου μνηστήρα της όταν, τις πρωινές ώρες, την φέρνει πίσω στο ξενοδοχείο της. Σε κάθε «κύκλο» κοινωνικό, ο Μαρτσέλλο έχει και μια έρωτική περιπέτεια. Πάντα πρόχειρη, χυδαία, βαρετή σαν κάθε κοσμικό καθήκον. Στο σπίτι του όμως τον περιμένει μια πεντάμορφη γυναίκα, ή 'Εμμα ('Υδόν Φυρνά), έντονη και λαϊκή, με τον απέραντο έρωτα της αλλά και την άλλο τόσο απέραντη μα άσφυκτική ανάγκη της να τον παντρευτεί και ν' αποκτήσει μαζί του παιδιά. 'Η 'Εμμα είναι ή πιό «άληθινή» σχέση του Μαρτσέλλο μα ούτε αυτή τον ικανοποιεί στην αναζήτησή του για κάτι «άλλο». Τί είναι αυτό το «άλλο» ο Μαρτσέλλο δεν το ξέρει καί, δυστυχώς, δεν έχει τη δύναμη να αντίσταθι στο ρεύμα της «Γλυκειάς Ζωής» που τον παρασύρει κάθε μέρα και περισσότερο, αφαιρώντας του τον χρόνο και τη διάθεση να ψάξει έξω ή μέσα του για το κάτι «άλλο». Στην αναζήτησή του αυτή - όποτε έχει καιρό να την θυμηθι δέβαια! - τον στηρίζει μία πίστη, ή πίστη στην ευτυχία του έκλεκτου φίλου του Στάινερ ('Αλαιν Κυνύ), ενός διανοούμενου που έχει βρεί την ισορροπία και την ευτυχία. 'Ο γάμος του Στάινερ είναι σωστός, τα παιδικά του έκτακτα, το σαλόνι του συγκεντρώνει ό,τι το καλύτερο έχει να επιδείξει ο λεγόμενος «κόσμος των γραμμάτων και των τεχνών». Γι' αυτό και το χτύπημα για τον Μαρτσέλλο είναι φοβερό όταν ένα τηλεφώνημα της αστυνομίας ζητεί τη βοήθειά του: 'Ο Στάινερ, διανοούμενος, απομονωμένος από την καθημερινή αλήθεια δεν άνθεξε. Σκότωσε τα δύο του παιδιά και φύτεψε κι αυτός μια σφαίρα στο κεφάλι του. Αυτή ή ήττα, ή παράλογη και άνεξήγητη του Στάινερ, συντρίβει και την τελευταία έλπίδα του Μαρτσέλλο, το τελευταίο του ιδεώδες. Σ' ένα όργιώς «καλλιτεχνικό» πάρτυ, ξεσπά μεθυσμένος σε ύβρεις, λέγοντας στον καθέναν από τους παρευρισκομένους, τί ακριβώς είναι. 'Η αλήγη χαράζει. Οι μεθυσμένοι βγαίνουν στην άμμουδιά και βλέπουν ένα τερατώδες ψάρι, ψόφιο και θρωμερό, που τράβηξαν με τα δίχτυα τους οι ψαράδες. 'Από την άλλη μεριά του μικρού κόλπου, μια ξανθή, γλυκειά κοπέλα, προσωποποίηση της αθωότητας, κάτι προσπαθεί να πη στον Μαρτσέλλο. 'Η βοή της θάλασσας δεν τον εφίνει να την ακούσει καί, μετά λίγη μάταιη προσπάθεια, απομακρύνεται με τους ξευχτισμένους «φι-

λους» του που τον τραβούν όριστικά μαζί τους.

Αυτή ή τελευταία σκηνή με τον φανερό συμβολισμό της κατηγορήθηκε έντονα ακόμη και από τους υποστηρικτές του Φελλίνι ('Αλμπέρτο Μοράβια κ.ά.) που βρήκαν τον συμβολισμό φθηνό και εύκολο. 'Ακόμη περισσότερο όμως, κατηγορήσαν άλλοι στον Φελλίνι, την παθητικότητα του ήρωά του: μόνον μεθυσμένος βρίσκει το κουράγιο να βρική και πάλι ο θυμός του εκδηλώνεται με λόγια χωρίς αποτέλεσμα. 'Ο «ήρωας», λένε, πρέπει να είναι πιό «ζωντανός». Να πέφτει στο θάναθο, αλλά, σε μια ώρισμένη στιγμή, να αντίλαμπάνεται την πτώση του και ή στιγμή αυτή της κρίσεως να φέρνει τη λύση: τη νίκη ή τον θάνατό του. 'Οχι αυτήν την παθητική υποχώρηση.

Και άλλοι εξηγούνται ακόμη πιό ώμα:

«'Όταν δείχνεις μόνον χυδαία και ανούσια πράγματα, άψυχους και ανήθικους ανθρώπους, κινδυνεύεις να κάνεις ένα φιλμ χυδαίο, ανούσιο, άψυχο και ανήθικο. Τον σκόπελο τον έποφεύγεις μόνο αν παραθέσεις την κρίση συνειδήσεως, την αντίθεση, το βαθύτερο βλέμμα σου, την κατηγορία και τον οίκο σου και αυτό ο Φελλίνι, χρονικογράφος ενός σάπιου κόσμου, δεν το έκανε.»

Χρονικό ενός σάπιου κόσμου, το φιλμ είναι ασφαλώς. Όμως όσα ελαττώματα και αν βρή κανείς στην ήθικη «θέση» του Φελλίνι, το φιλμ του δεν παύει να είναι τεχνικά άσύγκριτο. Το κάθε επεισόδιο, είτε δραματικό είτε άπλως περιγραφικό είναι δοσμένο με έντονη σκληρότητα και αλύπητη αλήθεια. Καί υπογραμμίζεται από το «κόρο», τον χορό των φωτογράφων που ξεφυτρώνουν πάντα έτοιμοι, χωρίς οίκτο, ν' αποτυπώσουν το δράμα ή το παιχνίδι, εγκαίρως για την πρωινή έκδοση. Συχνά οι «φωτογράφοι» γίνονται μια επανάλυση συναισθηματικά ανυπόφορη όπως εκεί που παραμονεύουν το πρόσωπο της χήρας του Στάινερ όταν θα μάθει για τη φρικτή τραγωδία των παιδιών και του άνδρός της. 'Ανυπόφορη, μα αληθινή.

Το ίδιο έληθιν ή και συγχρόνως ανυπόφορη ή σκηνή του δήθεν θαύματος, των δύο παιδιών που παίζουν διαδίδοντας πώς είδαν το δράμα της Παναγίας. 'Η δεισιδαιμονία του κόσμου, ή άφιξη των άρρωστων που περιμένουν τη γιατρεία τους από τα δυο παιδιά και ή άφιξη της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου με τους τεράστιους προβολείς, αποτελούν μια άξέχαστη σκηνή.

Μεγάλο σκάνδαλο προκάλεσε ή σκηνή στον πύργο των άριστοκρατών. 'Ο Φελλίνι κατάφερε να εξασφαλίσει τη συμμετοχή των μεγαλύτερων ονομάτων της Ιταλικής άριστοκρατίας και τους

'Οντεσκάκι να παραχωρήσουν τον πύργο τους για τις λήψεις. Αυτοί οι άνθρωποι έπαιξαν διάφορα κομμάτια γι' αυτούς δεν είχαν κανένα νόημα, πεισμένοι ότι λάμβαναν μέρος άπλως για να φανή μια αθένητική γιορτή φιλμ. Τα άσύνδετα όμως κομμάτια γύρισαν, τακτοποιημένα με ψαλλικά κόλλα από τον Φελλίνι, άποτελούν την πιό άνατριχιαστική κατασκευή άπλως σάπιου κόσμου που σβήνει. 'Οντεσκάκι δεν είναι πλέον δεκτό στα πλαίσια της λεγομένης «μαύρης» άριστοκρατίας, της πιό δύσκολης, της άπαικτερο άνεκτικής.

Και όχι μόνον το μεγάλο κοινό άν χωριστή σε δύο κόμματα, σε όσους που να έκούη κανείς φράσεις όπως «Δεν του άρεσε ή «Γλυκειά Ζωή» και να σκεφθι κανείς, ό,τι τόσα χρόνια τον είχαμε για έξυπνο στην παραγωγή. 'Αλλά και το Βατικανό υπέπεσε σε τυφάσεις. 'Ο ένας καρδινάλιος έπαιβαινε στη λογοκρισία για να άδεια στην ταινία, ο άλλος την μάτιζε από τον άμβωνα.

Συμπέρασμα: 'Ο Φελλίνι έπαιζει και οι δημοσιογράφοι έχουν άνεξάντητο ύλικό. Καί αν άνητε δήτη καμιά παρέα, στο σπίτι ή σε χαροπλάστείο να συζητή ζωντανά τα χέρια και χάνοντας την χροιά, να είσαστε δέβαια πώς λώνουν για τη «Γλυκειά Ζωή».

ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ ΠΟΥ ΑΓΡΙΕΥΕ

(The Mouse that roared)

Στο χαριτωμένο, έγχρωμο αυτό γάκι, οι 'Αγγλοι προσπαθούν να σου άλλη μια φορά τον ξεπεσμένο νηματογράφο τους έκμεταλλευόμενος σατιρική φλέβα που τους έδωσε σως μετά από τον πόλεμο, τα πλάτη στην Εύρώπη με φιλμ σαν το έλαιο ή το Πίλμικον και έλλο, πώς εκείνα, με άγνωστους έρωτες, λα καλούς κωμικούς ήθοποιους, το «The Mouse that roared» έπαιζει μια άπίθανη, φανταστική ιστορία την έξαντλει από όλες της Τό άρχικό άστείο στην προκειμένη ρίπτωση είναι ή άμερικανική «Ένα μικροσκοπικό εύρωπαϊκό» διο υποφέρει οικονομικά και άπειζει να κηρύξει τον πόλεμο έναντι των 'Ηνωμένων Πολιτειών. 'Ελπίζει να θη φυσικά και ή 'Αμερική να το άποπως βοηθι σήμερα την την Γερμανία! Δυστυχώς για τον λεπτήβολο πρωθυπουργό του κράτους ο έπι κεφαλής του στρατού άποτου θρόνου, ξεχνώντας ότι παραδώσει το στρατό του άπομένο άπο είκοσι καλοκάγαθους με μεσαιωνικές στολές. 'Αμερική! Πιάνει δηλαδή τον άρχιστράτηγο και τον

έπιστήμονά της με την νεώτερη και καταστροφικότερη βόμβα του κόσμου, στην άγκαλιά του. 'Ο στρατός έπιστρέφει στη γηραιά Εύρώπη και το κρατίδιο είναι άπελπισμένο. Τί θα γίνη τώ τούς νικητάς όμως, τί θα τους κάνη; Βέβαια, όλα θα λυθούν κατά τον συμπαθέστερο τρόπο και ο Διάδοχος θα παντρευτή τη χαριτωμένη κόρη του έπιστήμονα. 'Εν τώ μεταξύ όμως παρακολουθούμε πολλά άριστουργήματα του Γκι-αυ π.χ. αλλά που κρατούν σε εύθυμη διάθεση τον θεατή μέχρι τέλους. 'Ο 'Αγγλος κωμικός Πήτερ Σέλλερς στον όπλο ρόλο του Διαδόχου και της... έλαιο τα πάντα μένουν σε χαμηλό, άπλως εύχριστο επίπεδο, και τα περισσότερα εύρηματα όπως εκείνο π.χ. της βόμβας που την παίζουν σαν να ήταν μπέ-ζαλ (άντιγραφή του παλιού «Σκάνδαλου Νέρωνος») δεν είναι πάντα και

—POZITA ΣΩΚΟΥ-MARADEI

ΜΟΝΑΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΑ
ΚΟ
ΠΕΣ

Μυθιστόρημα

ΠΕΡΓΑΜΟΣ

ΠΟΙΟΣ ΒΡΗΚΕ ΤΑ ΣΠΙΡΤΑ

ΧΙΛΙΑΔΕΣ χρόνια, μπορούμε να πούμε, ή ανθρωπότητα άναζητούσε τα σπίρτα.

'Όστόσο λαοί της 'Αρείας φυλής, έδω και όκτώ ή δέκα χιλιάδες χρόνια είχαν εφεύρει ένα εργαλείο για να άνάβουν φωτιά με την τριβή (προμάνθα το λέγανε στη βεδική διάλεκτο). 'Ηταν ένας άπλος δίσκος από σκληρό ξύλο, με μια τρύπα όπου γυρίζανε πολύ γρήγορα ένα ραβδί. Με τη θερμότητα το ραβδί έπαιρνε φωτιά. Αυτό το είδος του άναπτήρα (που τον χρησιμοποιούν ακόμη πολλοί πρωτόγονοι λαοί) έγκαταλείφθηκε γρήγορα από τον σύγχρονο πολιτισμό, που θεώρησε πολύ πιό εύκολο να παίρνη τη φωτιά του άπο τη χόβολη ή τα ξύλα που έμεναν συνεχώς άναμμένα στο τζάκι!

Μόνο ή μυθολογία φαίνεται να κληρονόμησε κάτι άπο τον προμάνθα των 'Ινδιών: άλλαχμένος σε «προμάνθος» φαίνεται πώς τελικά έδωσε τον μυθικό Προμηθέα.

Τον φωσφόρο και το θείον, που οι άρχαίοι τα γνώριζαν άπο πολύ νωρίς, τα χρησιμοποιούσαν μόνο για τις «μαγικές» φωτιές που τις άναβαν καμιά φορά στους ναούς για να κεντρίσουν τη λαϊκή φαντασία.

Οι ίερείς και οι μάντιες της 'Αθήναια καθόλου τις δυνατότητες του φωσφόρου άφου τις φανερώνει πολύ καθαρό άφου τις φανερώνει πολύ καθαρά το όνομά του (φώς + φέρω).

Είχαν μάλιστα και πολλές γνώσεις χημείας όπως καταλαβαίνουμε αν μελετήσουμε την Ιστορία ενός «φίλτρου», που έπρεπε να κρατηθι μακριά άπο το φώς της ήμέρας, όπως λέει ο Σοφοκλής, και που άποτεφρώσε με τις άσθηστες φλόγες του το σώμα του δύστυχου του 'Ηρακλή που στάθηκε θύμα ενός μνησάκαου κενταύρου.

Οι Ρωμαίοι ήξεραν τα σπίρτα και μάλιστα σπίρτα θειούχα για τα όποια μάς μιλεί ο Πλίνιος, αλλά τα σπίρτα αυτά δεν είχαν τίποτα κοινό με τα σημερινά. 'Ηταν ξυλαράκια βουτηγμένα άπο τη μια ή και τις δυο άκρες σε λυωμένο θείαφι, που δεν μπορούσαν όμως να άνάψουν παρά μόνο όταν έρχονταν σε έπαφή με φλόγα.

Για δυο χιλιάδες χρόνια οι άνθρωποι γνώριζαν μόνον αυτά.

Το 1690 ο 'Αγγλος χημικός και φυσικός Ρόμπερτ Μπούλ (1621-1691) άνακάλυψε ποιά ήταν ή έμπρηστική ουσία των άρχαίων ίερέων και έτσι έφτιαξε με άνθος θείου και φωσφόρου μια ύλη που έπαινε φωτιά με την παρα-

μικρή κίνηση. Το Βρετανικό ύπουργείο στρατιωτικών μελέτησε την ύπόθεση και το ζήτημα έμεινε εκεί.

Κάπου έναν αιώνα άργότερα το 1773 ο Γάλλος Πινζερόν δοκίμασε να έπιβάλη ένα φωσφορικό άναπτήρα που ή λειτουργία του όμως ήταν δύσκολη. Το 1780 ο περίφημος αερονάυτης Πιλάτρ ντε Ροζιέ, καθηγητής της χημείας, δεν είχε μεγαλύτερη έπιτυχία με τα μυστηριώδη «φωσφορικά κηρία» του που το μυστικό τους χάθηκε.

Το 1809 έπιτέλους έμφανίστηκαν τα πρώτα χημικά πυρεία που τα λέγανε και όξυγονούχα. 'Ηταν μικρά ξυλαράκια, έμβαπτισμένα σ' ένα περίπλοκο μίγμα που καμιά φορά καταφέρναν να τα άνάψουν βουτώντας τα σε μια φιόλη που περιείχε συμπτυκωμένο θειικό όξύ! 'Ελάχιστα πρακτική μέθοδος δέβαια και άρκετά επικίνδυνη.

'Επειτα άπο μερικά χρόνια άκαρπων δοκιμών φτάσαμε στα πυρεία δια τριβής που ή ύλη τους ήταν άπλούστερη και που έπαιρναν φωτιά — θεωρητικάς! — όταν τα τρίβανε πάνω σ' ένα κομμάτι γυαλόχαρτο. Το μόνο ελάττωμα ήταν ό,τι άνάβανε μια φορά στις δέκα.

Και τότε ακριβώς κάποιος βρήκε τα «φωσφορικά πυρεία», τα δικά μας, τα αληθινά, που παίρνανε φωτιά.

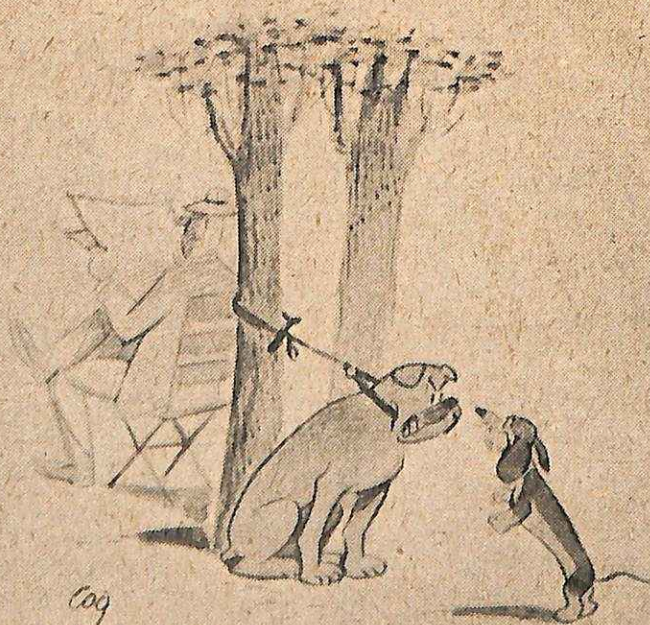
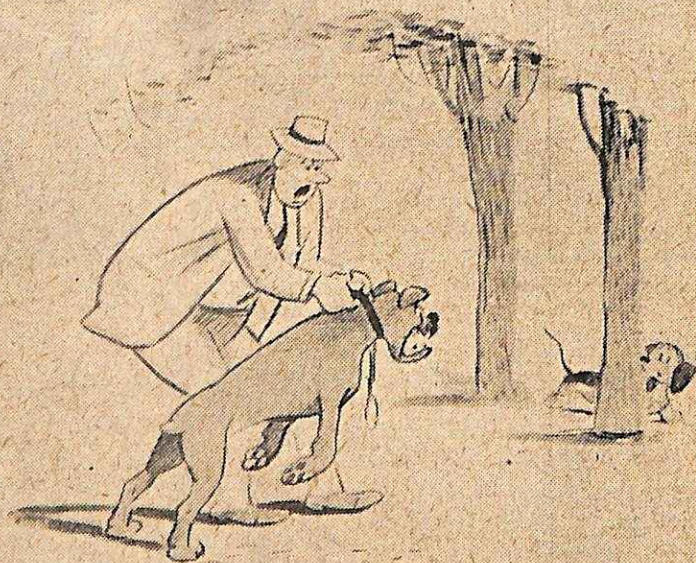
'Ο Σαρλ Σωριά, γιός Γάλλου στρατηγού, γεννήθηκε το 1812, και ήταν άκόμη μαθητής όταν εφεύρε τα σπίρτα βάσει των φωσφόρων που ο Γερμανός βιομήχανος Κάμμερερ τά έφτιαξε για πρώτη φορά το 1832. Γι' αυτό και στην άρχή τα λέγανε «γερμανικά σπίρτα».

'Η εφεύρεση του Σωριά έγινε στα 1830 αλλά ο ίδιος δεν σκέφθηκε να την κατοχυρώσει με ένα δίπλωμα και του την πήραν.

Τα σπίρτα, με τις βελτιώσεις και τις μεταβολές που τους έκαναν, ξέρουμε τί έγιναν. Τί έγινε όμως ο εφευρέτης τους; 'Ο Σαρλ Σωριά εφευρέτης 18 ετών, δεν κέρδισε ούτε δεκάρα άπο την εφεύρεσή του άλλα και δεν ενδιαφέρθηκε γι' αυτήν. Στην άρχή έγινε καθηγητής της γεωπονίας αλλά έπειδή του άπαγορεύσαν να διδάσκη γιατί ήταν άδιάλλακτος δημοκρατικός, έγινε γιατρός. Μετά το 1870 πάντως άφοσιώθηκε στη δημοσιογραφία και την πολιτική. 'Όταν πέθανε, το 1895, είχε ένα μαγαζί που πουλούσε καπνό και σπίρτα. 'Ετσι ο εφευρέτης των σπιρτών έγινε ένας άπλος μεταπράτης τους χωρίς μεγάλο κέρδος, φυσικά.

—JEAN DEVINAUX

DACHSIE

5768-4

ΛΥΣΕΙΣ

ΛΥΣΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

(Από σελ. 9)

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1. ΠΡΟΣΩΝΥΜΙΑΣ 2. ΕΑΡΙΝΑ - 3. ΤΣΕΚ - ΟΣΤ' - ΘΥΩ 4. ΑΚΡΗ - ΑΛΥΠΗΤΕΣ 5. ΛΟΥΛΑ - ΒΟΑΣ 6. Μ.Ε. (Όμοσπ. Λεϊτ. Μεσ. Έκτ. Π.Ν. (Ποινή) 7. Υ.Ν. - ΩΡΑΙΟΤΗΤΑ 8. ΔΙΟΣ - ΡΟΚΑΝΙ 9. Ε.Κ.Α. (Κέντρ. Αθην.) - ΑΧΛΑΔΙΑ 10. ΣΟΡΙΑ - ΕΑΡΙ 11. ΦΟΒΟΝ - ΑΧ 12. ΣΤΡΙΣ.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1. ΠΕΤΑΛΟΥΔΕΣ 2. ΡΑΣΚΟΜΜΟΣ 3. ΟΡΕ - Υ.Μ. - ΟΑΡΟΣ 4. ΣΙΚΑ - ΑΒΕ 5. ΩΝ - ΛΑ - ΑΓΟΣ 6. ΜΥΤΗ - ΑΡΧΙΝΩ 7. ΣΠΑΝΙΟΛΑ 8. ΜΥΤΗ - ΠΟΚΑ - ΣΤ' 9. ΤΒ' - ΤΑΔΕ 10. ΜΗΝΙΑ 11. ΣΟΥΣΑ (τά) - ΠΑΡΑ 12. ΣΩ - ΣΙΑ - Ι.Χ.

ΛΥΣΙΣ ΣΚΑΚΙΟΥ

(Από το τεύχος 178)

Αρ. 54. 1) Β83 Χ η6+!! (Στὸ θ7 Χ η6 κερδίζει ἀμέσως ἡ 1η5!) 2) Πβ7-η7+, Ρη8-β8 3) η5! Απειλεί μὰτ σὲ δύο κινήσεις. Πζ8 Χ ζ6 4) ε5 Χ ζ6. Απειλεί μὰτ. 4)... Αρ5-ε8 (Πζ8 ἔχει τὴν κίνησιν ὡς ἀπάντησιν) 5) ζ6-ε5 τὰ Μαῦρα ἀναγκάζονται νὰ ἐγκαταλείψουν. Αρ. 55. Τὰ Μαῦρα εἶναι πᾶν! Αρ. 56. Τὰ Μαῦρα ἀπὸ τὴν 1)... Ρδ7-γ8! ὁπότε ἐπέρχεται ὁ ναγκασμὸς κινήσεως διὰ τὰ λευκά, μὴ ἔχοντα ἄλλο τι νὰ παίξουν: 2) η2-η4 ὁπότε 2)... (En passant) «ἐν τῇ διελεύσει» 1) Ρβ8 θὰ κρατοῦσε εὐκόλα τὴν «Ρεμί». Αρ. 57. Διότι στὸ 1) Βζ4-ζ5 μὴ ὑπάρχει πλέον ἄμυνα!

ΓΑΛΛΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Από 19 Ἀπριλίου-8 Μαΐου

400 βιβλία γὰ τὴν Ἑλλάδα

καὶ

400 διάφορα Περιοδικὰ

Ἡ μεγαλύτερη ἐκθεσὶς

Γαλλικοῦ Βιβλίου ποὺ ἔγινε

γανώθηκε ποτὲ στὴν

Ἑλλάδα

Ο ΚΥΚΛΟΣ,

ΤΗΣ
ΕΚΛΟΓΗΣ

ΜΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ
ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΗ

Comet 4B

τὰ πλέον δοκιμασμένα τετρακινητήρια αεριοδούμενα
δρομολογούνται

εἰς τὰς γραμμὰς ἐξωτερικοῦ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς **ΜΑΪΟΥ**

Τὰ αεριοδούμενα COMET 4B κατασκευάζονται ὑπὸ τῶν Ἀγγλικῶν ἐργαστῶν
DE HAVILLAND. Εἶναι ἐφωδιασμένα μὲ κινητήρας ROLLS-ROYCE AVON TURBO
JETS καὶ ἔχουν 86 θέσεις ἐκ τῶν ὁποίων 64 τουριστικῆς καὶ 22 πρώτης.
Ταχύτης 854 χιλιόμετρα τὴν ὥραν.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Προσφέρει πάντοτε τὸ τελειότερο